

ערבות

המועצה האזורית הערבה התיכונה | גליון 79 | תשרי תשע"ט | ספטמבר 2018

שנת לימודים חדשה התחילה. ההתרגשות, הציפיות, השמחה והסקרנות מלווים את הילדים, את ההורים, את הגננות והמורים ואת כל צוותי החינוך. הגיליון הפעם מוקדש לצוותי ההוראה והחינוך המלווים את הילדים מהגיל הרך ועד סיום בית הספר התיכון. עמ' 16, 20, 24

תוכנית הפעילות
של מרכז קהילה
ערבה לשנת
תשע"ט עמ' 40

רועי גלילי על הסוכות של
אבותינו בדרכם ממצרים
עמ' 34

חגית שחם הכינה עוגה
לראש השנה
עמ' 30

הסוד שלי

לעור צעיר, בריא ורענן

האלוורה ידועה מאות שנים במרכיביה הפעילים לרענון, טיפול, טיפוח ושיקום העור.

ל-^{JUST}ALO^E המטע היחידי במזה"ת ממנו מופקת אלוורה טרייה בשיטה ייחודית המשמרת את המרכיבים הפעילים.

שימוש יומיומי במוצרי ^{JUST}ALO^E חוסך טיפולים קוסמטיים וסכין מנתחים.

לקראת החגים
מארזי שי בהנחה
(מוצרים לפי בחירתכם)
מועדים לשמחה!

בית האלוורה

מרכז המבקרים משק 39, עין יהב | 1-700-705-007

WWW.JUSTALOE.CO.IL | JUSTALOE

JUSTTM
ALO^E

arava
Habitat

יזמות × קהילה × חדשנות

מיזם חברתי - כלכלי ייחודי בערבה!

חולמים ללמוד תחום
תעסוקתי חדש?

מגוון הכשרות וקורסים
לחסרי הכשרה וניסיון.

עובדים מהבית? פרילאנס?
בעלי עסק קטן?

מוזמנים להצטרף למיזם עסקי
במרחב עבודה משותף, מפרה
ומעניין!

תחומי התעסוקה <<

עיצוב גרפי × בניית מערכות לניהול עסק × צילום × כתיבת
תוכן × קופירייטינג × שיווק דיגיטלי × פיתוח אפליקציות
× בניית אתרים × קידום במדיות החברתיות × ועוד..

מי שחושב לקחת חלק, או אפילו רק מתעניין - צרו קשר:

גלי כהן - 054-4265265 | נועה ריבנך - 052-4260888

אזור
תעשייה
ספיר

החברה לפיתוח ובנין הערבה

חדשות ערבה

שלום לכולם,

שנת הלימודים תשע"ט נפתחה השבוע ל-1200 תלמידות ותלמידי הגנים ובתי הספר בערבה. המנהלים, צוותי החינוך, המורים, הגננות והסייעות עבדו במהלך הקיץ על הכנת שנת הלימודים הקרובה. השנה נפתחה עם תגבור משמעותי של צוותי ההוראה - **12 מורים חדשים נקלטו בבתי הספר**. תוספת משמעותית אשר מאפשרת בין היתר הרחבה של מגוון תחומי הלימוד והידע הניתנים לתלמידים. גיוס אנשי הוראה הוא אחת המשימות החשובות של בתי הספר. צוות חשיבה משותף שהוקם יחד עם ועד ההורים ימשיך בפעילותו. גם השנה במהלך החופשה בבתי הספר ולקראת פתיחת שנת הלימודים השקיעה המועצה משאבים רבים בשיפוצים ובציוד חדש להכנת כל המבנים, התשתיות והמתקנים בבתי הספר. במסגרת ההכנות הורחבו חדרי המדעים והאומנות בבית הספר היסודי, האמפי בתיכון שופץ ונצבע, המלתחות והשירותים באולם הספורט חודשו ומספר כיתות הונגשו לטובת לקויי שמיעה. תודה לצוותי הבינוי, התחזוקה והניקיון על עבודתם המסורה.

איחולי שנת לימודים פורייה ומוצלחת לילדי הערבה ולצוותי החינוך.

שנת הלימודים והפעילות נפתחה גם ב"אדם ואדמה" עם 50 תלמידים, כך גם שנת השירות בעמותת "דרך לוטן" אליה הגיעו 6 מדריכים.

שערי שלוש המכינות בחצבה, פארן ועין יהב נפתחו בסוף אוגוסט ונקלטו בהן 115 חניכים חדשים, **גידול של יותר מ-500% משנת הפעילות הראשונה לפני עשר שנים**. משנתה הראשונה זוכה מכינת ערבה (בתחילה בחצבה ואחר כך גם בפארן ועין יהב) לביקוש רב. המכינות הפועלות ביישובים מוסיפות למרקם החיים שלנו ותורמות רבות לחניכים ולקהילה בערבה. לאחר שנה בערבה החניכים יוצאים עם מטען של ידע ועם שאיפה וכלים להשפיע על המציאות בישראל. 35% מבוגרי מכינת ערבה יוצאים לקצונה, פי 4.5 משאר האוכלוסייה המתגייסת לצה"ל ופי שניים מכלל בוגרי המכינות כולן. בשנים האחרונות מגבירה העמותה את שילובן במכינות של אוכלוסיות המגיעות מהפריפריה החברתית של ישראל, ויוצרת בכך קבוצות הטרוגניות בעלות ערך מוסף משמעותי ברמה האישית וברמה הלאומית. השנה הצטרפו למכינה חניכים מארה"ב ומהולנד.

אנו מאחלים לכל החניכים בכל המסגרות שנה מוצלחת מלאת אתגרים והתפתחות.

מרכז קהילה ערבה פותח את שנת הפעילות החדשה. בגיליון זה משולבת תוכנית הפעילות המלאה לשנת תשע"ט. הפעילות תחל אחרי החגים. אתם מוזמנים להתרשם משפע החוגים והאירועים ולהירשם אליהם באתר מרכז קהילה. גם השנה תצוין פתיחת שנת הפעילות באירוע המדברחוב שיתקיים ביום חמישי, 6 בספטמבר 2018. אתם מוזמנים להגיע בשמחה.

אנחנו נמצאים רגע לפני ערב ראש השנה, על סיפה של עונת התיירות ובסיומן של השתילות לעונה החקלאית שהחלה. פתיחת שנה היא רגע של התחדשות, של איחולים, תקוות, ציפיות ורצון טוב.

שתהה זו שנה של תקווה ושלום.

שנת ביטחון, רווחה כלכלית ובריאות טובה.

שנת פריחה חינוכית, צמיחה קהילתית והגשמה אישית.

שיישאו מעשינו פרי בהצלחה.

שנה טובה.

דוברות המועצה

קהילת הערבה

משתתפת בצערה של משפחת בלייברג על מותו של

אמנון בלייברג ז"ל

יהי זכרו ברוך.

תוכן עניינים

3 חדשות ערבה

כתבות

16 **גן שלנו**, אפרת שחר מראיינת את גילי פיינר

20 **להכיר את דיתה**, אורית שלכט מראיינת את דיתה בראונשטיין

24 **שיר בשני קולות**, שתי מורות בשיחה על שני מסלולים בבית הספר היסודי

מדורים

28 אישון במדבר

29 ארכיון

30 ללוש

32 צפר צמרת

34 אבנים מתגלגלות

36 עשה זאת בעצמך

37 שירה

38 המוח: תשבץ היגיון וחידות

תוכן נוסף

40 תכנית הפעילות של המתנ"ס לשנת הפעילות הקרובה

56 לוח אירועים שנת

עורכת

רינת רוזנברג

עריכה לשונית

צופית לדרגבר

עריכה גרפית

סטודיו ערבה

מו"ל

מועצה איזורית ערבה תיכונה

צילום שער

גילי פיינר וילדי גן סלעית

צילום: אפרת שחר

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות

כתובת ליצירת קשר

rinat@arava.co.il

לפרסום מודעות בעיתון, צרו קשר

traffic@arava.co.il

נועה 052-4260888

בחירות לראשות המועצה

ביום שלישי, 30 באוקטובר 2018, ייערכו הבחירות לראשות המועצה ולחברי מליאת המועצה בכל הרשויות המקומיות והמועצות האזוריות בארץ, ובכלל זה גם במועצה שלנו. הבחירות מתקיימות בקלפי שיוצב בכל יישוב. הבחירה היא לראשות המועצה, כל יישוב בוחר חבר מליאה מטעמו, ובצוקים ובספיר ייבחרו גם נציגים לוועד המקומי. ביישובים החקלאיים בתחומי המועצה שלנו יש זהות ועדים בין האגודה השיתופית החקלאית לוועד המקומי, ולא נדרש לקיים בחירות לוועד המקומי. ככלל, המועצות האזוריות מורכבות ממערכת שלטון דו רובדי: המועצה האזורית והיישובים מהם מורכבת המועצה. כל אחד מן היישובים מנוהל בנפרד על ידי ועד מקומי נבחר. ההחלטה בנוגע לסוג ניהול

המועצה הארצי של ייצוג הנשים במליאות המועצה נמוך, והוא עומד על 12.6% (במחצית מהמליאות יש 0-2 נשים בלבד!), ונשים מעטות מכהנות כיו"ריות ועדים מקומיים. נתונים אלה מציגים תמונת ייצוג חסר, ומשמעותה - המדיניות המקומית ואופן הקצאת המשאבים במועצות חסרות את מגוון נקודות המבט של נשים. נשים הן רוב בכל מרחבי ההתנדבות, ולכן חשוב למנף מעורבות זו ל"שולחן קבלת ההחלטות".

פרסומים בנוגע להליך וליום הבחירות נמצאים באתר המועצה ובלוחות המודעות ביישובים. אתם מוזמנים להתעדכן. מזכירת הבחירות במועצה היא אלינור פרץ, וניתן לפנות אליה בטלפון 08-6592207.

רויטל טריפלר
מנכ"לית

של יישוב שיתופי הינה בסמכות שר הפנים ונגזרת מהיחסים המספריים שבין מספר התושבים שהם חברי האגודה השיתופית להתיישבות החקלאית, לבין מספר התושבים שאינם חברי האגודה.

בבחירות לרשות מקומית זכאי להצביע מי שמלאו לו 17 עד ליום הבחירות (כולל), ששמו מעודכן ומופיע בפנקס הבוחרים לרשויות המקומיות ביום 20.09.2018 ושפרטיו וכתובתו יהיו רשומים כבוחר של אותה רשות מקומית. יום הבחירות הוא יום שבתון בכל הארץ. בעלי זכות הבחירה ואתם מוזמנים להגיע אל הקלפיות בכל אחד מהיישובים ולממש את זכותכם הדמוקרטית.

בנימה אישית יותר, אני מזמינה אתכן, הנשים, להרחיב את מעגל המעורבות האישית בעשייה קהילתית ולהציג את מועמדותכן למליאת המועצה. סטטיסטית החלוקה בין נשים לגברים היא 50:50, אך במועצות האזוריות בישראל

ועדה חקלאית

גדיד התמרים בעיצומו

אנו נמצאים כבר בעיצומה של עונת הגדיד שהחלה השנה מוקדם בעקבות מזג האוויר החם.

לאחרונה פורסמו לחקלאים שני קולות קוראים: 1. קול קורא של החטיבה להתיישבות עבור סיוע ליזמות עסקית (חקלאות, תיירות, מלאכה, תעשייה, מסחר) כמענק מותנה, בסכום של עד 150,000 ש"ח.

2. קול קורא של משרד החקלאות עבור מענקים לנקלטים חדשים (משנת 2014 ואילך) ועבור חקלאים במשקים שלא עובדו במשך 7 שנים רצופות. המענק בגובה של 40% יינתן עבור השקעה מצטברת של עד 1 מיליון ש"ח.

כדי לברר את הזכאות ולהגיש את הבקשות ניתן לפנות לוועדה החקלאית לקבלת עזרה והסברים למילוי הטפסים.

הדרכות חקלאיות: לאור הצלחתן של ההדרכות החקלאיות, גם השנה הוועדה החקלאית תמשיך

עבודה מול חברות היצוא. במפגש עלה הצורך בהקמה של שולחן מגדלים שיגבש תוכנית פעולה נכונה. שולחן מגדלים הוקם, ובמהלך החודש החולף התכנס שלוש פעמים.

פורום תמרים: בעקבות הגדלת שטחי התמרים באזור בשנים האחרונות, כונס פורום תמרים שכלל נציגות מכל המושבים במטרה לבחון את האתגרים העומדים לפתחנו בשנים הקרובות - אתגרי אספקת מים, התמקצעות בגידול ושיווק התוצרת. על מנת שלא נגיע למצב של קריסת הענף, יש לגבש אסטרטגיה נכונה ומעשית. הפורום ימשיך להיפגש על מנת לגבש תוכנית פעולה.

אני מזמין את כולם לפנות לוועדה ולהיעזר בנו, ומאחל לכולנו עונה חקלאית מוצלחת, שנה טובה וברוכה וחג שמח.

אורן קורין
מ"מ יו"ר הוועדה החקלאית

לסבסד את ההדרכות במגוון גידולים - פלפל, תמרים, כרם, מנגו, פרחים וצאן. ההדרכות ניתנות נוסף על הדרכות שה"מ.

הכשרות שטחים: הכשרות השטחים לנקלטים בעידן ובחצבה נמצאות בעיצומן. בימים הקרובים נתחיל בהכשרות הקרקע בצופר ובפארן. הכשרות אלו יאפשרו קליטה של 17 משפחות חקלאיות חדשות בערבה. אנו נערכים להגשת קול קורא להכשרות שטחים עבור 15 משפחות נוספות בשנה הבאה.

יצוא הפלפל: בשנתיים האחרונות הקים חמי ברקן פורום משותף לחברות יצוא הפלפל. בפורום התקיימו דיונים והסכמות בין היצואנים על כמות הסחורה הנשלחת לרוסיה במטרה למנוע הצפה של השוק ולצורך מקסום מחירים בתקופות הקריטיות - חודשים נובמבר ודצמבר. מלמידה של הנושא אנו מבינים שרק בשיתוף החקלאים נוכל לבצע שינויים של ממש במגמות השוק. לפיכך, בסוף יולי קיימנו מפגש למגדלי הפלפל בערבה, ובו סקרנו את הפעולות שבוצעו בפורום היצואנים במטרה לחבר את החקלאים לאתגרי היצוא ולצורך קביעת מודל

מקדמים את

התעסוקה והקליטה

פעילות החברה מתמקדת בתקופה זו בארבעה תחומים מרכזיים:

פיתוח מקורות תעסוקה חדשים - באזור התעשייה ובחאן התעסוקות בצוקים.
פיתוח תשתיות תיירות - בפארן ובפארק ספיר.
הקמת מבני ציבור - מרכז שחייה ופנאי, קמפוס חדש ומעבדות במו"פ.
פיתוח מגרשי מגורים - ביישובים עידן וצוקים.

מספר המשפחות הנקלטות באזור הולך וגדל ואנו ממשיכים בקידום השיווק של מגרשי המגורים בהרחבות ביישובים במקביל לפיתוח תעסוקות נוספות. הפעילות מקודמת בשיתוף ועדות הקליטה ביישובים. בשבועות האחרונים נכנס יונתן נריסנה לתפקיד רכז צמיחה דמוגרפית במקום רינה פרץ גל. יונתן מנהל את מרכז וידור ונענה לפנייתנו לריכוז תחום הצמיחה הדמוגרפית במועצה. בהצלחה ליונתן בתפקידו החדש.

נעמי בקר
מנכ"לית

פיתוח

נמשכות עבודות

העפר בהרחבת עידן

קק"ל ממשיכה בביצוע עבודות העפר לפיתוח 39 מגרשי הרחבה בעידן. עבודות הפיתוח של השכונה החדשה בחצבה עומדות לקראת סיום והחלה מסירת המגרשים. עבודות הפיתוח על 6 מגרשים לנחלות חקלאיות בצופר נמצאות גם הן לקראת סיום.

הסתיימו עבודות העפר של קק"ל להכנתן של 30 נחלות חקלאיות בעין יהב, ובימים אלו החלו עבודות הפיתוח להסדרת תשתיות במגרשים. אתם מוזמנים להגיש הצעות למכרזים שפרסמה רשות מקרקעי ישראל (ראו מסגרת).

מור זילברשטיין
מנהל פיתוח

פיתוח עסקי

מיזם תעסוקה חדש בערבה

החברה לפיתוח מקדמת מיזם תעסוקה לתושבי האזור אשר עוסקים בעיצוב גרפי, בכתיבת תכנים וקופירייטינג, בשיווק דיגיטלי, בבנייה ועיצוב אתרים, בפיתוח אפליקציות, בקידום במדיה החברתית, בבנייה ותכנות מערכות לניהול עסק. המיזם יפעל בתוך חממת העסקים והיזמות המוקמת באזור התעשייה. המיזם מציע לאנשי מקצוע, בעלי עסקים קטנים ולמחפשים גיוון תעסוקתי הזדמנות לפעילות עסקית נוספת. אנו מתחילים באיתור וגיוס תושבים המעוניינים להצטרף למיזם, לגיבוש תוכנית פעולה ועבודה משותפת במסגרת פורום יזמות עסקית. הפורום יקיים סדרת מפגשים להתנעת פעילות המיזם בתחומים של שיתוף ידע, חשיבה משותפת, גיבוש השירותים הנחוצים, גיבוש תוכנית הכשרות/הסבות מקצועיות שיינתנו במסגרתו ובניית מהלכי עבודה משותפים.

המעוניינים להצטרף, צרו קשר עם: גלי כהן - 054-4265265 או נועה ריבנבך - 052-4260888

גלי כהן
מנהלת פיתוח עסקי

מרכז המשתלמים

שנת הכשרה חדשה במרכז המשתלמים

שלט שנתלה בדרך לשדה התעופה בקניה וקידם את הסטודנטים בדרכם לישראל

הזמנה לקבלת הצעות במכרז פומבי

חכירת 2 מגרשים לתעשייה ומסחר (תעסוקה) ביישוב צוקים מ"א ערבה תיכונה
(מגרשים - 512,513)

מכרז מספר 195/2018/בש

רשות מקרקעי ישראל מזמינה בזה הצעות לחתימה על חוזה חכירה ל-49 שנים עם אופציה להארכה לעוד 49 שנים, בגין השטח שפרטיו בעת פרסום המכרז הם כדלהלן.

הזמנה לקבלת הצעות במכרז פומבי

חכירת 2 מגרשים מסחריים ביישוב צוקים מ"א ערבה תיכונה
(מגרשים - 923,924)

מכרז מספר 198/2018/בש

רשות מקרקעי ישראל מזמינה בזה הצעות לחתימה על חוזה חכירה ל-49 שנים עם אופציה להארכה לעוד 49 שנים, בגין השטח שפרטיו בעת פרסום המכרז הם כדלהלן.

פרטים נוספים ניתן למצוא באתר רשות מקרקעי ישראל מחוז דרום לפי מס' מכרז

במאמץ משותף של שגרירויות ישראל, משרד הפנים, האוניברסיטאות וצוות מרכז המשתלמים הצלחנו להקים השנה את קליטת הסטודנטים בערבה. עד כה נקלטו למעלה מ-900 סטודנטים מווייטנאם, תאילנד, מיאנמר, נפאל, לאוס, קמבודיה וקניה. צפויות להצטרף קבוצות ממזרח טימור ומאנדונזיה. השנה נקלטו במרכז המשתלמים מרצים ומנחים חדשים, ואנחנו מאחלים לכולם הרבה הצלחה ועניין. חקלאים יקרים, חלקכם בהדרכת הסטודנטים והכשרתם משמעותי ומשפיע עליהם עם חזרתם לארצותיהם. מאחלים לכולם שנה מצוינת.

חני ארנון
מנהלת מרכז משתלמים

החברה לפיתוח ובניין הערבה

תיירות

אתר אינטרנט חדש לתיירות ערבה

בקרב יושק אתר אינטרנט חדש לתיירות בערבה. האתר מיועד לתיירים ולעסקי התיירות הרבים והמגוונים. האתר החדש יעמוד בשורה אחת עם אתרים מתקדמים, טכנולוגיים, מעוצבים ומעודכנים וישקף את הרגלי הקנייה והעניין המאפיינים את תחום התיירות. בבניית האתר לקחו חלק צוות יועצים מלווים אשר מיישמים מחקרים בתחום התנהגות צרכנים, שיווק יעיל ואופן צריכת תיירות בארץ. שותפים ומסייעים לבניית האתר: משרד הכלכלה, הרשות לעסקים קטנים באמצעות מעוף, יוני שטרן יועץ תיירות ומחלקת אינטרנט בחברה לפיתוח. תודה מיוחדת לגילה טל על המקצועיות והמחשבה שהיא משקיעה בפיתוחו של האתר.

אורי ניר
רכזת תיירות

סלולר ערבה

מבצעים חדשים למנויי סלקום ערבה

כל המנויים במסלולים של סלקום ערבה בעלות של 50 ש"ח + 63.5 ש"ח עודכנו אוטומטית למסלול חדש הכולל:

- 40 ש"ח לחודש שיחות + הודעות ללא הגבלה + 30 ג'יגה גלישה (ללא ביטוח על מכשיר).
- 9 ש"ח לחודש חבילת דאטה 1 ג'יגה.
- 15 ש"ח חבילת דאטה (100 הודעות + 100 מגה גלישה) - ללא שינוי

כל החבילות יעודכנו אוטומטית. כל המחירים לא כוללים מע"מ. השינויים נכנסו לתוקפם בתאריך 21.8.

בחודשים הקרובים יפתח פיילוט לחבילה משולבת סלקום TV טריפל.

דלית נחום
סלולר ערבה 08-6592209

צמיחה דמוגרפית

שדרוג במערך הקליטה

לאחרונה נרכשה מערכת CRM המרכזת את כל נתוני המתעניינים החדשים בקליטה בערבה. המערכת נועדה להתייעל במתן המענה למתעניינים מרגע פנייתם אלינו ועד לרכישת המגרש והמעבר לערבה. למערכת מחוברים נציגי ועדות הקליטה של המושבים. המערכת יודעת לנתח את הבקשות של המתעניינים ויוצרת רמה אחידה של שירות וטיפול בכל הישובים.

יונתן נריסנה
רכז צמיחה דמוגרפית

בינוי

מסתיימת הקמתם של מבני ציבור חדשים

במהלך ספטמבר ואוקטובר מסתיימות עבודות הקמתם של מספר מבני ציבור חדשים ברחבי המועצה:

- אגף מעבדות ומשרדים למו"פ ערבה תיכונה וצפונית.
- מרכז מדע לילדים בתחנת יאיר.
- גן ילדים חדש ביישוב ספיר.
- מועדון לחבר ביישוב צוקים.
- ביישוב ספיר נמשכת העבודה על מרכז הפנאי והספורט ע"ש אוולין לייפר, על קמפוס משתלמים ועל מרכז חילוץ והצלה.

כרמל הר
מנהלת מחלקת בינוי

צילומים: באדיבות המועצה מועדון לחבר בצוקים

מרכז הפנאי והספורט בספיר

מחקר לגידול האמפ בערבה

על מנת להיכנס לתחום חקר הקנאביס (גידול, הפקה ובדיקות מעבדה) החל במו"פ שלב ראשון של גידול צמח האמפ. סקירה על הנושא הכין החוקר שבתאי כהן:

צמח האמפ התעשייתי - Industrial hemp - *Cannabis sativa L*, הוא צמח חד שנתי השייך למשפחת ה"קנאביים". צמחים השייכים לקבוצת האמפ התעשייתי נקראים "קנבוס" על שם הסיבים שניתן להפיק מהם ומשמשים ליצור נייר, לוחות D.M.F, טקסטיל, חומרי בידוד ועוד. בזני האמפ שטופחו לצורך הפקת סיבים רמת ה-THC (החומר הפסיכו-אקטיבי בקנאביס) נמוכה - 0.2% עד 0.3% לעומת ריכוז של 2% עד 24% בצמחי הקנבוס המיועדים לשימוש רפואי או לסמים. תפוקת החומר היבש של האמפ גבוהה מאוד ותפוקת התאית ליחידת שטח גבוהה פי שניים עד שלושה מזו של העצים. השמן המופק מזרעי האמפ איכותי מאוד ומכיל יחס אופטימאלי של חומצות שומן בין אומגה 3 לאומגה 6. במסגרת תוכנית של משרד החקלאות ושה"מ

נערכים בשלוש חוות ברחבי הארץ ניסויים בצמח האמפ - אצלנו בתחנת יאיר בחצבה, בחוות ניסויים בקרית גת ובאבני איתן שבגולן. יעדי התוכנית הם:

- הפקה של זרעים ושמן מצמחי האמפ התעשייתי כמוצר אורגני ייחודי.
- בחינת הפקה של קנבואידים מעלוות הצמח או מהזרעים.
- בחינת מגוון זני האמפ התעשייתי והתאמתם לתנאי הגידול המקומיים.
- בחינת תאריכי זריעה ופיזור הצמחים בחלקה לבחינת כמות הצמחים המומלצת למ"ר.
- בחינת עמידות הצמח למשטרי השקיה באיכות מים שונה.
- כמות יבול הזרעים ואיכות וכמות השמן המתקבל.

מחזור גידול ראשון, שהחל במרץ 2018, הסתיים ונמצא בשלב הפקת זרעים והפקת שמנים וקנבואידים.

בקרוב יחל במו"פ מחקר בתחום הקנאביס רפואי - המו"פ הגיש לאחרונה תוכנית מחקר לאישור היחידה לקנאביס רפואי. תוכנית המחקר כוללת שיתוף פעולה עם ד"ר רבקי אופיר מ"מרכז מדע ים המלח והערבה". במסגרת המחקר יבחנו במעבדה במו"פ המדעי

חומרים קנבואידים פעילים על רקע של ניסויים אגרוטכניים, השפעתם על מגוון החומרים וריכוזם.

שמוליק פרידמן מנהל המו"פ

חלקת ניסוי במו"פ צילום: שבתאי כהן

ביטחון

בטיחות וביטחון בגנים ובבתי הספר

במהלך חופשת הקיץ ביצענו בדיקות בטיחות מקיפות לכלל גני הילדים ובית הספר. הבדיקות נערכו על ידי חברה חיצונית ועל פי חוזר מנכ"ל משרד החינוך, והן כללו גם את כל הגנים הפועלים ביישובים. בעקבות הבדיקות ניתנה לכל גן רשימת פערים שתוקנו לפני פתיחת שנת הלימודים. הבדיקות שערכנו הראו שכל גני הילדים במועצה מתוחזקים בצורה יוצאת מן הכלל, והליקויים שנמצאו בבדיקה נובעים מבלאי של שימוש. גני המשחקים בגני הילדים ושטחים הציבוריים ביישובים נבדקו גם כן. ליקויים תוקנו ומתקנים שנמצאו מסוכנים פורקו ופוננו. בתי הספר נבדקו גם הם ונמצאו תקינים

ובטוחים לפתיחת שנת הלימודים. עם זאת ביצענו במהלך הקיץ עבודות לשיפור תשתיות קיימות. בבתי הספר מותקנת מערכת מצלמות בהתאם להנחיות משרד החינוך. המערכת הוחלפה ונוספו עוד מצלמות לשיפור מערכת השמירה על הביטחון והבטיחות של התלמידים וצוותי בתי הספר.

בתחילת יולי התכנסו צוותי רפואת החירום לשיחה ותחקור פנימי של אירועי החירום שבהם היו מעורבים בחודשים האחרונים. מתנדבי מערך הרפואה האזורי נמצאים בקו הראשון למענה מציל חיים ובעזרתם אנחנו מצליחים ללמוד ולהשתפר ולייעל את הדרך שבה אנחנו מגיבים ומטפלים באירועים. אני מוקיר להם תודה גדולה על המעורבות והאכפתיות והעשייה החשובה שלהם. אנחנו שואפים להגדיל את מערך

המתנדבים ומתכוונים לפתוח אחרי החגים קורס חובשים/נהגים. המעוניינים להצטרף מוזמנים ליצור איתי קשר.

גם הפעם אני מבקש להזכיר לכולם: בכל מקרה חירום רפואי אל תתמהמהו וחייגו 101. בכל אירוע חריג בכביש הערבה, בשטח, בטויל או בבית חייגו 100 ודווחו. במקביל מומלץ לדווח לקב"ט בטלפון 052-3665928. אנחנו נדאג לנתב את הגורמים המקצועיים הנוכחים, בזמן הנכון, למקום הנכון, שיוכלו לסייע במקרה חירום. אל תסמכו רק על עצמכם, יש לנו בערבה אנשי מקצוע המוכשרים לטפל במקרי חירום מכל סוג. אנחנו כאן בשבילכם.

נדב אילון קב"ט

1200 תלמידים התחילו את שנת הלימודים תשע"ט

בימים אלו נפתחה שנת הלימודים תשע"ט. לאחר קיץ של מנוחה ולאחריה הכנות קדחתניות, פסעו ילדינו על סף הגן או בית הספר. 1200 ילדות וילדים פגשו השבוע מחדש את צוותי החינוך שילוו אותם בדרכם. רבים מצוותי החינוך הוותיקים ממשיכים בעבודתם המסורה ולצדם אנשי חינוך שזה מקרוב באו והצטרפו לצוות החינוך בערבה. תלמידים חדשים הצטרפו גם הם לבתי הספר והגנים. נאחל לכולם - תלמידים ומורים - שנה של למידה והתפתחות, עם הרבה שמחה ואהבה.

הגיל הרך

360 ילדים החלו את השנה בגני הילדים בערבה. 220 בגני משרד החינוך ו-140 בגני הפעוטות. השנה פועלים בערבה 10 גני משרד החינוך ו-14 גני פעוטות. על מערכת הגנים ביישובים אמונות רכזות החינוך שעמלו במהלך הקיץ על תכנון ובניית המערכת לשנה הבאה. מרבית הגננות הן גננות ותיקות ומקצועיות שממשיכות את עבודתן בגנים בערבה. צוות מעלות ימשיך גם השנה ללוות מקצועית את צוותי הגנים. כמדי שנה האתגר הגדול שלנו הוא לגייס סייעות

לכל הגנים ולהביא לכך שימשיכו איתנו לאורך זמן. השתלבותן המקצועית והחברתית של הסייעות במרקם החיים ביישובים היא מפתח חשוב לביסוס הצוותים.

בית ספר יסודי שיטים

השנה ילמדו בבית ספר שיטים 462 תלמידים מכיתה א' ועד ו'. מתוכם נקלטו לבית הספר (נוסף על תלמידי כיתות א') 24 תלמידים חדשים. בבית הספר נקלטו שתי מחנכות חדשות המצטרפות לעשייה החינוכית. השנה מצטרפת לצוות הייעוצי נועה יונש מפארן לצד חני בלוי.

בית הספר והחצרות עברו מתיחת פנים, צוידו בריהוט ונוספו להם מתחמי לימוד חדשניים לשיפור ולגיוון אפשרויות ההוראה. בימים אלו נחנך בבית הספר חדר מדעים חדש שיהווה סביבת למידה ייחודית ללימודי המדעים. גם חדר המורים עבר "מתיחת פנים" לרווחת צוות בית הספר.

תיכון שיטים דרכא

ביה"ס התיכון פותח את שנת הלימודים בסימן גידול משמעותי. השנה ילמדו בבית הספר 375 תלמידים ב-15 כיתות תקניות ובנוסף כיתה קטנה בשכבת י'. שתי כיתות של מסלול ולדורף מצטרפות ללימודים בשכבות ז'-ח'. השנה

נקלטו 10 מורים בתחומי דעת שונים, כולם יתגוררו בערבה. דפנה טבע הצטרפה לצוות בית הספר לתפקיד היועצת החינוכית ותחליף את ענת דדון היוצאת לשנת שבתון. בזכות הגידול של בית הספר והתייצבותו הניהולית, החל מהשנה יש תקן למנהלת חטיבת הביניים. לתפקיד נבחרה עדי קינן. עדי מגיעה לתפקיד עם ניסיון רב בבית הספר ועם כוונה להפוך את תקופת הלמידה בחטה"ב למעניינת, חווייתית ומשמעותית לתלמידים.

השנה אנחנו מתחדשים בתוכניות לימוד הכוללות למידה מרחוק:

1. תוכנית הזנק למצטיינים במתמטיקה. במסגרתה ילמדו תלמידי ח' מצטיינים לקראת בחינת בגרות ל 5 יח"ל בכיתה י'.
2. מדעי המחשב לתלמידי כיתה י'.
- נדב טורי ילווה מטעם בית הספר את התלמידים שהצטרפו לתוכנית במתמטיקה וללימודי המחשבים.
- בעקבות פנייה של תלמידים והורים משכבת י' אנו פותחים השנה שתי **מגמות חדשות**:
1. מגמת תיאטרון בהובלתה של מעיין דובקובסקי. למעיין ניסיון בהובלת מגמת תיאטרון באילת.
2. הרחבת לימודי אזרחות. מקצוע האזרחות הוא מקצוע חובה לכל תלמיד בהיקף של 2 יח"ל. השנה תהיה לתלמידים אפשרות ולהרחיב וללמוד לרמה של 5 יח"ל בהובלתה של טליה עדי.

צילום: אדם שולדמן

החוזה החקלאית

בימים אלו מסתיימת הקמתו של מבנה המרכז ללימודי מדע, חקלאות וסביבה בתחנת יאיר. המבנה כולל כיתות מעבדה, משרדים וחצר גדולה. המרכז ישרת את הפעילויות החינוכיות המתקיימות במו"פ במסגרת החוזה החקלאית ויכיל ציוד חדשני שעוד טרם נעשה בו שימוש במרכזים חינוכיים בישראל. מלבד הפעילות בשטח המו"פ, צוות החוזה ימשיך גם בפעילות החינוכית בשטח ובמסגרת הבוסתן, בשיתוף פעולה עם בתי הספר.

אדם ואדמה

50 תלמידים פתחו את שנת הלימודים הרביעית של "אדם ואדמה" בחצבה. זו השנה הראשונה שתוכנית "אדם ואדמה" פועלת תחת סמל מוסד עצמאי ומרחיבה את שורותיה מכיתה ט' ועד י"ב. התלמידים פתחו את שנת הלימודים בסוף חודש אוגוסט, בטיול נודד ובשבת משותפת במושב חצבה. השלב הראשון של מתחם הקבע של "אדם ואדמה" נבנה כעת במושב חצבה, והתלמידים צפויים לעבור להתגורר בו אחרי החגים. הלימודים ימשיכו להתקיים בחוזה החקלאית במו"פ ערבה. חלק מבוגרי מחזור א' שסיימו את לימודיהם בשנה שעברה נשארו בערבה כקבוצה, ויחד עם בוגרים של התיכון לחינוך סביבתי בשדה בוקר הם מתחילים שנת שירות במשק עפאים במושב עידן.

צילום: ענאל צוברי

תלמידים בתוכנית אדם ואדמה

ההורים שדוחפים ועוזרים בכל מה שצריך; ולכם ההורים, תודה על האמון שאתם שבים ונותנים בנו. יש לנו אחריות גדולה ונעשה הכול כדי להיות ראויים לאמונתכם. שתהיה לנו שנה טובה ומלאה עשייה. שנגדל ונצמח, נראה טוב ונעשה טוב. בשם מנהלי מערכות החינוך,

אלעזר פויכטונגר
מנהל מחלקת חינוך

לאחר קיץ גדוש בהכנות ועם פתיחת שנת הלימודים, אני מודה לרויטל טריפלר, מנכ"לית המועצה, על התגייסותה לכל בקשה וצורך; לשמעון פחימה וכל מחלקת התפעול של המועצה על העבודה הרבה; לאנשי התחזוקה והניקיון של בית הספר שעמלו על הכנתו לקבלת התלמידים; לכל אנשי צוות החינוך שתרו מזמנם ומרצם במהלך חופשתם, בעבודה, בעצה ובהכנות לקראת השנה החדשה; לוועדי

שיטים דרכא, הערבה התיכונה, נמנה עם 16 מבתי הספר של רשת דרכא (כ-62% מבתי הספר של הרשת), אשר זכו בהוקרת משרד החינוך כבתי הספר המצטיינים והמובילים במדינת ישראל.

ברכות יישר כוח למנהלת בית הספר, גב' דיתה בראונשטיין, למורים ולעובדים, להנהגת הרשות המקומית - על השותפות המתמדת ועל ההשקעה הרבה, לשותפינו במשרד החינוך, להורים ולתלמידים היקרים.

רשת דרכא תמשיך במחויבותה לחזון החברתי - חיזוקם של בתי הספר בפריפריה בדרכם להיות מוסדות החינוך המובילים בארץ, תוך חיזוקו של המרקם החברתי במדינת ישראל.

DARCA SCHOOLS

הנהלת רשת דרכא מברכת את

שיטים דרכא, הערבה התיכונה

אשר הוכתר על ידי משרד החינוך

כמצטיין בהישגים הערכיים, החברתיים והלימודיים ומאחלת שנת לימודים פוריה ומשמעותית

מרכז קהילה ערבה

מסכמים את פעילות הקיץ

צילום: באדיבות מחלקת נוער

טיול קיץ לכיתות ד-ו בגליל העליון

באילת למשחקי טיפוס וגלישה אתגריים. המקבץ האחרון בנושא מים התקיים בבריכה בעין יהב ובפארק המים ימית 2000 בחולון.

על גלגלים ז'-ט': 45 חניכי כיתות ז'-ט' יצאו לחמישה ימים רצופים בפנימיית הדסה נעורים בבית ינאי. התוכנית כללה סדנאות תיאטרון ומוזיקה, רחצה בבריכה, ביקור בפסטיבל תיאטרון רחוב, סופרלנד, פארק מים וחוויות נוספות.

בא בלילה: מחלקת הנוער, תוכנית להב"ה והמחלקה לשירותים חברתיים יזמו והובילו את תוכנית "בא בלילה". התוכנית יצרה מפגשים ליליים אלטרנטיביים ביישובים לבני הנוער בכיתות ט'-י"ב. המפגשים כללו בילוי רגוע ובטוח בשעות הלילה, סדנאות מניעה למצבי סיכון ובעיקר הזדמנות לשיח פתוח בגובה העיניים עם בני הנוער.

טיולי קיץ תנועת בני המושבים: כ-130 חניכי כיתות ד'-ו' ומדריכים השתתפו בטיול קיץ בצפון. הילדים טיילו במים הצוננים במג'רסה ובפארק הירדן, התנסו בבנייה מחנאית ביער לימונים, השתתפו בפעילויות חברתיות ואתגריות מגבשות, ונפגשו עם בני גילם ממועצות אחרות במחוז דרום. 70 חניכי כיתות ז'-ח' השתתפו במסעות פלמ"ח ובעקבות לוחמים בגליל העליון. על אף מזג האוויר השרבי והמתיחות הביטחונית בצפון, הטיולים היו מוצלחים מאוד.

תודה גדולה לעדי לב, צוות המד"בים, הגרעינרים, המדצ"ם וההורים המלווים על עבודתם המסורה. עדי שריכזה בשנתיים האחרונות את מחלקת הנוער בחרה לסיים את תפקידה. עדי פעלה במסירות רבה לפיתוח פעילות נוער איכותית בערבה, ליוותה במקצועיות רבה את צוות המד"בים וגרעין עודד ויצרה קשרים משמעותיים עם בני הנוער. אנחנו מודים לעדי ומאחלים לה הצלחה בדרכה החדשה.

על גלגלים ד'-ו': תוכנית "על גלגלים" לכיתות ד'-ו' כללה השנה שמונה ימי פעילות חווייתיים. מקבץ הימים הראשון היה בנושא קרקס ושונות חברתית. הילדים השתתפו בסדנת קרקס בהנחיית צוות "קרקס הנגב", השתתפו בתחרות מאסטר שף קיץ ובילו בלונה פארק. המקבץ השני היה בנושא הישרדות. הילדים יצאו למסע לילי בהדרכת מדריכי "דרך לוטן", ביצעו משימות ולמדו מיומנויות שטח. בהמשך ביקרו בטופ 94 - פארק החוויות והאתגרים

חופשת הקיץ הייתה גדושה בפעילויות מגוונות ומהנות. כ-150 ילדים מכיתות א'-ג' השתתפו בקייטנת בית הספר של החופש הגדול. גם השנה הוקדש כל שבוע לתחום חווייתי אחר. בשבוע מדע למדו הילדים על תעוועי ראייה, תזונה נכונה, עזרה ראשונה ושיווי משקל. בשבוע קרקס למדו ללכת על קביים, לרכוב על חד אופן ולאזן חפצים. בשבוע האומנות יצרו באמצעות תיאטרון, סיפורים ואומנות. במהלך הקייטנה הדריכו מגשרים ממרכז הגישור והדיאלוג בערבה פעילויות בנושאים: פתרון בעיות, קבלת השונה ושיתוף פעולה. הילדים השתתפו במעגלי תיפוף לחיזוק ההקשבה, והוקמה פינת גישור לפתרון קונפליקטים מחיי הקייטנה. תודה לתמר שנאן - רכזת מרכז הגישור ולצוות המגשרים על התכנים החשובים. תודה גדולה לצוות המדריכים המקצועיים והצעירים, למדריכים האוסטרלים שהגיעו דרך שותפות ערבה אוסטרליה ולימדו אנגלית, לרכזת הקייטנה - רינת בן זמרה וסגניתה מאיה ברקוביץ ולצוות המנהלה במרכז הקהילתי. כולם ביחד יצרו במסירות ובמקצועיות קייטנה מעולה!

מחנה כדורסל בנות: 23 שחקניות כדורסל, בהובלתה של לילך גוטפלד, השתתפו במחנה כדורסל. הן התאמנו באינטנסיביות והשתתפו בסדנאות עמידה במטרות, שפה מגשרת, תזונה בריאה ועוד.

מחנות ג'ודו: ענף הג'ודו צמח השנה הודות לעבודתו המקצועית והמסורה של המאמן יעקב דרך. כ-40 ספורטאים התאמנו במחנות הג'ודו במהלך החופש הגדול. הם השתתפו בארבעה אימונים בכל יום, שיפרו מיומנויות, חיזקו את הכושר הגופני ואת כושר ההתמדה. זהו מחנה מאתגר מאוד מבחינה גופנית. הילדים עבדו יפה והפגינו נחישות מרשימה.

מחנה ספורט: 30 ילדי א'-ג' השתתפו במחנה ספורט בריכוזה של רעות שיפמן צורף. הילדים התנסו בענפי ספורט שונים: משחקי כדור, ג'ודו, שחייה ואקרובטיקה אווירית לחיזוק הגמישות, היציבה, המשמעת והאומץ.

מחנה ספורט

גיל שלישי בריאות והתנדבות

גיל שלישי

להגיע לפעילויות הבוקר האזורית בספיר. החודש תפורסם חוברת המפרטת את מגוון הפעילויות והשירותים הניתנים לאוכלוסיית הגיל השלישי בערבה. טבלת הפעילויות השנתית המתוכננת מופיעה בהמשך גיליון זה כחלק מתוכנית הפעילות של מרכז הקהילה.

קהילה תומכת: עיריית גבעון-סלומון רכזת קהילה תומכת יצאה לחופשת לידה. בתקופה זו יש לפנות לעיריית שחר במחלקת הגיל השלישי אשר תרכז את הטיפול והפנייה אל גורם מקצועי מתאים.

טיפול פרטני בפניות אישיות יעשה על ידי ציפי אמבר - עו"ס לגיל הזקנה במחלקה לשירותים חברתיים. מענה וטיפול יינתנו בהתאם לצרכים שיעלו על ידי המשפחה והישוב.

ליווי של צוותי הגיל השלישי ביישובים יטופל על ידי עיריית שחר.

"קתדרה לוותיקי הערבה" בשנת תשע"ט

שנה השביעית לפעילות הקתדרה לוותיקי הערבה אנו מתרחבים ומתחדשים במגוון של פעילויות עם מיטב המרצים, המנחים והתכנים. הפעילות תתקיים לאורך כל השנה ותכלול גם "קתדרה של החופש הגדול" בחודשי הקיץ. גם השנה נמשיך לפעול בשלושה ימי פעילות מלאים בעלות מסובסדת של משרד הרווחה במסגרת מועדון מופ"ת. הפעילות תתקיים בבקרים של ימי ראשון, שני ורביעי. פעילויות הקתדרה יתקיימו גם אחה"צ בכל ימי השבוע ויכללו חוגים, סדנאות והרצאות. יום שלישי יוקדש לטיולים המשותפים עם מחלקת תיירות, סיורי שביל ישראל, מפגשי יוצרים במסגרת סינמטק ערבה וסרטי קולנוע עכשוויים בקולנוע ערבה. אנו נערכים לתת מענה של הסעות מהיישובים לתושבים המעוניינים בכך כדי

בריאות

הרחבת שירותים, טיפול ושיקום למבוגרים

הרחבת השירותים מתמקדת במספר תחומים: ריפוי בעיסוק - שירות הניתן דרך קופת חולים, יומיים בשבוע במרפאת ספיר. פיזיותרפיה - שירות הניתן על ידי קופת חולים על ידי פיזיותרפיסט המגיע אחת לשבוע למרפאת ספיר.

ליווי תזונתי - התחלנו יחד עם קופת חולים פיילוט של יעוץ מרחוק של תזונאי. טיפולים רגשיים - ניתנים באופן פרטי בעלות מסובסדת דרך המרכז הטיפולי, כחלק ממענה הקופה להסדרי עבודה בנושא בריאות הנפש. קלינאית תקשורת - אנו נמצאים במגעים להסדרת הגעה של קלינאית תקשורת על בסיס קבוע.

עיריית שחר

מנהלת מחלקת גיל שלישי,
בריאות והתנדבות

קולנוע ערבה: רבים הגיעו במהלך הקיץ לצפות בסרטי הקולנוע החדשים שהוקרנו באולם רוזנטל. אנחנו שמחים על ההיענות הרבה. קולנוע ערבה ימשיך לפעול באופן קבוע במהלך השנה, בימי שלישי בערב, פעם בשבועיים, ואנו נמשיך לשפר את חוויית הצפייה.

שנת פעילות חדשה בפתח

צוות המרכז הקהילתי הכין תוכנית פעילות שנתית מגוונת ואיכותית. שני רכזים חדשים הצטרפו לצוות המרכז: גליה קפ - רכזת העשרה ומדע, ואלירז דאי - מנהל מחלקת נוער. מחלקת הנוער התחדשה במבנה מחודש. במסגרת ההתארגנות המחודשת תעסוק המחלקה גם בתחום הטיפול במצבי סיכון. אלירז מחליף את עדי לב שריכזה את מחלקת הנוער ואת נעה טלשיר שסיימה במהלך הקיץ את תפקידה כרכזת מציל"ה ולהב"ה, והפכה להיות קב"סית במשרה מלאה במחלקת חינוך. תודה לנעה על ארבע שנות עבודה מסורה ופיתוח תוכניות מקצועיות להתמודדות עם מצבי סיכון בקרב בני הנוער בערבה. עם אלירז תעבודנה שתי רכזות: תמר מרגלית - רכזת בני המושבים, וגלית משולם - רכזת להב"ה ומנהיגות נוער. בהצלחה לכולם. ההרשמה לחוגים ולפעילויות נפתחה באתר האינטרנט של מרכז הקהילה. אתם מוזמנים לעיין בתוכנית הפעילות השנתית המוצגת בהמשך גיליון זה. ניפגש בשמחה במדרחוב.

אילת להב ביגור

מנהלת מרכז קהילה ערבה

צילום: באדיבות מחלקת ספורט

שותפות ביחד ערבה-אוסטרליה

מנהלת חדשה לשותפות

נעים מאוד! שמחה להציג עצמי בפניכם, היא-לי בלוך-עשת ממושב עין יהב. לאחרונה חזרתי לערבה עם בעלי עודד ובתנו עלמא, לבנות את ביתנו במושב. בתחילת חודש יולי נכנסתי לתפקידי בסוכנות היהודית, כממונה על שותפות ביחד, ערבה אוסטרליה. השותפות מהווה גשר המחבר בין קהילת הערבה לקהילה היהודית באוסטרליה. גשר הזה הביא, מהקמתו בשנת 1996, לפיתוח אזורי, מדעי, תיירותי, קהילתי ותרבותי, לחיזוק קהילת הערבה ולחיזוק הקשר בין יהודי אוסטרליה לישראל ולערבה. במהלך החפיפה לתפקיד נפגשתי עם פעילים של השותפות באזור, פעילים יצירתיים המחויבים לצורכי הקהילה והאזור ואני בטוחה שיחד נוכל להמשיך ולקדם את השותפות. תודה לאורית כהן-אלקיים על שנים של עבודה מסורה למען השותפות. אני מאחלת לה הצלחה גדולה בתפקידה החדש. אורית ממונה על שותפויות דרום בסוכנות היהודית. אני בטוחה שהיא תמשיך לסייע לי ולשותפות גם בתפקידה החדש.

מעט על כמה מהפרויקטים שבהם השותפות מעורבת ותומכת:

זרעים של אומנות - תוכנית חינוכית לקידום תחום האומנות בבית הספר היסודי: בית הספר עומד בפני אתגרים הנובעים בין היתר ממחסור במורים מקצועיים המתגוררים באזור ומהמורכבות במתן מענה בכיתות הטרוגניות. על מנת להתגבר על חלק מהאתגרים אלה מפעיל בית הספר תוכנית העשרה באומנות בסיוע השותפות. התוכנית מבוססת על גיוס אומנים מקומיים ושילובם במערך האומנות הבית ספרי, מתוך אמונה כי אומנות היא כלי לביטוי אישי ולחיזוק יכולות קוגניטיביות, חברתיות ורגשיות וכי היא מעודדת יצירתיות, סקרנות, חשיבה מחוץ לקופסה, ריכוז, יכולת תכנון, סבלנות והתמדה.

חלקה חקלאית-חינוכית-תיירותית של עמותת בין השיטין: חממה הממוקמת בשטחים החקלאיים של מושב חצבה ומופעלת בעזרת חניכי מכינת חצבה בתמיכת השותפות. העבודה החקלאית בחממה מאפשרת לתיירים מהארץ ומחו"ל חוויה יוצאת דופן של היכרות עם החקלאות בערבה ומפגשים ישירים של צעירים ישראלים - חניכי המכינות, עבודה עברית עם קבוצות תגלית, משלחות נוער ועוד. במסגרת הביקור בחממה המבקרים עובדים במגוון עבודות חקלאיות ומקבלים הסברים על העבודה ועל האזור. החממה חושפת את סיפורה של הערבה לקהל "דרך הרגליים והידיים".

מייקספייס - כיתת מדעים במו"פ: בימים אלו מוקם בתחנת יאיר מרכז מדעים לילדים ולנוער שישירת את קהילת הערבה. בכיתות ובמעבדות יילמדו תוכניות ייחודיות בנושאי מדע, סביבה וחקלאות. התלמידים נחשפים למחקר, נפגשים עם חוקרים ולוקחים חלק בפעילות מחקרית אמיתית. השנה הובילו את פעילות החקר גם המתמחים האוסטרלים שהגיעו למו"פ בחסות שותפות ערבה אוסטרליה. במרכז המדעים החדש ישולב גם פרויקט המייקספייס - מרחב המשמש לפעילות מדעית, סביבתית, יזמית, חינוכית וקהילתית בעזרת הטכנולוגיה המתקדמת ביותר. הפרויקט מיועד לכלל האוכלוסייה, והוא צפוי גם להנגיש את הטכנולוגיה לגיל השלישי ולהיות מקום מפגש ליזמויות מקומיות ולפעילים מהקהילה להדריך ולנהל קורסים וחוגים בחינוך הבלתי פורמאלי. כמו כן החווה החקלאית תוכל להרחיב את פעילותה ולפתח תוכניות לימוד בחקלאות מדייקת לבתי ספר בקנה מידה ארצי.

שנה טובה ופורייה, מלאה עשייה והגשמה, שיתוף פעולה והצלחה.

היא-לי בלוך-עשת

מנהלת שותפות ביחד ערבה אוסטרליה

צילום: עודד עשת

היא-לי בלוך-עשת

צילום: רונית סלע

מדריכים ממלכורן שהגיעו במסגרת השותפות, ללמד בבית הספר של החופש הגדול.

מרחיבים את תחומי השירות

המחלקה התרחבה והצטרפו אליה מעיין אשל - עובדת סוציאלית בתחום המשפחה, הפרט והקהילה, ותומר גורן - עובד סוציאלי ומטפל משפחתי מוסמך.

צעירים: תחום חדש התווסף לשירותים הניתנים במחלקה. השירות מיועד לצעירים בני 18-25, והוא נותן מענה לנושאים הקשורים להכוונה, ליווי ותמיכה ולשאלות הקשורות לתחילת החיים הבוגרים (ניתן לפנות ישירות לעו"ס סתיו קרטגין).

אזרחים ותיקים: גם בשנה הקרובה יפעל מועדון מופ"ת במרכז קהילה ערבה בתמיכת השירותים החברתיים, ויימשך שיתוף הפעולה עם מחלקת הגיל השלישי במועצה. אנחנו ממשיכים לפתח פתרונות ולתת מענה לפרט ולקהילה בתחומים הנוגעים לצרכים רגשיים של האזרחים הוותיקים, ולתת ייעוץ במצבי משבר (לפרטים ופניות ניתן להתקשר ישירות לעו"ס ציפי אמבר).

מרכז ליעוץ למשפחה: שירות חדש התווסף למחלקת השירותים החברתיים. במסגרת השירות ניתנים טיפולים זוגיים ומשפחתיים על ידי מטפלים משפחתיים מוסמכים ובסבסוד משמעותי.

עם פתיחת שנת הלימודים המחלקה לשירותים חברתיים מברכת את ילדי הערבה והקהילה כולה בברכת שנה מוצלחת ופורייה. אנחנו עומדים לרשות התושבים בכל סיוע נדרש.

השירותים הניתנים במרכז הטיפול ערבה

עם פתיחת שנת הלימודים מתחילה גם שנת פעילות חדשה במרכז הטיפול. המרכז עבר לאחרונה שיפוץ נרחב והתחדש במתקנים ובציוד. המרכז כולל את היחידה להתפתחות הילד וטיפולים רגשיים מתחומים שונים לכלל האוכלוסייה. פתיחת שנת פעילות היא הזדמנות לעדכן ולהרחיב מעט על השירותים המוצעים במרכז הטיפול ועל הצוות המקצועי

במרכז הטיפול. הצוות עובד באישור ורישוי של משרד הבריאות והשירותים הניתנים בו לילדים ולנוער מקבלים סבסוד מקופות החולים.

אלו השירותים הניתנים במרכז הטיפול: **היחידה להתפתחות הילד:** טיפולים במקצועות הבריאות לילדים ונוער עד גיל 18 הזקוקים להתערבות על רקע קשיים בשפה ותקשורת, משחק, למידה וקוגניציה, מוטוריקה, תחושה ותפקודים ניהוליים. היחידה ההתפתחותית בערבה (בדומה ליחידות להתפתחות הילד בכל הארץ) פועלת מתוך תפיסה שהתערבות מוקדמת ומפגשים עם איש טיפול מומחה בתחום הקושי, יקדמו את הילד, יסייעו לו ויביאו לתפקוד טוב יותר. נעמה כנעני מנהלת את היחידה. נעמה היא מרפאה בעיסוק מנוסה בתחום התפתחות הילד. ביחידה ניתן לקבל שירותים בתחומים הבאים:

- פיזיותרפיה התפתחותית: זיהוי איתור ואבחון המצב הגופני, התפקודי וההתפתחותי של הילד. בניית תוכנית טיפול, ניהול מעקב לשימור הישגים, ובניית תוכניות לקידום בריאות. צוות הפיזיותרפיסטיות הן שלי פרי ומעיין אלון-עקיבא.
- ריפוי בעיסוק: הקניית יכולות המאפשרות תפקוד ועצמאות מרביים. המטרה היא לסייע לילד להיות מעורב ושותף פעיל בעיסוקים בעלי מטרה ומשמעות עבורו. צוות המרפאות בעיסוק הן נעמה כנעני, ענבל אלוני, נועם עידן ודר' מרגלית פדה.
- קלינאות תקשורת: איתור, אבחון וטיפול בתינוקות, פעוטות וילדים המראים קשיים בתחומי התקשורת, השפה, הדיבור והבליעה. צוות הקלינאיות הן וורוניקה פיבוניה ועירית הררי.
- רפואה התפתחותית: הדרכה מקצועית לצוות בתחום התפתחות הילד, אבחון ובדיקות התפתחותיות לתינוקות, פעוטות וילדים עם עיכוב בהשגת אבני דרך ההתפתחותיות. רופאת היחידה היא ד"ר שושנה קאבוט.
- עבודה סוציאלית בתחום התפתחות הילד: הערכה, טיפול והדרכה פסיכוסוציאליים לילד ולמשפחה ושותפות בקביעת התוכנית הרב מקצועית לטיפול בילד ובמשפחתו. אחראית תחום עבודה סוציאלית היא דורית לוביש.

טיפול רגשי: במרכז הטיפול ניתן לקבל מגוון טיפולים בתחום הרגשי לילדים, נוער ומבוגרים. המטפלים כולם בעלי רישיון טיפול ממשרד הבריאות. החזרים ו/או סבסוד עבור טיפולים ניתן לחלק מהטיפולים מטעם קופת החולים (למטופל מתחת לגיל 18 ולאזרחים ותיקים). סוגי הטיפולים הניתנים במרכז: טיפול פרטני וקבוצתי בהבעה ויצירה, פסיכותרפיה פרטנית, זוגית משפחתית וטיפול פסיכולוגי קליני. צוות המטפלות: פנינה גיא - פסיכולוגית קלינית, איריס צור - פסיכולוגית קלינית, דנה ליכטמאיר-גרניט - פסיכולוגית קלינית, ענת דדון - עובדת סוציאלית, יעלה בן זימן - עובדת סוציאלית, רבקה בג - מטפלת באמנות, איילה נפתלי - מטפלת באמנות, דנית לביא - מטפלת באמנות, ורוניקה פיבוניה - מטפלת בדרמה ומיה דואק - מטפלת בתנועה.

לקבלת מידע נוסף בנושא סבסוד וזכאות לטיפולים ביחידה ההתפתחותית ניתן להיכנס למדריך להתפתחות הילד באתר של קופת חולים כללית. אתם מוזמנים לפנות אלינו בטלפון 08-6592230 ולקבל מענה בכל מגוון התחומים.

דורית לוביש

מנהלת המחלקה לשירותים חברתיים

בין השיטין

תוכנית אסטרטגית לעמותה

עם כניסתנו לשנת פעילות עשירית התחלנו תהליך של כתיבת תוכנית אסטרטגית לפעילות העמותה לשנים הקרובות. העמותה רואה עצמה מחויבת לקדם נושאים הקשורים בחינוך, צעירים בערבה, התיישבות בערבה ובדרום, התחדשות יהודית-ישראלית, מנהיגות וחקלאות ישראלית. בתקופה הקרובה נעסוק בתכנון השנים הבאות, בבחינת הקיים ובהסתכלות על פרויקטים חדשים. אני מזמין את כל מי שיש לו עניין בדבר לשתף אותנו בכיוונים שאליהם ניתן לצמוח ועליהם ניתן להשפיע בערבה.

פתיחת שנה במכינות

בהתרגשות גדולה פתחנו בימים האחרונים את שנת הפעילות העשירית של מכינת ערבה. המכינה שהתחילה את צעדיה הראשונים לפני 9 שנים עם 20 חניכים, פתחה את השנה

עם 115 חניכים בשלוש מכינות בערבה - בחצבה, בפארן ובעין יהב. השנה הצטרפו למכינה בערבה 6 חניכים מארה"ב ומהולנד (חלקם יתגייסו לצבא בסיום השנה וחלקם יחזרו ללימודים בארץ מוצאם) ועוד 6 חניכי מכינת בני ציון אשר קיבלו החלטה שלא לפעול השנה בעקבות האסון בנחל צפית.

חוות בין השיטין

אנחנו פותחים שנה שנייה של פעילות בחוות בין השיטין. החווה מיועדת לארח קבוצות צעירים (ולא רק צעירים) מהארץ ומחו"ל, בתי ספר, חברות עסקיות ומשפחות במטרה לחשוף אותם אל החקלאות המתקדמת בערבה ואל ההתיישבות והחלוציות. החווה ממוקמת בשטחים החקלאיים של מושב חצבה ומנוהלת על ידי מיכל מלצר ממושב חצבה. תודה לשותפות ערבה-אוסטרליה ולנציגיה באזור על בחירתם לתמוך בפרויקט.

אבישי ברמן

מנכ"ל עמותת בין השיטין

צילום: מיטל לויטה

חוות בין השיטין

רשות הניקוז

התקדמות העבודות במאגר עופרים

צילום: רפי גלעדי

חגים ומבצעים

מוסיקה

רמקול בלוטוס
JBL GO 2

~~249 ₪~~
199 ₪

מסיבה

רמקול בלוטוס
JBL FLIP 4

~~450 ₪~~
399 ₪

החזרה לבית הספר,
חגיגות השנה החדשה
והקמת הסוכה -

**כמה טוב שחזרה
העונה הצפופה!**

ספורט

אוזניות עמידות לזיעה
MIRACASE
MBTS 203

99 ₪

רצועת ריצה

49 ₪

* תמונת הרצועה להמחשה בלבד

מערכות אבטחה

יוצאים לחופשה וממשיכים
לשמור על הבית ועל העסק

טלויזיה

סטרימר לצפייה
בסדרות וסרטים
Xiaomi MI BOX

699 ₪

* התמונה להמחשה בלבד

דיגיטל

מחשב נייד
lenovo IdeaPad 320-15

1,749 ₪

* לא כולל רישיונות
למערכת הפעלה ולאופים

מתנה בשווי 150 ₪
+ תיק צד ועכבר אלחוטי

גיימינג

אזניות

RAZER
kraken 7.1

399 ₪

סלולר

טלפון
Xiaomi
Redmi
5 PLUS

999 ₪

מתנה בשווי 99 ₪
+ מגן זכוכית עם כיסוי

אתם מוזמנים לביקור בחנות בעין יהב

עין יהב

Digital Shop

ערבות | תשרי תשע"ט, ספטמבר 2018 15

08-648 6151
www.digital-shop.co.il

* המחירים כוללים מע"מ, מחירי המבצע תקפים עד גמר המלאי או עד ה-18.10.18.

צילום: רינת רוזנברג

גילי פיינר

אפרת שחר

השבוע נפתחה שנת הלימודים בגני הילדים בכל יישובי הערבה. השנים הראשונות של הילדים במסגרות הגיל הרך והגנים הן שנים מעצבות, הן הבסיס. בשנים אלה הילדים מתחילים את דרכם במערכת החינוך. אפרת שחר מנהלת תחום הגיל הרך בערבה נפגשה עם גילי פיינר - גננת משרד החינוך בגן סלעית בצופר, כדי להכיר מעט את מערכות היחסים והאתגרים בעבודה עם הילדים הצעירים.

גילי ואני קבענו להיפגש בביתה בעידן. הימים הם ימי אוגוסט הלוהטים, בעיצומו של מרוץ היערכות לקראת פתיחת שנת הלימודים. אני שמה את הטלפון על "שקט" ומתמסרת לגילי... להזדמנות נדירה להציץ על חייה של גננת. גילי מנצלת את החופשה למנוחה וזמן משפחה, אך מקדישה זמן רב להכנות לשנת הלימודים הקרובה. כשאני שואלת אותה למה היא לא נחה, היא עונה שזאת המנוחה שלה. תופרת, גוזרת, מדביקה, מקשטת, מתכננת את הדברים המיוחדים שתעשה השנה עם הילדים בגן. גילי היא נציגה של קבוצת גננות ותיקות ומנוסות שמנהלות את גני משרד החינוך ביישובי הערבה. לכל אחת הממלכה שלה. לעיתים הן מרוחקות זו מזו קילומטרים רבים. הן מקפידות לשתף בעשייה וביוזמות שלהן, באמצעות הווצאפ הקבוצתי ובמפגשי עמיתים המתקיימים בכל פעם בגן אחר. זאת הדרך שלהן להקטין את תחושת "הבדידות המקצועית" שמלווה לעיתים את עבודת הגננת.

אז מי את גילי פיינר?

"אני אימא לשלוש בנות. בעבודת שורשים שהכנתי בכיתה ז' כתבתי שכשאהיה גדולה אני רוצה להיות גננת. שכחתי מזה לגמרי וכשבגרתי בחרתי במסלול לימודי הוראת אומנות וחינוך מיוחד לכבדי שמיעה ולחרשים. כשעברנו לערבה לפני כ-51 שנה, עשיתי את הסטאז' שלי באילת עם ילדים עם עיכוב התפתחותי ואוטיזם. כשחסרו לי שעות להשלים, הציעו לי לעבוד בעין ירב כגננת משלימה של עדי ניר לוי. עדי נתנה לי את הבסיס הטוב ביותר שאפשר לקבל. למעשה לא היה לי מושג איך נראה גן ומה עושה גננת. אחר כך החלפתי אותה כשיצאה לחופשת לידה וגם את עדי פלד בגן בעידן כשיצאה לשנת שבתון, ורק אז קיבלתי את ניהול הגן בצופר".

אני עוצרת את שטף הדיבור של גילי ומזכירה לה שביקשתי ממנה לספר קצת על עצמה ועל ילדותה והיא מיד התחילה לדבר על עבודה. בהמשך אגלה שזה לא מקרי.

"גדלתי בשכונה חקלאית בכפר סבא. כל המשפחה המורחבת שלי גרה בקרבת מקום. מפגשים משפחתיים היו בגדר חובה. אני מרגישה שלמרות או בזכות זה המשפחה מאוד מחוברת, וכולם בקשר טוב עד היום. יש לי שתי אחיות ושני אחים קטנים מנישואים שניים של אבא.

"למדתי אומנות בתיכון, הייתי שובבה אבל שובבה 'חננה'. יצירתית מאד, ציירתי הרבה. בכל הזדמנות לוקחת ספר, מחברת שתי כורסאות ושוכבת לקרוא. בורחת מכל מה

שקורה מסביב. כמשפחה לא טיילנו הרבה, מלבד טיול גדול שהתרחש פעם בשנה עם חברים של הוריי מקיבוץ גרופית, שמאוחר יותר הקימו את שכונת אליעזר בכפר סבא. בצבא הייתי קלדנית. היה לי שירות מדהים. לאחר הצבא נרשמתי ללימודים ודרך חברה משותפת הכרתי את אוהד. לאוהד היה עסק שנקרא 'עולם ההפתעות של גולי'. הוא הפעיל דוכני יצירה בכניסה לבני ציון, שם גר ואני עבדתי אצלו בהפעלת הדוכנים. מפה לשם הפכנו לזוג ואחרי שנתיים של מגורים משותפים החלטנו לעבור לערבה".

בעבודת שורשים שהכנתי בכיתה ז' כתבתי שכשאהיה גדולה אני רוצה להיות גננת. שכחתי מזה לגמרי, וכשבגרתי בחרתי במסלול לימודי הוראת אומנות וחינוך מיוחד לכבדי שמיעה ולחרשים

אוהד עבד אצל יונה מזור בעין ירב, ואחר כך התגוררו תקופה קצרה בספיר. לעידן הגיעו כשאוהד התמנה לתמרון של המושב ולאחר שנתיים התקבלו לחברות. לפני כארבע שנים סיימו לבנות את ביתם בעידן, בו הם מגדלים את שלוש בנותיהם: גאיה, נופר ותמרי. גילי מספרת שהן יצירתיות כמו אימא, חברות טובות.

"לפני כמה שנים ביקרתי עם ילדי הגן אצל אחת המשפחות בצופר. המשפחה סיפרה

לי שהם מקפידים עם הילדים לא להזמין חברים בסופי שבוע כדי לייצר זמן משפחה אינטימי ושקט. זה מצא חן בעיני ואימצנו זאת לבית שלנו. רואים סרטים, יוצרים, משחקים ומארחים חברים ומשפחה שגרים מחוץ לערבה. בחופשות מטיילים הרבה בארץ, אוכלים, ישנים עד שעה מאוחרת בבקר, פוגשים חברים. לא מתכננים מראש, חופשי!"

גן סלעית

לגילי יש חדר עבודה בחצר הבית. היא מזמינה אותי לבקר בו. הכול מסודר ומקוטלג לפי נושאים, חומרי יצירה, מכונות תפירה ועוד. גילי מספרת שהיא אוהבת לבלות פה ומזמינה את הבנות להצטרף אליה. עכשיו היא בשיא ההכנות, מתרגשת לקראת המפגש עם הילדים החדשים שיצטרפו לגן ועם אלה הממשיכים שנה נוספת. קבוצת הבוגרים, שרק לפני רגע הייתה קבוצת הצעירים, מקבלת בשלב הזה הרבה אחריות ותפקידים.

"אני סומכת עליהם שיעזרו לי, שילמדו את הילדים המצטרפים את חוקי הגן, יכירו להם את המוקדים השונים. זה חלק מתהליך העצמה שהחל כבר בסוף שנה שעברה. השנה מספר הילדים בגן מגיע לשיא - 22 ילדים. הכי הרבה מאז שהתחלתי לעבוד בצופר! (לפני עשר שנים).

"כשהגעת, רציתי לשנות את שם הגן שנקרא 'גן סלעית' לשם אחר. לשמחתי, לא הסכימו לי. היום אני מרגישה שזה בדיוק השם המתאים לו. מרבית ההורים של ילדי הגן היו בילדותם בגן סלעית, ויש בזה משהו יפה ומרגש. עכשיו הילדים שלהם מבקרים בגן שבו הם היו, עם אותו שם וחווים בו חוויות דומות.

צילום: רינת רוזנברג

עוברים על לוח משימות

גיל פינר ואפרת שחר

צילום: רינת רוזנברג

הגישה החינוכית של רג'ו אמיליה

דרך חינוכית זו התפתחה באיטליה אחרי מלחמת העולם השנייה. איש החינוך לוריס מלגוצ'י הקים אז בעיר רג'ו אמיליה שבאיטליה מסגרות מיוחדות לגיל הרך. מהות ההוראה, על פי גישה זו, היא לאפשר לילדים להעלות סוגיות ובעיות ולפתור אותן בעצמם ולא להמעיט בערכם ולשעמם אותם בתהליכי למידה איטיים שאינם מכוונים לבניית משמעות. על פי גישה חינוכית זו, הילדים הם בעלי פוטנציאל עצום, והמבוגר מאמין ביכולותיו של הילד. הידע נרכש על ידי סקרנות טבעית וחשיפה ישירה לחברה ותרבות. הלמידה היא רב תחומית ורב חושית. על המחנך ליצור הזדמנויות להתנסות, להתייחס להבדלים ולאמונות של הילדים ולפתח אצלם מיומנויות ויכולות. התוכן הוא אמצעי ולא מטרה. מלגוצ'י בחר במטאפורה "מאה שפות" כדי להביא לידי ביטוי את מגוון הדרכים שבאמצעותן יכולים המבוגר והילד לבטא את עצמם. הוא הבחין כי בניגוד לדעה הרווחת, אצל ילדים השפה המילולית אינה בהכרח שפת החקר העיקרית שבה הם משתמשים.

הארץ, פעילות בתנועה, פעילות סביבתית, סדנת חרוזים ועוד ועוד."

שיתוף ההורים הוא חלק מהגישה המנחה של הגן. הגן של גילי פועל על פי הגישה החינוכית של רג'ו אמיליה (ראו מסגרת). "נחשפתי לגישה החינוכית הזו כשביקרתי (ביחד עם חדוה שונר) באוסטרליה בשנת 2012, במסגרת חילופי מורים וגננות. בבית הספר ביאליק במלבורן עובדים לפי הגישה הזאת בגנים ובכיתות הצעירות ביסודי. בשנת 2016 נסעתי מיוזמתי לכנס חינוך בין לאומי ברג'ו שבאיטליה.

לוקח זמן לעכל את כל מה שנחשפתי אליו שם, אני בטוחה שאסע לשם שוב בעתיד הקרוב. בחרתי את הדברים שמתאימים לי. אחד הדברים המרכזיים שאימצתי הוא שהגננת אינה המובילה היחידה של התכנים בגן. הילדים וההורים הם שותפים מלאים לעשייה. זאת שותפות. אני שואלת את הילדים, מתייעצת איתם, מאפשרת להם בחירה. הם מרגישים שמחשיבים את דעתם, שמקשיבים להם.

"אני מתחילה ליישם את המונח 'מאה שפות' שמאפשר ומציע מגוון רחב של דרכי הבעה ויצירה. כל ילד בוחר מה שמתאים לו. הדגש הוא על התהליך, ההבנה והמיומנויות שירכוש בדרך, לא על התוצר. הגישה מתבססת על פרויקטים שצומחים ביוזמת הילדים, התהליך מתועד בצורה אסתטית ונגישה ויוצר שותפות גדולה של הצוות, הילדים וההורים. אני מחויבת לתוכנית של משרד החינוך, שהיא הבסיס

"הבחירה לעבוד בצופר ולא בעידן נבעה מכך שהעדפתי לא להיות גננת של הילדים של החברים שלנו בעידן, לשמור על הפרדה ויחסי חברות טובים. אני נוסעת 02 דקות לכל כיוון, אלו הן 02 הדקות הרגועות ביותר שיש לי במהלך היום. אני שומעת מוזיקה, יש לי שקט למחשבות, אני מתכננת את היום, מתאמנת על שירים חדשים שאלמד את הילדים. בדרך

מרבית ההורים של ילדי הגן היו בילדותם בגן סלעית, ויש בזה משהו יפה ומרגש. עכשיו הילדים שלהם מבקרים בגן שבו הם היו, עם אותו שם וחווים בו חוויות דומות

חזרה בצהריים אני מעבדת את היום שעבר ומתכוונת להמשיך בבית.

"בצופר קיבלו אותי בהמון אהבה. כיף להיכנס ולהרגיש שייכת. ההורים עוזרים לי מאוד. החלטתי שאין לי ועד גן. אם אני צריכה משהו, אני מעדיפה לפנות ישירות להורים, זה מייצר קשר קרוב. ההורים לא מתערבים אבל מאוד מעורבים. הרבה יוזמות, כל אחד בתחום שלו. אני מאפשרת כל יוזמה ונותנת הרגשה שהתוכנית שלי ניתנת לשינוי וגמישות ופתוחה ליוזמות. למשל: תוכנית 'אוכל בריא', הכרת

צילום: רינת רוזנברג

גילי וילדות מגן סלעית באחת מפינות העבודה בגן

למקום שהם צריכים אותו. "לפי רג'יו הילד הוא אזרח מספר אחת. אם נלמד אותו, נקשיב לו, ניתן לו להשפיע, תהיה לנו חברה טובה יותר. אני שמחה על ההחלטה שקיבלתי עוד כילדה שכותבת עבודת שורשים, להיות גננת. לא רואה את עצמי עושה משהו אחר". תודה לגילי על הצצה מעניינת ומרגשת לביתה, למשפחתה ולעבודתה. לי ברור מאוד שעבודתה של גילי היא חלק ממנה. היא משלבת את כל תחביביה ותחומי העניין שלה בעבודה והיא נהנית מכל רגע.

הוקם בהשראת ביקור ב"מרכז רמדה" ברג'יו איטליה. המרכז כולל חומרי יצירה שונים ומגוונים, וניתן לקחת ציוד לגנים או בתי הספר, להכין דברים במקום, לקבל רעיונות והדרכה מגילי וחדוה ובעיקר לפגוש עמיתים. "אנחנו חולמות שיגיעו לכאן גם ילדים מהגנים לסדנאות, לשתף אומנים מהקהילה. אנחנו ממשיכות לאסוף כל הזמן, אנשים מביאים לנו דברים וזה נהדר". קשיים ואתגרים? גילי ממשיכה בשלה. "טוב לי בגן", היא אומרת. "יש לי חופש להחליט, לבחור, לנהל. למדתי לשנות ולהתאים את דרכי העבודה והתכנים לכל קבוצה שמגיעה אליי. להשתנות בזכות הילדים, להזיז אותנו

והיסודות לעבודה וההתנהלות בגן, ואני משלבת בה דברים מיוחדים, כל שנה והנושא שלה". מה חסר לך?

"אני רוצה מאוד שיהיה בגן מסך טלוויזיה גדול. יש לנו 'גן תאום' באוסטרליה, ואנחנו איתם בקשר קבוע. אנחנו מקיימים איתם שיחות סקייפ, וזה מייצר קשר קרוב ומוחשי. הילדים אוהבים לראות שכשהם באים בבגדים קצרים לגן, הילדים באוסטרליה לובשים בגדי חורף...

אחד הדברים המרכזיים שאימצתי הוא שהגננת אינה המובילה היחידה של התכנים בגן. הילדים וההורים הם שותפים מלאים לעשייה. זאת שותפות. אני שואלת את הילדים, מתייעצת איתם, מאפשרת להם בחירה

הם מתעניינים תמיד מה השעה אצלם. יש בגן שעון ישראל ושעון אוסטרליה לשם השוואה. אנחנו גם שולחים להם מכתבים ומתנות והם שולחים לנו. משתפים זה את זה בדברים מיוחדים שעושים". לפני מספר חודשים הקימה ביחד עם חדוה שונר (בשיתוף היחידה הסביבתית במועצה ובסיוע שותפות ערבה אוסטרליה) את מרכז "כמה שצריך" באזור התעשייה בספיר. המרכז

מרכז "כמה שצריך"

לפני שנתיים השתתפה גילי פינר בכנס חינוך בעיר רג'יו אמיליה באיטליה. במהלכו נערך ביקור במרכז רמדה (ADIMER) - מרכז קהילתי המתמקד בקיימות, יצירתיות וחקר של חומרים שסיימו את תפקידם המקורי. המרכז עוסק בביטויים שונים של שימוש חוזר בחומרים שיצאו משימוש, חומרים פגומים או פסולת לסילוק. חומרים לא "מושלמים" יכולים לעורר מחשבות ורעיונות כאשר נמנעים מההגדרות של "חסר ערך" ו"פסולת". חומרי הגלם שבמרכז מגיעים מ-002 חברות המובילות אליו את שאריות הייצור שלהן, מוצרים פגומים ועודפים המיועדים להיזרק. במרכז רמדה ישנה אפשרות לפעילות לבתי ספר, לגנים, לאנשי חינוך, לאומנים ולסטודנטים ולכל המעוניין. בעקבות ההשראה שקיבלה גילי

או להסתפק בחומרי גלם המצויים בקרבת מקום. מרכז "כמה שצריך" מציע להם מענה לצורך זה. כל אחד לפי צרכיו ו"כמה שצריך". שם המרכז נובע מהנטייה האנושית לקחת הרבה כדי שלא יחסר, אבל ב"כמה שצריך" מתבקשים צוותי החינוך לקחת רק כמה שהם צריכים עבור הכיתה או הגן, לא יותר ולא פחות. מתוך התחשבות באחר ובסביבה. המרכז מיועד להיות עוד מרכיב במכלול הכלים של עבודה חינוכית קהילתית בתחום השמירה על הסביבה ולאפשר היכרות עם חומרי גלם והתנסות בהם, ובאמצעותם לגלות שיצירתיות ומחשבה אפשריות בכל חומר ובכל מקום.

המעוניינים להצטרף למאגר המתנדבים המסייעים באיסוף חומרים למרכז החדש מוזמנים לפנות לגילי פינר 052-4260704 או לחדוה שונר 054-3666698.

בביקור באיטליה היא קידמה את ההקמה של מרכז דומה בערבה. לשם כך גויס מימון וניתן ליווי מקצועי משותפות ביחד ערבה-אוסטרליה, מהחברה לפיתוח ומהיחידה הסביבתית במועצה. מרכז "כמה שצריך" נפתח לפני חצי שנה באזור התעשייה בספיר. אל המרכז נאספים חומרי בלאי ושאריות תוצרת ממפעלים שונים בערבה ומחוצה לה. האיסוף מסייע למפעלים בפינוי חומרי גלם לא רצויים, ולמרכז החדש זו הזדמנות לקבל חומרי גלם מיוחדים ולשמש גם מודל לשימוש חוזר ולמחזור. בשלבים הראשונים הוא מיועד לשמש את צוותי החינוך, בהמשך את גני הילדים, כיתות בית הספר, מבוגרים ואומנים בסדנאות מגוונות. המרכז נועד להעשיר את הגן והכיתה בחומרי יצירה ועבודה מגוונים. כיום נאלצים צוותי החינוך לנסוע למפעלים רחוקים ולחפש "אוצרות"

להכיר את דיתה

צילום: רינת רוזנברג

אורית שלכט

פתיחת שנת הלימודים היא שעת רצון, שעה של ציפייה והתחדשות, זמן טוב לדבר על חינוך, לשוחח עם דיתה בראונשטיין, מנהלת בית הספר שיטים דרכא, שיחה אישית ומקצועית. אורית שלכט, יו"ר ועד ההורים של ביה"ס התיכון נפגשה עם דיתה וראיינה אותה.

שהמשפחה בראש סדר העדיפויות שלי ולכן ויתרתי על החלום הראשון ופניתי לתחום הביולוגיה, כשהמחשבה הייתה להיות מורה לביולוגיה ומדעים. לשם כך למדתי בטכניון ביולוגיה והוראת המדעים.

איזו דמות חינוכית השפיעה עליך בילדותך?
כשהייתי תלמידה בתיכון הדמויות שהשפיעו עליי ביותר היו המורות שלי למתמטיקה ולביולוגיה. כל נושא ההוראה וההדרכה דיבר

צבא קבע ואימי עבדה כאם בית בפנימית "רמת הדסה". הייתי פעילה בתנועת הנוער "הצופים", למדתי בטכניון קורס ביולוגיה שיועד לתלמידים מצטיינים והשתתפתי בחוג "נוער חובב טבע" בבית ספר שדה עין גדי, שם גם שירתי בצבא כמדריכה. כל אלה עיצבו את אישיותי והשפיעו על בחירתי בתחום החינוך.

מה חלמת להיות כשתהיי גדולה?
חלמתי להיות רופאה. כשהתבגרתי הבנתי

ב תחילה ספרי קצת על עצמך בבקשה.
נולדתי, גדלתי ולמדתי בטבעון. השנים בבית הספר זכורות לי כשנים טובות - התיכון שבו למדתי היה בית ספר קטן - בדומה לבית הספר שלנו, הייתה מערכת יחסים קרובה בין המורים לתלמידים. קיבלתי שם דוגמה טובה כיצד בית ספר צריך להיות, וייתכן שזו הסיבה לכך שבחרתי במקצוע ההוראה. בבית היינו שני אחים, אני הקטנה. אבי היה איש

אליי תמיד, אבל הקשר האישי והמקצועיות שלהן הותירו בי רושם עמוק. הן היו עם שאיפות גבוהות והובילו אותנו, התלמידים, הכי רחוק שאפשר.

איך ומתי הגעת לגור במושב עידן?

בקיץ 1984 רוני אישי ואני עברנו לגור במושב עידן. מבחינתנו מושב עידן היה המענה המושלם. רוני הוא "חקלאי בדם", בן מושב בית שערים. הוא חיפש מושב צעיר כדי לממש את כישוריו החקלאיים. אני השתוקקתי להקים את ביתנו במדבר שאהבתי מאז שהותי בעין גדי. מושב עידן מימש לשנינו את הציפיות. הערבה בכלל ומושב עידן בפרט הם הבית שלי, בו נולדו ארבעת ילדיי. את רוב חיי חייתי פה. אני חושבת שזה המקום האידיאלי לגידול ילדים ומשפחה. אם הייתי צריכה לבחור שוב, לא הייתי משנה דבר.

בתך מתחתנת בימים אלה, היית שמחה שתחזור להקים את ביתה בערבה?

ישנה התרגשות רבה לקראת החתונה. אני מאחלת לכל ארבעת ילדיי הצלחה בכל מקום בו יבחרו לחיות את חייהם. אם יבחרו לגור בערבה זה יהיה נפלא מבחינתנו. הריחוק הגיאוגרפי שלנו בערבה מעולם לא היווה בעיה עבורנו, אולם כיום כאשר הילדים "מפוזרים" והאימהות שלנו, המתגוררות רחוק, זקוקות לנו, יש יותר קושי בהתמודדות עם המרחק. **על הערבה בכלל ועל החקלאות בפרט עוברים בשנים האחרונות שינויים משמעותיים, מהי נקודת המבט שלך על המציאות המשתנה?**

אני חושבת שלמרות השינויים בשנים האחרונות, החקלאות היא הבסיס הקיומי לחיים בערבה וגם תמשיך להיות. אני מאוד מקווה שהנהגת המדינה תשנה את הגישה לחקלאות בכלל ולערבה בפרט. עם זאת, השינויים באפשרויות התעסוקה, בגיוון מקורות הפרנסה ובאופי האוכלוסייה הם מאוד חיוביים. אני רואה התפתחות בתחום החברה והתרבות וכמובן בתחום החינוך. האפשרויות שיש לילדים במהלך החופשה הן מגוונות ונהדרות, מסלולי הלימוד השונים מאפשרים מענה לאוכלוסייה מגוונת. גם מבחינת המענה לגיל השלישי, בתחום התרבותי יש לדעתי מענה מצוין. כעת צריכים לתת מענה מבחינה בריאותית אשר יאפשר לוותיקי הערבה להישאר בערבה, בבית.

מתי התחלת לעבוד בבית הספר? ואיזה תפקידים מילאת לאורך השנים?

עד הולדת בתנו השלישית הייתי חקלאית במשרה מלאה. לאחר הלידה וכאימא לשלושה ילדים התנתקתי מהחקלאות והתחלתי לעבוד כרכזת כוח אדם במושב כ-10 שנים.

ב-2002 הצטרפתי לצוות לבית הספר (גילה רז הייתה אז המנהלת והיא זו שקלטה אותי לעבודה) כמורה למתמטיקה. במהלך השנים עברתי תפקידים רבים בבית הספר: רכזת פדגוגית, רכזת טיולים, רכזת מקצוע, מחנכת, רכזת חטיבה עליונה, סגנית מנהל, מנהלת ועוד.

עד הולדת בתנו השלישית הייתי חקלאית במשרה מלאה. לאחר הלידה וכאימא לשלושה ילדים התנתקתי מהחקלאות והתחלתי לעבוד כרכזת כוח אדם במושב כ-10 שנים. ב-2002 הצטרפתי לצוות לבית הספר

מהם השינויים שעבר בית הספר מהימים שבהם התחלת ללמד בבית הספר?

כשהצטרפתי, בית הספר היה הרבה יותר קטן, כיתה אחת עד שתיים בכל שכבה. השדרה הניהולית הייתה אז מאוד יציבה, הנהלים היו מאוד ברורים, תחום המחשוב לא היה קיים אז - לא היו בכלל מחשבים, לא לצרכים ניהוליים ולא לצרכים פדגוגיים, לא הייתה תלבושת אחידה, הלימודים וההישגים לא היו בראש סדר העדיפויות - לא של הילדים

ולא של ההורים. הגישה הייתה 'כל מה שלא נלמד עכשיו, נשלים אחרי הצבא'. החקלאות נתפסה כמקור פרנסה בטוח ולא היה צריך ללמוד הרבה כדי להיות חקלאי מצליח. מבחינת משמעת וכבוד למורים אין הרבה הבדל בין מה שהיה פעם למה שיש היום. אחד ההבדלים הגדולים הוא שהילדים היום מצפים למענה מיידי של כאן ועכשיו בכל דבר. זה הדור.

איזה מקצוע את הכי אוהבת ללמד?

לימדתי מקצועות רבים בחיי. הייתי אומרת שאני הכי אוהבת ללמד! לא דווקא מקצוע מסוים. אני אוהבת את האינטראקציה עם הילדים, אוהבת ללמד את התלמידים בחטיבת הביניים כי אין לחץ של בגרויות, וזה מאפשר הרבה יצירתיות ומעוף.

בעבר ניהלת את בית הספר, שימשת כסגנית של מנהלים אחרים ובעקבות המשבר בקיץ שעבר נקראת לחזור לנהל. ההסכמה הזו אינה מובנת מאליה. מדוע הסכמת לחזור לנהל?

זו שאלה שגם אני שואלת את עצמי. אבל ברור לי שהסכמתי לחזור לניהול כי היה לי מאוד חשוב להחזיר לבית הספר את היציבות. אני מאמינה שהיציבות תלויה בניהולו של מנהל מקומי. אני מאוד מאמינה שבלי יציבות קשה יהיה לבית הספר להתקדם ולהגיע למקומות המצוינים שאנחנו יכולים להגיע אליהם. בשנה האחרונה הדגש היה על קביעת כללים ונהלים ברורים, שמירה על שיגרת לימודים יציבה לאורך השנה והחזרת האמון של הקהילה במערכת הבית ספרית.

צילום: באדיבות בית הספר שיטים-דרכא

בחירות למועצת תלמידים תשע"ח

כנסים והשתלמויות במגוון רחב של תחומים ואליהם מוזמנים כלל מורי בית הספר. דרכא נותנים לנו מענה מבחינת התפעול השוטף של בית הספר. אותי הם מלווים כמנהלת, ובמידת הצורך הם נותנים ליווי מקצועי גם לבעלי תפקידים נוספים בבית הספר. השותפות עם דרכא מאפשרת הזדמנויות רבות עבור בית הספר. דוגמה להזדמנות כזו היא המגוון הרחב של מגמות לימוד בבית הספר. על פי המפתח של משרד החינוך יכולנו לפתוח רק 3-4 מגמות. השנה נפתחות 9 מגמות אשר לא היו יכולות להיפתח ללא התמיכה של דרכא ושל המועצה.

על פי המפתח של משרד החינוך יכולנו לפתוח רק 3-4 מגמות. השנה נפתחות 9 מגמות אשר לא היו יכולות להיפתח ללא התמיכה של דרכא ושל המועצה.

בשנה שעברה הצטרפה לבית הספר שכבה ז' ממסלול ולדורף. מה עמדתך ביחס לשילוב המסלולים? האם התהליך אפשרי?

השילוב של מסלול ולדורף בתיכון מציב אתגרים חדשים ומעניינים לבית הספר. לימודים במסלול ולדורף מתקיימים בדרך כלל מכיתה א' ועד כיתה ח' בבית הספר היסודי וכוללים את חטיבת הביניים. אצלנו בית הספר היסודי והחטיבה הם מסגרות נפרדות, ואנחנו מבינים שהשילוב דורש גמישות וניסיון שנצטרך לבחון לאורך הזמן, מבחינת המענה החינוכי והאירגוני הנדרשים. אני מאמינה שדרך דיאלוג, הקשבה ורצון טוב משני הצדדים, שיתוף הפעולה הוא אפשרי.

האחרונה התחלנו לתת מענה גם לילדים מצטיינים - קבוצת מצוינות בכיתות ז'-ח'. יש עוד לאן לשאוף ואנחנו מתפתחים גם בתחומים אלו. השנה תתחיל לפעול תוכנית לימודים מרחוק במסגרת תוכנית ההאצה הארצית לבגרות במתמטיקה, אליה התקבלו מספר תלמידים מכיתה ח'. גם מגמת מחשבים שנפתחת לכיתה י' השנה תפעל באמצעות למידה מרחוק. אני מאמינה שזה יפתח בהמשך עוד מגוון אפשרויות למידה זמינות ונוחות לתלמידינו ויאפשר להתגבר על המרחק הגאוגרפי.

מהם היתרונות של בתי הספר בערבה? מהן החוזקות שיש לנו?

הקוטר הוא גם יתרון, מכירים את כולם, יודעים לתת מענה מדויק, האווירה בבית הספר אינטימית ואישית. בזכות קוטנו של בית הספר יש מענה אישי לתלמידים, ובזכות היחס האישי ומקצועיותם של המורים אחוזי הזכאות לבגרות גבוהים מאוד - ממוצע של 87% בשלוש השנים האחרונות. יתרון נוסף הוא השילוב בין בית הספר לחינוך הבלתי פורמלי והחינוך הערכי הרחב המשמעותי שהתלמידים מקבלים. לאורך כל השנים בית הספר מכין את התלמידים "לחיים האמיתיים" על ידי למידה במסגרת הסמינרים שהתלמידים משתתפים בהם, התוכניות הייעוציות הנרחבות, ההכנה לשירות משמעותי ולשנת שירות. הכנה זו באה לידי ביטוי בהתנהלות של התלמידים ביציאתם מבית הספר להתנדבות למכינות ולשנות שירות. 100% של בוגרינו מתגייסים לשירות משמעותי בצבא או לשירות לאומי.

איך את רואה את השותפות הניהולית והחינוכית עם רשת דרכא?

השותפות עם דרכא החלה לפני חמש שנים, בראש ובראשונה כדי לתת מענה פדגוגי ומקצועי לבית הספר, מענה שכולל ליווי מקצועי וייעוצי חשוב ביותר. הרשת מקיימת

מהם האתגרים העיקריים שאיתם מתמודדים מנהלי בתי הספר בערבה?

קודם כל הנושא של קליטת צוות ושימור של אנשים טובים, זה אתגר לא פשוט. נוסף על כך, הריחוק הגאוגרפי מגביל כי אנחנו רוצים לתת לילדים הכי טוב שאפשר וזה לא תמיד מתאפשר. למשל: ביקור במוזיאונים, הצגות איכותיות ופעילויות נוספות. יש לנו אתגר במתן מענה לאוכלוסיות קצה כמו חינוך מיוחד ותלמידי מצוינות. אני רואה

אני רואה אתגר גדול מאוד בהעברת מסר לקהילה שזה אמנם בית הספר היחיד באזור אבל איננו ברירת מחדל. בית הספר שלנו מצוין, נותן מענה לכולם, צוות בית הספר מקצועי ואכפתי שיודע לתת מענה לכל התלמידים

גם אתגר גדול מאוד בהעברת מסר לקהילה שזה אמנם בית הספר היחיד באזור אבל הוא איננו ברירת מחדל. בית הספר שלנו מצוין, נותן מענה לכולם, צוות בית הספר מקצועי ואכפתי שיודע לתת מענה לכל התלמידים.

איך נותנים מענה לקצוות ולצרכים השונים (חינוך מיוחד, מצטיינים, נשירה, סיכון)?

מרכז הלמידה שלנו הוא אחת מגולות הכותרת של בית הספר. הוא נותן מענה לילדי חינוך מיוחד ולילדים עם צרכים מיוחדים. מרכז הלמידה מאוּש על ידי מורות מצוינות לחינוך מיוחד אשר במסירות אין קץ נותנות מענה לצורכיהם של התלמידים המתקשים, לצוות הסיוע וכמובן לצוות המורים בכלל. בשנה

צילום: מגמת תקשורת

מגמת מוזיקה

איך את רואה את הקשר של בית הספר עם הקהילה בכלל וההורים בפרט?

יש שיתוף פעולה מצוין עם הקהילה וההורים. אני מרגישה שהקהילה מאמינה בבית הספר וגאה בו. ההורים שותפים, מוכנים לתרום מזמנם. יש מעורבות מאוד גדולה של ההורים, ולשמחתי אין התערבות. ההורים יודעים לתת לנו את הקרדיט כאנשי המקצוע. בבית הספר נעשים דברים נפלאים בתחום הלימודי (אנחנו משתתפים בתוכנית ייחודית ללימודי היסטוריה בחטיבה העליונה, ישנם שיתופי פעולה מוצלחים עם החווה החקלאית, בשנה שעברה התחיל פרויקט מצוינות, הלמידה במגמות השונות מלווה בסיוורים לימודיים מאוד משמעותיים ועוד) ובתחום הערכי (סמינרים חברתיים ערכיים לכל שכבת גיל, פעילויות זהירות בדרכים, הכנה לשירות משמעותי, תוכניות מניעה בשיתוף גורמים שונים בקהילה ועוד). אנחנו צריכים לדעת לשווק נכון את העשייה הרבה. חשוב לזכור כי בית הספר הוא בית ספר קהילתי, המורים הם חלק מהקהילה וחשוב לשמור על גבולות ברורים בהתנהלות מחוץ לשעת הלימודים. לכל אחד מהצוות יש משפחה וחיים פרטיים. חשוב לאפשר לו להיות לא רק עבור התלמידים אלא גם עבור משפחתו.

מה מקומו של ועד ההורים בתהליכים שבית הספר מוביל? מהם הנושאים שחשוב לך כמנהלת

שוועד ההורים יהיה מעורב ושותף בהם?

חלק משיתופי הפעולה בין בית הספר לקהילה נעשה דרך ועד ההורים. זכינו בשנה החולפת בוועד הורים מאוד פעיל ומעורב אשר היה שותף, יזם וקידם תחומים שונים בבית הספר לרווחת התלמידים ולרווחת המורים. זו זכות גדולה למנהל לעבוד עם ועד הורים שמייצג את הקהילה כלפי בית הספר ואת בית הספר כלפי הקהילה. בשנה שעברה ועד ההורים היה מעורב ושותף ברוב תחומי הפעילות של בית

פיתוח והתמקצעות בלמידה מרחוק יפתחו בפני תלמידינו אפשרויות נוספות שלא קיימות היום, כהשלמה ללמידה הקונבנציונלית המצוינת הקיימת היום - לא במקומה.

הספר ואפשר עשייה רבה. הוועד הוביל שני פרויקטים: שיפוץ חדר המורים ושיפור חזות חצר בית הספר. שיתוף פעולה בין ההורים והקהילה לבית הספר חיוני ביותר להשגת המטרה של כולנו - הצלחתם של הילדים. אני רואה חשיבות בשותפות ועד ההורים גם

בגיבוש חזון בית הספר ובחשיבה משותפת לאן רוצים להתקדם.

איך את רואה את הנוער בכלל ואת הנוער בערבה בפרט - האם הנוער היום שונה מהנוער שהכרת בערבה כשהתחלת ללמד?

יש בערבה נוער נפלא, מעורב ופעיל, מתנדב ורואה את האחר. עם זאת לעיתים אנו עדים למצבי קיצון וסיכון שהנוער מגיע אליהם. עלינו כמבוגרים מוטלת המשימה לחנך, להתוות דרך, למנוע פגיעה ולשמור עליהם. אני מאמינה ששיתוף הפעולה המתקיים בין בית הספר להורים ולמחלקות הנוער והשירותים החברתיים צריך להימשך ולהתהדק, ובו טמון המענה לצרכים ולסיכונים.

מה החזון החינוכי שלך לגבי החינוך בערבה?

החזון שלי הוא קידום בית הספר כך שימשיך לתת מענה לכלל תלמידי הערבה, הפיכת הלמידה בחטיבת הביניים למשמעותית ומהנה, ייצוב הצוות המקצועי המצוין שיש לנו כך שבכל סוף שנה אצטרך רק לעשות התאמות קטנות נדרשות ולא לבנות כל שנה מחדש צוות חדש. אני רואה פיתוח והתמקצעות בלמידה מרחוק שיפתחו בפני תלמידינו אפשרויות נוספות שלא קיימות היום, כהשלמה ללמידה הקונבנציונלית המצוינת הקיימת היום - לא במקומה.

אני מאחלת לכל תלמידינו ולצוות בית הספר שנת לימודים פורייה ומהנה בשנת תשע"ט.

חדש! מסלול ערבה

אנו שמחים להציע מבצע על חבילת סלולר משופרת, הכוללת:

15 לחודש ₪

חבילת דאטה
100 הודעות + 100 מגה גלישה
[ללא שינוי]

9 לחודש ₪

חבילת דאטה
1 ג'יגה

40 לחודש ₪

שיחות + הודעות ללא הגבלה
+ 30 ג'יגה גלישה
[ללא ביטוח על מכשיר]

החברה לפיתוח ובנין הערבה

לפרטים נוספים - סלולר ערבה:
cellcom@arava.co.il | 08-6592209

בחודשים הקרובים נפעיל פיילוט
לחבילה משולבת סלולר TV טריפל

כל המינויים הקיימים במסלולי סלולר ערבה במחיר: 50 + 63.5 ₪ עודכנו אוטומטית למסלול החדש | המחירים לא כוללים מע"מ | השינויים החלו בתאריך 21.8.18

שיר בשני קולות

דפי תגל ואלונה גולדשטיין סויסה

רינת רוזנברג

בבית הספר היסודי פועלים זה לצד זה שני מסלולים חינוכיים, מסלול שיטים ומסלול ולדורף. כדי לראות את המחבר ואת השונה בעבודה של צוותי ההוראה נפגשתי לשיחה עם דפי תגל ואלונה גולדשטיין סויסה. אלונה מלמדת במסלול שיטים, דפי במסלול ולדורף. בשיחה אני לומדת מה הביא כל אחת לעסוק בחינוך, מה חשוב להן ואיך כל אחת רואה את ההוראה ואת המשמעות בעבודתה.

העבריים בדימונה, גרמו לי לראות את עצמי ממשיכה לעסוק בחינוך. הבנתי שזהו מקומי. ראיתי גם את החשיבות שיש ליצירת שוויון הזדמנויות בחינוך עבור קהילות שנמצאות בריחוק גיאוגרפי, מתוך הבנה שבסופו של דבר לכל ילד מגיעה הזדמנות שווה לבחור את עתידו. ידעתי שאלו התהליכים שבהם אני רוצה לקחת חלק, תהליכים חברתיים, תרבותיים

ובמרחבים חינוכיים בערים הדרומיות. בתקופה הזו נחשפתי לדרום. דימונה כבשה אז את ליבי - המפגש עם האנשים בדימונה גרם לי להרגיש שזהו בית גדול וחם ובכלל בתקופה הזו התאהבתי במדבר ובדרום. "התפקידים שמילאתי בצבא חיברו אותי לעולם החינוך. הסיפוק שחוויתי בעשייה הזו, בין היתר בפעילות שהייתי מעורבת בה עם קהילת

אלונה גולדשטיין סויסה בת 34 חיה בזוגיות עם אלמוג. הן גרות בעין יב ולהן שתי בנות. אלונה הגיעה לערבה בעקבות אלמוג שנולדה וגדלה בערבה. "את הערבה לא הכרתי לפני שפגשתי את אלמוג. לדרום התוודעתי בשירות הצבאי שלי. הייתי מפקדת אזור בתחום נוער ונח"ל בדרום. עיקר העבודה הייתה בבתי ספר, מתנ"סים

וחינוכיים. אחרי הצבא למדתי תואר ראשון בחינוך ומדעי ההתנהגות, בהמשך נחשפתי לתוכנית 'חותם' שבמסגרתה אקדמאים עושים הסבה מקצועית להוראה, מתוך בחירה להיכנס ולפעול ב'שדה' החינוך שהוא הכי מאתגר שיש. התוכנית הזו מפגישה מגוון גדול של אנשים ויכולות ויוצרת הזדמנויות חדשות. לאחר סיום ההכשרה התחלתי ללמד בבית ספר בבת ים, שם ראיתי הוכחה חיה לכך שאנשים יכולים ליצור שינוי של ממש. אחד האתגרים הגדולים שם היה למלא עבור התלמידים חוסר שהיה להם בחום, ביטחון ואהבה".

לערבה הגיעה לפני שנתיים ונכנסה לצוות בית הספר היסודי כמחנכת לכיתה ה'.

"מהר מאוד הבנתי שיש הבדל ניכר בין בית הספר בערבה לבית הספר הקודם שבו לימדתי. זה נובע מהבנה עמוקה של המקום הבטוח, המשפחה והיציבות שיש לילדים כאן. הבנתי שבערבה הבית הוא לב המערכת והגורם היציב והנוכח לטובה בחיי הילדים. זה נכס עצום מבחינה חינוכית וזה מאפשר לנו, אנשי החינוך וההוראה, לפעול במסגרת יום הלימודים, בשעות שהילדים נמצאים תחת האחריות שלנו, כדי לאפשר להם להתקדם ולהתפתח. זה מגדיר את המקום שלנו כמורים בתוך קהילה".

דפי שומעת את אלונה ומוסיפה את נקודת

המבט שלה על הדברים שאלונה מתארת: "אחת השאלות שכל מורה שואל את עצמו בעבודה החינוכית היא 'מה הילד מבקש/ צריך?' בקהילה שלנו שבה לילדים יש תנאי פתיחה טובים, הם אהובים ושומרים והם מוגנים. בתנאים האלה רכישת ידע והגעה להישגים הם רק חלק אחד ממה שבית הספר ממלא עבורם. למורה יש זכות להיות עם הילדים במרחב של עשייה גם חברתית וגם לימודית, מתוך סמכות של מבוגר שאינו הורה, וזו הזדמנות להעניק לילדים כלים פנימיים וחברתיים שהם זקוקים להם".

אני עוצרת רגע את שטף השיחה (עוד נחזור

הבנתי שיש הבדל ניכר בין בית הספר הקודם שבו לימדתי. זה נובע מהבנה עמוקה של המקום הבטוח, המשפחה והיציבות שיש לילדים כאן

לנקודה שבה עצרנו) כדי שנכיר גם את דפי. דפי תגל בת 39 נשואה לאורן, גדלה ברחובות ומתגוררת בצוקים משנת 2004 עם ארבעת ילדיהם. לצוקים הגיעו בעקבות החלום של

אורן להקים מתחם תיירות מדברי, בו אנחנו נפגשות לשיחתנו.

"למדתי ביולוגיה מולקולרית והנדסה גנטית. אחרי שהגענו לערבה ונולדה בתנו הבכורה התחלתי ללמד שיעורים פרטיים במתמטיקה. הדברים התגלגלו, והתחלתי ללמד מתמטיקה לבגרות בבית הספר התיכון. 8 שנים עבדתי בבית הספר ובמהלכן בנינו בית ומשפחה. כשהבת הבכורה שלנו עלתה לכיתה ב' נפתחה בצוקים מסגרת הלימודים האנתרופוסופית והיא התחילה ללמוד בה. בעקבות ההיכרות עם הגישה החלטתי ללמוד בסמינר המורים של חינוך ולדורף. הייתה בי סקרנות להבנת התפיסה החינוכית והפילוסופיה שבבסיסה, והתמסרתי לתהליך הלמידה וההכשרה שנמשך 4 שנים. במהלך נחשפתי למרחב ידע מגוון ועשיר שכלל לימודי אנתרופוסופיה, חינוך ואומנויות רבות כמו כתיבה, סריגה, מוזיקה, ציור, אוריתמיה, ועוד שפע תחומים שיצרו עבורי קשר חדש לחינוך וכמיהה לעסוק בחינוך בדרך זו. התחלתי ללמד במסלול ולדורף בערבה לפני שנתיים".

אני חוזרת לשיחה על תפקידם של המורים במרחב החינוכי היום. דיברנו על מקומם של המורים במארג הקהילתי, החברתי והמשפחתי. מהנקודה הזו אלונה ממשיכה:

"תפקידנו בין היתר הוא לדעת איך להנגיש לילדים ידע ומיומנויות להתמודדות עם הידע העצום שיש מסביב. לנו כמורים יש מקום חשוב מאוד ביכולת שלנו לאפשר לילדים לגבש את האישיות שלהם, לעזור להם להכיר ולראות איזה בני אדם הם רוצים להיות, איזה ערכים ינחו אותם, איזה כלים מתאימים לכל אחד ואחת מהם ברמה האישית, הרגשית והחברתית. אני חושבת שזה המרחב הגדול ביותר של העשייה שלנו כמחנכים".

דפי מוסיפה: "אומנם יש ידע נגיש וזמין אך האתגר והאחריות שלנו הם ביצירת תשתית פנימית עשירה אצל הילדים על מנת שיישמרו בהם הסקרנות והעניין לפנות למקורות ידע איכותיים בעתיד ולהרחיב אופקים. חשוב שיראו את העולם ממקום של פליאה ועניין, וככל שנשכיל לאפשר להם להתפתח ולהכיר מרחבים של ידע ומיומנויות שבהם הדימיון שלהם יוכל לפרוח, כך נצייד אותם ביותר כלים ונפתח עבורם יותר הזדמנויות להמשך החיים. אני חושבת שחשוב שנציע להם בשלב הזה של בית הספר היסודי הרבה תחומי ידע ועניין ופחות ביקורתיות שיש לה מקום בשלבים מאוחרים יותר".

אלונה: "תפקידנו לעודד את הסקרנות והעניין של הילדים".

צילום: דליה שחר

יום היערכות של צוותי בית הספר לקראת פתיחת שנת הלימודים

אליהם ולהתמודד איתם. לא פעם עולה השאלה מדוע אין יותר פעילויות משותפות ועד כמה הדבר משפיע על הלך הרוח בבית הספר ובקהילה כולה. דפי מספרת שהיו ניסיונות הדדיים לשיתופי פעולה ולפעילויות משותפות, שחלקם השאירו תחושת אי נוחות ואי נעימות הדדית.

אלונה שואלת איך בכל זאת אפשר להביא לשיתוף פעולה רב יותר וליצירת תכנים משותפים ומוסכמים?

דפי עונה שלדעתה זו דרך שצריך לעבור. "שיתוף פעולה ועשייה משותפת יכולים להתקיים כאשר כל מסלול מרגיש ביטחון והגדרת זהות ברורה וקבלה לא ביקורתית משני הכיוונים. הצוותים צריכים להרגיש ביטחון, ודאות ותחושה של כבוד הדדי להבדלים והשונויות. זה תהליך והוא ארוך. הוא יתקצר

זו את זו ואת העשייה החינוכית שכל אחת מיישמת בבית הספר. אנחנו מדברות על המורכבות הנובעת מהשונויות בין התפיסות החינוכיות וגם על ההתנגדויות

חשוב שנציע להם בשלב הזה של בית הספר היסודי הרבה תחומי ידע ועניין ופחות ביקורתיות שיש לה מקום בשלבים מאוחרים יותר

שנוצרו בתחילת הדרך המשותפת ואשר יש לחלקן נוכחות גם היום. שאלות בנושא פעילויות משותפות ואורח החיים הבית ספרי המשותף מייצרות אתגרים חינוכיים שצריך להתייחס

דפי: "בגילים האלה לדעתי זה פשוט לעודד את הקיים ולא לכבות את הסקרנות שקיימת בהם באופן טבעי".

השיחה ממשיכה

בבית הספר פועלים שני מסלולים נבדלים תחת ניהולו של מנהל בית הספר היסודי. מסלול ולדורף מתקיים בערבה כבר 7 שנים, 4 שנים מתוכן כמסלול בתוך בית הספר. שני המסלולים פועלים זה לצד זה. כל מסלול מקיים תוכנית לימודים לפי הגישה החינוכית שמובילה אותו. בניגוד למה שהיה בערבה בעבר, למעשה זהו מצב שההורים, המורים והתלמידים יכולים לבחור את מסלול הלימודים המתאים להם. ככל שהשיחה נמשכת ניכר שאין הבדלים משמעותיים בגישה הערכית והחינוכית של אלונה ודפי. נהפוך הוא, הן מאוד מעריכות

צילום: דליה שחר

יום הכנה לכיתה א' עם המחנכת אורנה טל

צילום: דפי תגל

שעור צבעי מים בכיתה א' במסלול ולדורף

צילום: דליה שחר

פעילות במסגרת "זרעים של אומנות"

לקהילת הערבה". אלונה: "בעבר נשאלתי מהו בית ספר החלומות שלי? איך אני מדמינת את בית הספר האידיאלי שבו כל הפנטזיות החינוכיות מתגשמות ונרקמות לנגד עיניי - זו משימה לא פשוטה. כשאני חושבת על בית הספר שלנו, במקום המיוחד הזה שבו אנו חיים ובמרחב האנושי המתקיים כאן, אני רואה מעל לכל בית ספר שהוא קודם כל בית עבור הילדים. אני רואה לנגד עיניי ילד שמגיע ליומו הראשון בכיתה א' נרגש ואולי קצת חושש, ולאט לאט מוצא את המקום המדויק שלו בתוך כל המסגרת הזו. הוא מצליח למצוא את מקומו כי הוא מרגיש אהוב, בטוח, מוגן ורצוי, כפי שהוא בדיוק. המסלול שהוא עובר במהלך שש שנים מציב בפניו מטרות ויעדים שמאתגרים אותו ומצמיחים אותו להיות האדם שהוא, להתפתח ולהשכיל במובנים רבים. מתוך כך, אני רואה בית ספר שיוודע לתת מענה לשונות, לקבל אותה ולפרוח ממנה. בית ספר שמדגיש ערכים וכישורי חיים ולצדם גם חדשנות חינוכית, תכנים מגוונים מעולמות תוכן שונים ומיומנויות הרלוונטיות למאה ה-21 ולעתיד שאליו צועד הדור הצעיר. בית ספר שיצמיח בוגרים שיהיו טובים זה לזה, טובים לעצמם ולסביבתם, חושבים, סקרנים ובעלי כלים שיעזרו להם לצלוח את המשך דרכם בעולם".

ומשגשים, ברובם יש רשימות המתנה ארוכות לקליטת תלמידים, ובהתאמה לכך יש גם מחסור גדול במורים. כידוע לא פשוט למשוך לערבה מורים מרחבי הארץ, וגם לא כאלה שעברו הכשרה לחינוך ולדורף, ובמקביל

איך אנחנו מממשים את ההזדמנות החינוכית להראות לילדים שעל אף הנבדלות והשונות אפשר ללמוד זה מזה ולשמור על השונות? ברמה הטבעית היומיומית זה קורה לדעתי כל הזמן

ממשיך המאמץ להמשיך קיום סמינר הכשרה מקומי. יחד עם כמות הילדים הנמוכה יחסית, המחלוקות שטרם באו לפתרון, הצרכים הפיזיים והמבניים של המסלול ותחושת העראיות, נראה כי עדיין נדרש מאמץ מיוחד על מנת לאפשר לאלטרנטיבה החינוכית הזאת להמשיך להתקיים באזור שלנו. אני מאחלת ומייחלת לכך שתושבי הערבה והמועצה יראו את חינוך ולדורף המתפתח כאן כמקור לגאווה, כמקור משיכה למשפחות נוספות וכברכה לכולם, אם זו הבחירה החינוכית עבור ילדיך הפרטיים ואם לא, וכך נוכל לשאוף לעשייה חינוכית מגוונת ולמענה רחב יותר

ככל שתתקיים יותר תקשורת כנה ותהיה קבלה של העובדה שיש ותישאר נבדלות מאוד ברורה בין המסלולים ושה טוב שתישאר שונות. בינתיים נראה ששיתופי הפעולה החיוביים והנעימים מתקיימים בפשטות כשמחנכים בוחרים לקיים פעילות משותפת מתוך לב פתוח וקשר אישי חם".

"ואיך אנחנו מממשים את ההזדמנות החינוכית להראות לילדים שעל אף הנבדלות והשונות אפשר ללמוד זה מזה ולשמור על השונות?" אלונה שואלת.

"ברמה הטבעית היומיומית זה קורה לדעתי כל הזמן", דפי עונה. "ברמה המערכתית זה יקרה כשאנחנו המבוגרים (הורים, מורים, קהילה) נצליח לקבל, ולא מתוך תחושת הפסד או עוינות, את ההטרוגניות שלנו, הטרוגניות שהילדים שלנו מקבלים כמובנת מאליה. זה עניין של זמן. יש עדיין פערים וביקורתיות ולעיתים גם התעלמות. הם מתמעטים אבל צריך לראות את הדברים בצורה מפוכחת וכנה, כך אפשר יהיה להצליח ולהביא לשגשוג, יציבות והערכה עבור כולנו".

לסיום שלב השאלה הזוהי: איך את מדמינת את העתיד בבית הספר?

דפי: "שאלת העתיד היא שאלה טובה. אומנם אפשר לראות צמיחה והתבססות מאוד מרשימים בזמן שחלף מאז תחילת היוזמה האנתרופוסופית, אך עדיין ישנם אתגרים רבים. בתי ספר ולדורף בכל הארץ פורחים

אישון במדבר

אלכס ליבק

צופר, אוגוסט 2018

אומרים שהיה פה שמח

רינת רוזנברג

שלום כיתה א'

שההתרגשות מכריעה אותו והוא על סף בכי וילדה שעומדת גאה וחגיגית. ההבדלים הניכרים בצילומים מעשורים קודמים לעומת צילומים מהשנים האחרונות מתבטאים בתחום הסגנון. בולטים בעיקר הילקוטים שהשתנו מאז, והם כיום תיקי גב ארגונומיים שאמורים לפזר את המשא הכבד שעל הילדים לשאת בהם. פעם סחבו פחות ולא למדו פחות.

81 ילדים מכל יישובי הערבה מתחילים בימים אלה את לימודיהם בבית הספר היסודי. ברכות לכל הילדים ולצוות בית הספר, שרוב נחת, דעת וחברות יהיו מנת חלקכם בשיעורים ובהפסקות.

שנים רבות, אבל השורות הללו מייצגות את ההבדלים והשינויים הנקשרים למעבר מן הגן לבית הספר. כל הורה מכיר את ההתרגשות העצומה המתלווה ליום הראשון של ילדיו בכיתה א'. נדמה לא פעם שהתרגשות ההורים עולה בכמה רמות על זו של הילדים הצעירים. להורים נתונה הפרספקטיבה ביחס לאירוע, והיא מושפעת מהחוויית שחוו הם עצמם ומן העובדה שהם כבר רואים, בעיני רוחם, את האירועים והשלבים הבאים שצפויים לילדיהם. התמונות המלוות את העלייה לכיתה א' דומות זו לזו - ילדים צעירים ונרגשים עם ילקוטים על גבם עומדים יחד לצילום משותף. תמיד יהיה ילד שעסוק בהתארגנות, ילד שנראה

עלייה לכיתה א' היא אירוע שמנקז אליו התרגשות גדולה, חשש, סקרנות. המעבר מהגן לבית הספר כרוך בשינוי דרמטי בחיי הילדים הצעירים. יצחק קצנלסון תיאר זאת בשירו "חמש שנים על מיכאל":

"חמש שנים על מיכאל
עברו בריקודים
בטל ישב מעבודה
חופשי מלימודים".

התיאור קצת מיושן היות שהילדים בימינו נמצאים בתהליך של למידה והכנה לבית הספר כבר בגן, ובינם לבין עבודה עוד חוצצות

ילידי שנת 1976 בפארן ביום העלייה לכיתה א'. מימין לשמאל: תומר שחר, עמיחי שיר, ליאור אבירן, מאיה קיסוס (גנות), רגב שבן, גילי שדמות, נעמה קיסוס ונוגה זהבי (פרטוק). עמיחי, מאיה ונוגה חיים גם היום בפארן עם המשפחות שהקימו. השנה עולים לכיתה א' 11 ילדי ממושב פארן.

צילום: באדיבות ארכיון מושב פארן. תודה לרחל יונש על עזרתה באיסוף המידע על התמונה.

ללוש

עוגות ומאפים

חגית שחם

עוגת תפוח בדבש

יש לשים לב לא לבשל יותר על המידה כדי שלא תתקבל מחית תפוחים. מסננים היטב את התפוחים המבושלים ומצננים. אפשר להכין מראש ולשמור במקרר.

טורט דבש:

מחממים תנור ל-170 מעלות בתוכנית טורבו. מערבבים בקערה חלמונים, דבש ושמן. בקערה נוספת מערבבים קמח, אבקת אפייה, סודה לשתייה וקינמון. בקערת המיקסר מקציפים חלבונים תוך הוספת הסוכר בהדרגה לקבלת קצף יציב וגמיש. לתוך הקצף מקפלים בעדינות את תערובת החלמונים והדבש. כשהמסה אחידה מוסיפים את הקמח ומקפלים בעדינות כדי לא להוציא את האוויר עד קבלת עיסה אחידה. בעזרת נייר סופג משמנים רק את התחתית של תבנית קפיצית בקוטר 26 ומעבירים את העיסה אל התבנית.

טריק אפייה: לוקחים את העיתון של יום שישי פורסים אותו על השולחן, כך שמונחות לפנינו שתי שכבות של עיתון. מקפלים לחצי ואז מקפלים עוד שלושה קיפולים. מתקבלת רצועת עיתון מקופלת באורך 55X7 ס"מ פחות או יותר. מכינים רצועה נוספת. מקפלים את הרצועות בעדינות ומכניסים אותן לקערה עם מים לכמה דקות על מנת שיירטבו. כשהעיסה כבר בתבנית והתנור חם לוקחים את רצועות העיתון הרטובות ומצמידים אותן לדפנות התבנית (מבחוץ כמובן). הנייר הרטוב מוריד את הטמפרטורה של דופן התבנית וגורם לכך שהעוגה תעלה בזמן האפייה באופן שווה גם

2 תפוחי גרני סמית' קלופים וחתוכים לקוביות גדולות

1/2 כוס סוכר (115 גר')

1 כוס מים (250 מ"ל)

1/2 כפית קינמון

1 כפית תמצית וניל אמיתית (רצוי עם גרגירים) חומרים לקרם וניל דבש:

2 חבילות שמנת מתוקה 38% (סה"כ 500 מ"ל) 100 גר' דבש (4 כפות)

1 חבילה אינסטנט פודינג וניל

חומרים לגלי תפוח:

1/4 כוס תרכיז סיידר תפוחים טבעי

1 כוס מים

7 גר' ג'לטין

חומרים לקישוט ורדים:

1 תפוח עץ אדום (רצוי פינק ליידי)

כמה עלי נענע טריים

אביזרים מיוחדים:

2 דפים מהעיתון של סוף השבוע (חשוב - כי הוא גדול יותר מהעיתון בימי חול) יריעת ניילון פצפצים חתוכה בעיגול בדיוק בגודל התבנית שבה נשתמש שקף לעוגה פלטה מדורגת

אופן ההכנה:

מלית התפוחים:

שמים את כל החומרים בסיר קטן ומביאים לרתיחה, כשרותח מוסיפים בעדינות את קוביות התפוחים. מבשלים את התפוחים עד לריכוך.

ראש השנה בפתח, וזו סיבה מצוינת להכין קינוח מפוצץ שירשים את האורחים, משהו חדש שעוד לא הכנתי. מאחר שאין באמת חדש תחת השמש וכל מתכון מורכב משילובים של דברים מוכרים, חיפשתי רעיונות ברשת ובסופו של דבר אספתי, עוגה מכאן, קרם משם, רעיון לקישוט ממקום אחר והנה לפניכם העוגה החגיגית שלי בטעמי תפוח בדבש: קצת מתוקה, קצת חמצמצה ועם אפקט WOW. אני יודעת שבמבט ראשון המתכון נראה ארוך, מסובך ורב שלבים, אבל כל שלב הוא פשוט, ובאמת, כל אחד יכול להכין אותה. הוספתי כמה וכמה טיפים שתוכלו להיעזר בהם גם לעוגות אחרות, אז קדימה, לכבוד השנה החדשה, אל תפחדו ותנסו משהו חדש שיהווה סימן לבאות, ובאמת, שתהיה לכולנו שנה טובה מוצלחת ומתוקה!

עוגת תפוח בדבש

חומרים לטורט דבש בתבנית 26 קפיצית או מתפרקת:

3 ביצים L מופרדות

60 גר' (3 כפות גדולות) סוכר

3 כפות שמן קנולה

180 גר' (1/2 כוס) דבש

140 גר' (1 כוס) קמח (אפשר להשתמש בקמח תופח ולוותר על אבקת האפייה)

1 כפית אבקת אפייה

1/4 כפית סודה לשתייה

1/2 כפית קינמון

חומרים למלית התפוחים:

בצדדים וגם באמצע (תמונה 1). אופים כ-25 דקות עד שקיסם הננעץ במרכז העוגה יוצא יבש. מוצאים מן התנור ומצננים 10 דקות. לאחר 10 דקות מעבירים בעדינות סכין מסביב לדופן התבנית על מנת לשחרר את העוגה מהתבנית. מצננים לגמרי. לאחר שהעוגה הצטננה פורסים אותה לרוחבה באמצע.

קרם וניל דבש:

שמים בקערת המיקסר את כל חומרי הקרם ומקציפים יחד עד קבלת קרם יציב. במהלך ההקצפה כדאי להפסיק פעם אחת ולערבב את הקרם במרית כדי לוודא שלא נשאר דבש בתחתית קערת ההקצפה.

הרכבת העוגה:

מרפדים את שולי התבנית בשקף לעוגה - זהו מוצר מוכר בחנויות אפייה, מטרתו לאפשר שחרור קל של העוגה המוכנה מהתבנית. במקרה שלנו השקף נחוץ גם על מנת להגביה את התבנית וליצור מעין "קיר" שיעצור את הג'לי מלברוח כשהוא במצבו הנוזלי, לפני ההתקרשות. אם לא השגתם שקף אפשר לקחת שמרדף (רצוי מהסוג העבה יותר), לחתוך ממנו רצועות ברוחב 8 ס"מ ולהניח חופפות מעט בתבנית. מניחים שכבה של עוגה, עליה מורחים מחצית

מהקרם ומיישרים לשכבה אחידה, מניחים על הקרם את קוביות התפוחים המסוננות בשכבה צפופה (תמונה 2). מניחים שכבה נוספת של עוגה ועליה מורחים את החצי השני של הקרם, רצוי להיעזר בפלטה מדורגת על מנת להגיע לפני שטח חלקים ככל האפשר. חשוב שהקרם ייגע בשקף סביב.

טריק קישוט 1: כדי ליצור טקסטורה של כוורת כמו בתמונה, לוקחים את ניילון הפצפצים שגזרנו מבעוד מועד ומניחים את הצד הלא חלק שלו על שכבת הקרם האחרונה שיישרנו. לוחצים את הניילון בעדינות אל הקרם תוך כדי ליטוף פני השטח עד שרואים שהרווחים בין הפצפצים מתמלאים יפה (תמונה 3). מעבירים את העוגה למקפיא להתייצבות כ-4 שעות או עד שהעוגה קפואה, אפשר למשך הלילה. לאחר שהעוגה קפאה מקלפים בעדינות רבה את הניילון מעל פני העוגה. שומרים במקפיא עד שהג'לי מוכן.

ג'לי תפוח:

בקערה קטנה המתאימה למיקרוגל שמים 1/4 כוס מים קרים, מפזרים את הג'לטין על המים, מערבבים קלות ומניחים לכמה דקות לספיגה. בינתיים שמים בקערה 1/4 כוס תרכיז סיידר תפוחים ו-3/4 כוס מים. לאחר שהג'לטין ספח את המים מחממים במיקרו

למשך 20 שניות, מוסיפים את הג'לטין תוך בחישה למיץ התפוחים שהכנו.

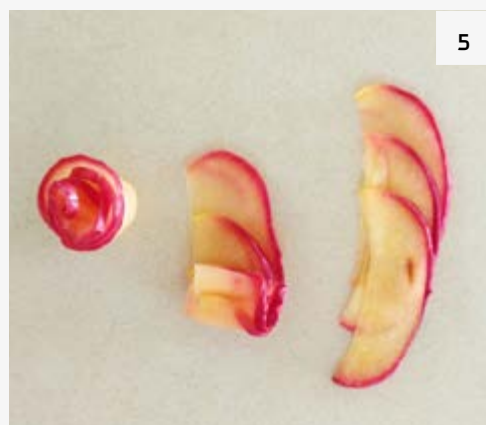
יוצקים את הג'לי באיטיות על גבי העוגה הקפואה, כך שימלא את החורים ויצור את דוגמת הכוורת. מעבירים למקרר כדי שהג'לי יתייצב והעוגה הקפואה תפשיר לאיטה.

אם לא השגתם ניילון פצפצים אפשר לשפוך את הג'לי על גבי העוגה החלקה, המראה שיתקבל עדיין יהיה יפה וחגיגי.

טריק קישוט 2: להכנת הוורדים חותכים את שתי לחי התפוח קרוב מאוד למרכז אבל בלי גרעינים. פורסים כל לחי לפרוסות דקיקות ככל האפשר (תמונה 4). מניחים את הפרוסות בכלי מתאים למיקרוגל, מכסים בניילון נצמד ומבשלים דקה עד דקה וחצי לריכוך. מקררים. ליצירת ורד לוקחים 3 פרוסות תפוח ומניחים אותן זו על זו בצורה חופפת מעט. מגלגלים את הפרוסות בצורה הדוקה ליצירת ורד (תמונה 5). מניחים על העוגה ומוסיפים עלה נענע טרי. ממשיכים עם שאר התפוחים ליצירת קישוט לפי טעמכם.

לפני ההגשה מוצאים את העוגה מהתבנית (בלי להתאמץ, בזכות השקף), מקלפים את השקף בעדינות ומניחים על צלחת הגשה. שומרים במקרר.

בהצלחה, בתיאבון וחג שמח!

צפר צמרת

על ציפורים וחיות אחרות

עוזד קינן

האבולוציה של החברתיות בטבע ברירת השארים

כיצד ייתכן שהתנהגויות אלטרואיסטיות, שבהן פרטים מסוימים מורידים מכשירותם ושרידותם ומסייעים להצלחתם של אחרים, יתקיימו בעולם הטבע הפועל על פי חוקי האבולוציה והברירה הטבעית? בכתבה הרביעית והאחרונה בסדרה זו, נתחקה אחר תיאוריית "ברירת השארים". ננסה להבין מדוע היא מקובלת על מרבית המדענים, וננסה גם לתאר את החסרונות הטבועים בבסיסה.

ביותר שהשפיעו על הבנתנו את תיאוריית האבולוציה. המילטון השתמש ברעיון של הולדן ופיתח משוואה מאוד פשוטה המתארת כיצד יכולים פרטים אלטרואיסטיים להפיץ את הגנים שלהם בדרך לא ישירה (Indirect fitness) דרך עזרה לקרוביהם: $rB > C$. כאשר r = הקרבה בין שני הפרטים (Relatedness) B = התועלת שמקבל הפרט הנעזר (Benefit)

שלהם ואילו C אצל בני דודים יש רק 12.5% סיכויים לגנים משותפים. הולדן הבין שאם המטרה של כל פרט בטבע היא להעביר את הגנים שלו הלאה, גם פרטים שאינם מתרבים אך עוזרים לקרוביהם להתרבות מרוויחים את הכשירות שלהם. הולדן לא המשיך לפתח את החישוב שלו למודל מתמטי ברור, אך ההבנה כי בעלי חיים יכולים להרוויח את כשירותם גם בדרך לא ישירה (בלי הצורך להתרבות בעצמם אלא דרך עזרה לקרוביהם) הלכה וחלחלה בעולם המדע.

פאב "עץ התפוזים" נהרס בשנת 1963, ומייד לאחר ההריסה הגיעו חברי להקת החיפושיות להצטלם אל מול חורבותיו. לא רחוק משם, באותם ימים ממש, דוקטורנט בשם ויליאם המילטון עבד על כתיבת מאמר בשם: The gentical evolution of social behavior. מאמר זה שינה את האופן שאנו חושבים על התנהגות אלטרואיסטית עד עצם היום הזה. ביל המילטון (1936-2000) נחשב לאחד מאבות הסוציוביולוגיה ולאחד המדענים החשובים

באחת התמונות המפורסמות של להקת החיפושיות המופיעה על עטיפת התקליט Twist and Shout נראים חברי הלהקה קופצים מעל הריסות של מבנה. מה שג'ון, ג'ורג', פול ורינגו לא ידעו הוא שמספר שנים קודם לכן, הייתה החורבה הזו אחד הפאבים הוותיקים והחשובים בלונדון - The Orange Tree Pub (פאב "עץ התפוזים"). מיטב המוחות המדעיים של הממלכה הבריטית נפגשו בפאב זה. האגדה מספרת שבבוקר אחד בתחילת שנות ה-50 נפגשו בפאב שניים מגדולי המתמטיקאים של זמננו - ג'ון הולדן (1892-1964) וג'ון מיינרד סמית' (1920-2004). אחרי בירה או שתיים שאל מיינרד סמית' את הולדן שאלה שלכאורה נראתה סתמית: "בעבור מי תהיה מוכן להסתכן ולקפוץ לים סוער על מנת להציל?" הולדן שלף מפית, חישב עליה מספר חישובים ולאחר דקות ספורות הישיר מבט למיינרד סמית' ואמר: "אסכים להסתכן במוות עבור הצלת שני אחים או שמונה בני דודים". הסיבה לכך נעוצה כמובן בכך שאחים חולקים 50% מהגנים

עטיפת התקליט Twist and Shout

דבורים בכורת

תיאוריית ה"טובה כנגד טובה" או שאולי בכלל הצדק נמצא עם אמוץ זהבי ובעלי החיים מסייעים זה לזה על מנת להציג את איכותם ולזכות במעמד חברתי? ואולי בכלל הקרבה הגנטית והכשירות הלא ישירה היא שאחראית להתנהגות זו? כפי שנזכרתם לדעת בסדרת כתבות אלו, התשובה היא מורכבת.

אלטרואיזם קיים בטבע, זו עובדה. לפי עקרונות האבולוציה הוא מועיל לפרטים שנושאים אותו, אם באופן ישיר ואם באופן עקיף. אבל העולם שלנו מורכב, וסביר להניח שיש אפשרויות וכיוונים שונים המובילים למה שנראה בסוף כהתנהגות דומה במינים שונים. בכל הקשור לאלטרואיזם, הגיוון הוא רב: החל במינים שמסייעים לקרוביהם רק אם הם עצמם נכשלו בקינון וכלה במינים של חרקים שבהם מרבית הפרטים הם עקרים לחלוטין. על כל אחד מהמקרים פעל ופועל מגוון עצום של משתנים הקשורים במערכת האקולוגית, בתנאי אקלים, בלחצי טריפה ובזמינות של טריטוריות. על החוקרים לנסות ולבודד את המשתנים הללו, ללמוד היטב את הנישה האקולוגית של בעל החיים, ולנסות לתאר מה הם התהליכים שפעלו עליו. לשמחתי, על כל שאלה מדעית שנפתרת צוות עוד עשר חדשות, ואנחנו יכולים להמשיך להסתקרן, לנסות להבין ולהתעמק בעולם המופלא הסובב אותנו.

לפיכך, תיאורית ברירת השארים מסבירה היטב מדוע הפועלות מוכנות להקריב כל כך הרבה למען אחיותיהן והמלכה, ומדוע הן עקרות לחלוטין.

אבל במרבית מיני בעלי החיים החברתיים מידת הקרבה הגנטית אינה תמיד כל כך גדולה. אצל הזנבנים שלנו לדוגמה יש המון שיתופי פעולה בין פרטים שאינם קרובים זה לזה. אין ספק שהבסיס לכל קבוצה יציבה הוא המשפחה, אבל ישנן קבוצות רבות שבהן מספר פרטים שאינם קרובים משתפים פעולה. גם אצל בעלי חיים רבים אחרים רמת המורכבות היא גדולה, והקרבה הגנטית אינה יכולה, לפחות לא לבדה, להסביר את המקור להתנהגות האלטרואיסטית. בשנת 2010 יצא מאמר בכתב העת היוקרתי Nature שנכתב על ידי כמה מגדולי המוחות המדעיים החיים היום, ובו נטען כי ברירת השארים היא תיאוריה בעייתית מאוד שברוב המקרים אינה מצליחה להסביר את האלטרואיזם בטבע. זמן קצר לאחר מכן התפרסם מאמר תגובה למאמר זה שהביע תמיכה גדולה בתיאוריה ועליו היו חתומים קרוב ל-300 מדענים מכל רחבי העולם. אין ספק שהתיאוריה הזו ממשיכה להעסיק את המדענים גם יותר מ-50 שנים אחרי פרסומה.

אם כך, מה נכון? כיצד יכולה להתפתח התנהגות אלטרואיסטית בטבע? האם ייתכן שהיא נובעת מלחץ חברתי כפי שמוצע על ידי חסידי

ו-C= המחיר אותו משלם הפרט העוזר (Cost). ככל שהפרטים יהיו יותר קרובים גנטית, כך נראה יותר התנהגות אלטרואיסטית באוכלוסייה. הגאונות של הנוסחה היא דווקא בפשטות שלה. ואכן, מאז שפרסם את המודל, הפכה התיאוריה של ברירת השארים למובילה והפשוטה ביותר להבנת האלטרואיזם.

ברירת השארים עובדת מצוין אצל בעלי חיים שהקרבה ביניהם גדולה. אולי הדוגמה הטובה ביותר לכך היא נמלים ודבורים.

אצל מרבית מיני פרוקי רגליים וכל מיני החולייתנים, כל הפרטים מקבלים את מחצית המטען הגנטי מהאב ואת המחצית השנייה מהאם, כלומר לכל פרט יש סט כפול של כרומוזומים. אורגניזמים אלו נקראים דיפלואידים (כפולים). לעומתם, אצל חד תאים וחיידקים המתרבים על ידי חלוקה תאית, ומינים המתרבים ברביית בתולין יש רק סט אחד של כרומוזומים והם הפלואידים. אצל דבורים ונמלים החלוקה היא שונה. הזכרים הם הפלואידים (כתוצאה מביצים לא מופרות) ואילו הנקבות הן דיפלואידיות. המלכה, שהיא המתרבה היחידה בקן, מזדווגת עם הזכרים ומטילה את הביצים מהן תבקענה הפועלות. על מנת לא לסבך מדי את הדברים, חישוב פשוט מביא אותנו לראות שבעקבות המערכת הזו הנקראת הפלודיפלואידית, כל פועלת חולקת 75% מהגנים שלה עם אחותה, כך שאחיות קרובות זו לזו יותר מכפי שאם קרובה לבתה.

אבנים מתגלגלות

ארכיאולוגיה ואקטואליה בערבה

רועי גלילי

מראשית המאה ה-19 זיהו בהיגיון אינטואיטיבי את הדמיון הפיזי הבולט בין מציאות החיים במזרח הדלתא של הנילוס ובצפון סיני לבין התיאורים המקראיים ותיאורי החיים המופיעים בכתבים המצריים. האזור החולי הזה שנמצא על סיפה של הארץ הנושבת הוא לאמיתו של דבר אזור חצי מדברי ופורה למדי, והצמחייה העונתית שימשה את תושביו ממש עד העת האחרונה להקמת מבנים ארעיים שכוסו בענפי עצים ושיחים. שרידים ספוראדיים למבנים של אוכלוסיות נוודים מתקופות שונות, מצא הארכיאולוג אליעזר אורן בכל רצועת החולות של צפון סיני, ובסוכות הרבות שהוקמו בצפון סיני סביב העיר אל-עריש (שפירוש שמה הוא: "הסוכות"), ניתן היה לראות את הדוגמא המובהקת להשתמרותם של אורחות החיים האלו. המקרא ממעט בתיאורים פיזיים של מבנה הסוכות, וממילא חותמם הארכיאולוגי של מבנים ארעיים הוא מועט וקשה לזיהוי ועל כן הושקעו עיקר מאמציהם של הארכיאולוגים בחיפוש אחר אותו האזור שאליו נקבצים היו, על פי תיאור הסופרים המצריים, הנוודים שהגיעו

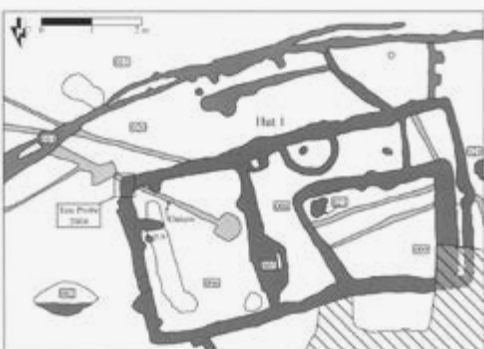
נדודיו של עם ישראל במדבר, ואילו קבוצה אחרת של חוקרים סברה שהמצווה מתייחסת ליישוב הקרוי סוכות והיה תחנתם הראשונה של היוצאים ממצרים - בבחינת השער אל החופש (ככתוב בשמות יב לז: "וַיֵּסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִרַעְמֶסס סְכֶתָה").

חוקרים במלכודת

חוקרי מקרא, היסטוריונים וארכיאולוגים עסקו במשך שנים רבות באינטנסיביות, בחיפוש עדויות ליציאת מצרים ולרקע ההיסטורי להתרחשות הזאת. הרבה ביקורת נשמעה בקהילה המדעית, בעיקר בשנים האחרונות, על אותם הארכיאולוגים שיצאו למסעות המחקר כשפטיש הארכיאולוגים בידם האחת וספר התנ"ך בשנייה (כהגדרתו של יגאל ידין) ועל עצם העיסוק ביציאת מצרים, אירוע שגם אחרי למעלה ממאה שנות מחקר אין לו כמעט כל אישוש בממצא החומרי. לארכיאולוגיה מכל מקום אין - בהיעדר ממצאים - הרבה מה לתרום לפתרון החידה, כך נטען. אני סבור שאין זה מדויק: נוסעים וחוקרים שהגיעו למדבר סיני

"וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר כַּפֹּת תְּמָרִים וְעֵנָף עֵץ עֵבֶת וְעֵרְבֵי נָחַל וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים. וְחַגְתֶּם אֹתוֹ חָג לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים בַּשָּׁנָה חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי תַחְגּוּ אֹתוֹ. בַּסֶּכֶת תֵּשְׁבוּ שִׁבְעַת יָמִים כָּל הָאֲזָרָח בְּיִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ בַסֶּכֶת. לְמַעַן יֵדְעוּ דֹרֹתֵיכֶם כִּי בַסֶּכֶת הוֹשַׁבְתִּי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם" (ויקרא כג, מ-מג).

הרבה חידות ותעלומות יש בו בטקסט המכונן הזה, הפשוט לכאורה (ובטקסט הנוסף העוסק במצוות הישיבה בסוכות בספר דברים טז). כיצד נראו הסוכות? מה מייחד אותן מבתי או אוהלים? מדוע מצווה האל על בני ישראל בעודם נוודים במדבר לזכור ולהיזכר דווקא בתקופת הישיבה באותן הסוכות? ובעיקר, מה היה בה בתקופת הזמן הקצרה הזו, שבגינה ראוי לזכור, לציין ולחגוג אותה? ההיסטוריונים וחוקרי המקרא אכן הפכו בסוגיה הזו ונחלקו (כדרכם) בנוגע לפשרה: היו שסברו שחג הסוכות איננו אלא חג כנעני עתיק, אחרים הניחו שהסוכות היו מבנים שאפיינו תקופה מסוימת בראשית

שרידי סוכות באתר תל אל בורג תוכנית הסוכה וצילום על (Hofmeier 2016:29)

צילום: זאב משל

סוכות בנואיבה מזיינה, סיני, שנות השבעים של המאה שעברה.

מה עושים עם זיכרון

בגולה לכינוי המעליב "חמור נושא ספרים". בין החגים החקלאיים, שלל ימי הזיכרון ואזכורי התבוסות והניצחונות יש משהו כמעט רומנטי, לטעמי, בהתרפקותו של עם שלם על זיכרון הסוכות: אותם מבנים דלים וארעיים, ששימשו את העם בדרכו אל בית הקבע שלו, אל אדמת חייו. עמים, בדומה לבני אנוש, נושאים עיניים בערגה אל עברם. חג הסוכות שמנהגיו משקפים כיסופים אל הטבע והצומח, משמר במנהגיו, כך נדמה לי, גם געגוע אל חיי הנוודות, אל נודי הסתיו והאביב בדרך אל מצרים וממנה. אל ימי "הולדתו" ו"בחרותו" של עם ישראל, אל עונות רבות של סתיו, לפני אלפי שנים, בדרך מרעמסס לסוכות, בקצהו של ים החולות הצהובים ובראשיתו של המסע הארוך לארץ ישראל, הביתה.

סיפורי המקרא מתמקדים בתיאור של מאורעות ששינו את תולדות עם ישראל, מטבעם אלו בדרך כלל אירועים דרמטיים, והארכיאולוגיה כענף מחקר מתקשה לזהות אירועים כאלו בממצא החומרי. צורתם ומקומם המדויק של אתרי הסוכות אינם ידועים לפי שעה, אך הרקע הארכיאולוגי נותן מסגרת גיאוגרפית וכרונולוגית ברורה למדי למנהגי החג. נראה שמנהגי הישיבה בסוכה משמרים משהו מן הזיכרון ההיסטורי של אבותינו נוודי המדבר ומן הישיבה הארוכה באתרי הסוכות של מערב סיני בדרך אל מצרים וממנה.

מאז ומעולם ייחסו בני עמנו חשיבות רבה לזיכרונותיהם ולעברם (ועל כן זכו היהודים

ממזרח - מסיני, מארץ ישראל ומאדום. הנחת העבודה של הארכיאולוגים הייתה שמחנה המעבר הגדול, שבו חיכו הנוודים לאישור הפרעונים להיכנס אל מצרים לסחור בצאנם ולשבור שבר, הוא סוכות המקראית. על סמך הדמיון השמי הועלתה האפשרות שמחוז ת'כו המצרי, שנמצא ליד האגם המר הגדול על גבול ארץ מצרים, משמר בצלצול שמו את השם הקדום סוכות. תל מסח'ותה, שנמצא במזרח החבל, נחשב בעיני מרבית החוקרים למועמד המוביל להיות היישוב סוכות. ואולם חפירות שבוצעו בין השנים 1978-1985 באתר הזה על ידי הארכיאולוג ג'ון הולדיי חשפו יישוב רב תקופתי גדול עם ארכיטקטורה ברורה וממצאים נוספים שלדעתם של מרבית החוקרים לא תמכו באפשרות הזאת.

הארכיאולוג הישראלי זאב משל שנחשף לאחר כיבוש סיני בשנות השבעים למבני הסוכות הארעיים של הבדווים בנאות המדבר בעונת הגדיד, הציע פרשנות שונה שאיננה מתבססת על הקשרים גיאוגרפיים: סיפור חג הסוכות מתאר לשיטתו את מסעות הנדידה העונתיים של נוודי המדבר אל מטעי התמרים בתקופת הזמן הזאת. ואולם גם להשערתו לא נמצא אישוש בממצא הארכיאולוגי.

מפנה משמעותי במחקר חל בעקבות חפירות שנערכו בחמש עשרה השנים האחרונות ופורסמו בשנת 2016 (על ידי ג'יימס הופמאייר ושותפיו) בתל אל בורג במערב סיני, כעשרה קילומטרים ממזרח לתעלת סואץ מתחת להריסותיהם של מחנות צבא מודרניים, ישראליים ומצריים. באתר הגדול שזכה לכינוי "תל", למרות שכמעט איננו בולט מפני הקרקע, נמצאו שרידים ליישוב ארעי גדול למדי. החפירות חשפו תחת שמיכות החול והאבק שרידים ברורים ויסודות לסוכות - מבנים מטיפוס ייחודי שקירותיהם עשויים לבני בוץ וגגם ענפי צומח. באופן מפתיע נראה שלמרות אופיים הארעי של המבנים שימש האתר הזה את תושביו בשתי פאזות זמן, במשך כמעט מאתיים שנה. האמנם במקום הזה ישבו אבות אבותינו בדרכם ממצרים ארצה? אולי. הממצא הקראמי חיזק את ההנחה שהאתר הזה אוכלס על ידי נוודי המדבר ותוארך לתקופות שבין המאה ה-14 לשלהי המאה ה-13 לפנה"ס, התקופה שבה התרחשה על פי דעתם של חלק מן החוקרים יציאת מצרים. אפשר אפוא שסוכות לא הייתה רק שער היציאה ממצרים אלא גם שער הכניסה אליה, אפשר גם שתקופת הזמן הארוכה בה אוכלס אתר החניה הגדול היא הסיבה שבגינה הפכה השהייה בסוכות לחוויה מכוננת בתולדות הנדודים אל מצרים וממנה.

סוכות מודרניות באזור תל אל בורג (Hofmeier 2016:295)

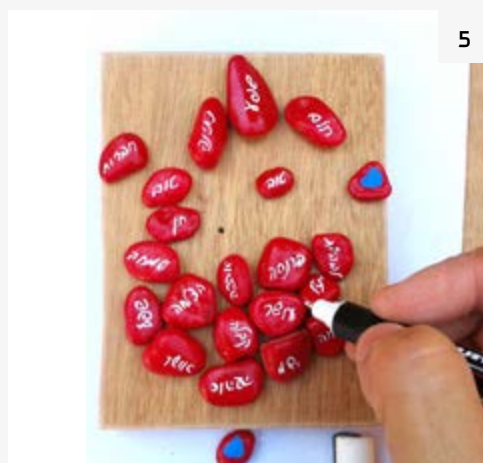
תמונה: theartstack.com

סוכות בשטעטל מארק שאגאל 1916 The Feast of the Tabernacles

עשה זאת בעצמך

זיוה עמית

ברכה לשנה החדשה:

מאחלת לכם שנה טובה, יצירתית ומלאה השראה.

בהצלחה
לכל שאלה אענה בשמחה!
זיו היצירה, זיוה עמית 052-8666223

הכנה:
החליטו על צורת הברכה. מומלץ לבחור באחד מסמלי החג (רימון, תפוח, דבש, דג...).
1. צבעו את האבנים בצבע מתאים לסמל החג שבחרתם (תמונות 2+3).
2. צרו בעזרת האבנים את הצורה המבוקשת על גבי הפלטה (עדיין לא להדביק אותן) (תמונה 4).
3. רשמו על כל אבן מילת ברכה (תמונה 5).
4. הדביקו את האבנים על גבי הפלטה והוסיפו כמה מילים ועיטורים על גבי העץ (תמונה 6).

הפעם לקחתי את הרעיון מסדנאות שאני עורכת למשפחות. בסדנאות אנחנו יוצרים בעזרת אבנים שלטים משפחתיים. לקראת השנה החדשה ניצור כרטיס ברכה.

החומרים הדרושים:
טושים צבעוניים
פלטה משאריות עץ
אבנים חלקות קטנות בכל צורה
דבק נוזלי

שירה

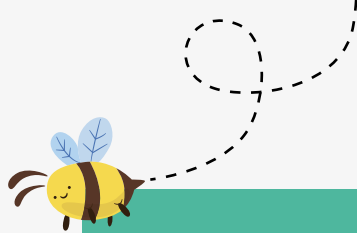
אורנה טל

"במקום בו תחרוש המחרשה היהודית את התלם האחרון שם יעבור גבולנו" (יוסף טרומפלדור).

ושוב אתה
ושוב אני ואת,
ותפילה ישנה
ואחת חדשה.
ושרק נדע
לפסוע במדבר
חבוקי אהבה.

שוב נתלש דף
של חמסין
מלוח השנה,
וימים לבנים
מבקשים את הסתיו.
ושוב תינוק חדש
מתהפך ברחם אימו,
ומבקש לדעת -
את תרועת היוולדו.

ושוב האדמה מרפדת
את שתיליה,
וחקלאים משוועים
שלא ייפסק ניגונם.
ושוב בני השש
פוסעים תחת
משא של ילקוטים,
יראים ומתרגשים
מהלא נודע.

המוח

מוח צעיר / דליה שחר

1. חידות הוא והיא

לדוגמא: הוא צבע והיא ירח = לבן ולבנה

- א. הוא מארבעת המינים והיא אסתר. _____
- ב. הוא טעים והיא מארבעת המינים. _____
- ג. הוא שם אחר לסוכות והיא כינוס. _____
- ד. הוא לא אכל והיא נקלעת. _____
- ה. הוא מתוק והיא על גב הגמל. _____
- ו. הוא נאכל בראש השנה והיא מלאה באוויר. _____
- ז. הוא עצם בפה והיא תקופה. _____

2. תפוזת מילים - בית ספר

המילים יכולות להופיע מימין לשמאל ולהפך מלמעלה למטה ולהפך ובאלכסונים.

המילים המופיעות: אטלס, דבק, דפדפת, טושים, ילקוט, מדגיש, מחברות, מד-זוית, מחדד, מחוגה, מחק, מספריים, ספרים, סרגל, עטים, עפרון, צבעים, קלמר, קלסר, תיקייה.

פתרונות להוא והיא

טזא - אל ז'
טטט - טוטט ז'
טזא - אטל ז'
טטא - סא ז'
טטא - אטא ז'
טטא - אטא ז'
טטא - אטא ז'

ת	ק	נ	מ	ח	ק	ה	ג	ו	ח	מ	ע
י	ו	א	ב	א	ס	ל	ט	א	מ	ח	ט
ק	ח	ח	מ	י	ר	פ	ס	מ	ד	ב	י
י	צ	ו	ר	ט	ט	ד	ב	ר	ו	ר	מ
י	נ	ת	י	ו	ז	ד	מ	ש	ר	ו	ת
ה	ו	ו	ת	ק	י	ח	ו	ל	י	ת	פ
ד	ר	ר	מ	ל	ק	מ	ח	ג	ל	מ	ד
ב	פ	נ	מ	י	ש	ו	ט	ר	ת	י	פ
ק	ע	ל	מ	י	י	ר	פ	ס	מ	ד	ד
ש	י	ג	ד	מ	ר	מ	י	ע	ב	צ	ת

תשבץ היגיון למבוגרים / דליה שחר

7	6	5			4	3	2	1
			9					8
				11				10
	14	13						12
			16		15			
				19		18		17
				22			21	20
25					24			23
	28				27			26

מאוזן

1. מעליב גברים נשואים (5)
2. שן ראשונה זה פשע (3)
3. מהמינים באזורנו (4)
4. מגדלים בערבה לפלף (4)
5. התרגומן מתנפח בתוכי? להפך (6)
6. וו במושב זו סובלימציה (5)
7. טיל יושלך (ח') (3)
8. בעיר זו נשמע שלא נשארו חיים (5)
9. מהחומש אמר בכאב (5)
10. שאלת החיה (3)
11. חיפושית לדג (4)
12. בשכל משיב קרוב משפחה (2)
13. אסף בשבילי מעט (4)
14. קר בלבד (2)
15. לוח ספר כדור שק... (3)
16. שמינית בריבית (2)

מאונך

1. כזו עוגיה משיבים שני לא דקים (4)
2. שפת התפילה (5)
3. דיקט דביל (4)
4. שאול יכה (5)
5. אירע כששב רטוב (2)
6. ילדים בפטפוט (2)
7. חודש אלף לפני בית החיה (4)
8. שמא פיטר? (2)
9. נו טילון במקום משאף (7)
10. תיק יקטול מבולבל (5)
11. בטן סיני למשל בבירה (4)
12. הניקו פרח? (5)
13. בנין לא טעים לכלי כתיבה (4)
14. הס טלה! (2)
15. חמק מכלי הכתיבה (3)
16. עיבד בצק בלשון? (2)
17. שם אבן קרח (2)

פתרונות והסברים לתשבץ "המוח"

22. לזק (ב)	5. (ז) (מזל לזוט) קט	52. (ז) (מטעמים נקיים) כף
02. גיטת נקמה (ע)	6. (ס) סוקני	62. (ז) אף
62. (א) (א) אלקה	7. (ב) (מלחמה) גלגל	72. (ע) (מלחמה) לזוט
52. (ע) (מזל לזוט) נקמה	8. (ז) (ז) (ז)	82. (ז) (ז)
42. (א) (מלחמה) קט	9. (ב) (ז) (ז)	92. (ב) (מלחמה) נקמה
32. (א) (מלחמה) לזוט	10. (ז) (מלחמה) נקמה	102. (א) (מלחמה) לזוט
22. (א) (מלחמה) לזוט	11. (ז) (מלחמה) נקמה	112. (א) (מלחמה) לזוט
12. (א) (מלחמה) לזוט	12. (ז) (מלחמה) נקמה	122. (א) (מלחמה) לזוט
02. (א) (מלחמה) לזוט	13. (ז) (מלחמה) נקמה	132. (א) (מלחמה) לזוט
92. (א) (מלחמה) לזוט	14. (ז) (מלחמה) נקמה	142. (א) (מלחמה) לזוט
82. (א) (מלחמה) לזוט	15. (ז) (מלחמה) נקמה	152. (א) (מלחמה) לזוט
72. (א) (מלחמה) לזוט	16. (ז) (מלחמה) נקמה	162. (א) (מלחמה) לזוט
62. (א) (מלחמה) לזוט	17. (ז) (מלחמה) נקמה	172. (א) (מלחמה) לזוט
52. (א) (מלחמה) לזוט	18. (ז) (מלחמה) נקמה	182. (א) (מלחמה) לזוט
42. (א) (מלחמה) לזוט	19. (ז) (מלחמה) נקמה	192. (א) (מלחמה) לזוט
32. (א) (מלחמה) לזוט	20. (ז) (מלחמה) נקמה	202. (א) (מלחמה) לזוט
22. (א) (מלחמה) לזוט	21. (ז) (מלחמה) נקמה	212. (א) (מלחמה) לזוט
12. (א) (מלחמה) לזוט	22. (ז) (מלחמה) נקמה	222. (א) (מלחמה) לזוט
02. (א) (מלחמה) לזוט	23. (ז) (מלחמה) נקמה	232. (א) (מלחמה) לזוט
92. (א) (מלחמה) לזוט	24. (ז) (מלחמה) נקמה	242. (א) (מלחמה) לזוט
82. (א) (מלחמה) לזוט	25. (ז) (מלחמה) נקמה	252. (א) (מלחמה) לזוט
72. (א) (מלחמה) לזוט	26. (ז) (מלחמה) נקמה	262. (א) (מלחמה) לזוט
62. (א) (מלחמה) לזוט	27. (ז) (מלחמה) נקמה	272. (א) (מלחמה) לזוט
52. (א) (מלחמה) לזוט	28. (ז) (מלחמה) נקמה	282. (א) (מלחמה) לזוט

הסבר קיצורים
מ' - כתיב מלא
ח' - כתיב חסר
ר"ת - ראשי תיבות

מרכז קהילה ערבה תכנית פעילות תשע"ט 2018-2019

מרכז קהילה ערבה פותח שנת פעילות חדשה, במטרה לקדם את חיי התרבות בערבה, וליצור קהילה שהמשותף לה הוא היצירה והעשייה במגוון תחומי החיים. הפעילות פונה לכולם: ילדים, נוער ומבוגרים והיא כוללת מגוון של הזדמנויות ואפשרויות להרחבת האופקים, להתרוממות גוף ונפש, להתפתחות מקצועית ולהתמסרות לתחומי עניין שונים, מתוך התמדה, בהשקעת מאמץ, ובשאיפה למימוש היכולות הטמונות בכל אחד מאתנו. השנה נפתחו שפע של תחומי פעילות חדשים. מקווים לראותכם עמנו.

שנת פעילות פורייה,

אילת להב ביגר
מנהלת מרכז קהילה ערבה

נוהלי הרשמה וביטול הרשמה - מפורסמים באתר שנת הפעילות תיפתח ב - 7.10.18, מוזמנים להירשם באתר התשלומים. החוגים תומחרו על בסיס של 30 שבועות פעילות. בשבוע יתקיימו שיעור אחד או יותר, לפי מאפייני כל חוג. הסכומים המפורסמים הם שנתיים. ניתן לפרוס את התשלום ל-9 חודשים לכל היותר. שימו לב - לא ניתן להשתתף בחוג או בפעילות בלי להסדיר את ההרשמה לפני כן. בקשות לוועדת הנחות ניתן להגיש דרך אתר המרכז הקהילתי עד ה 30.9.18.

"כל שנה ושנה מוריק הדשא"

ועולה החמה ויורד המטר

כל שנה ושנה אדמה מתחדשת

מלבין החצב ומזהיב ההדר

כל שנה נולדים אנשים לרוב

לדמעות, ולצחוק, לאחווה ושנאה

יש מישהו הרוצה רק טוב

גם השנה..."

- לאה גולדברג

צוות מרכז קהילה ערבה

• רכזת גיל שלישי - עירית שחר רוזה
• רכזת קהילה תומכת - עירית גבעון סולומון
• אב בית קהילה תומכת - נדב ברקוביץ

• מנהל מחלקת נוער (ורכז מציל"ה וחוגי סיירות) - אלירז דאי
• רכזת בני המושבים - תמר מרגלית
• רכזת להב"ה ומנהיגות נוער - גלית משולם

• רכזת תרבות - צופית לזראה
• רכזת מרכז גישור ודיאלוג - תמר שנאן
• רכזת טלוויזיה קהילתית - פני בן דוד
• מנהלת הספרייה האזורית - אלת סימון

• מנהלת - אילת להב ביגר
• מנהלת כספים - נויה ברנס
• מזכירה ורכזת "המטבח" - תמי פבר
• מזכירת צהריים - דלית נחום
• אב בית - נדב ברקוביץ
• אם בית - אביבה יצחק

• רכזת ביה"ס למחול - אורנה אסף-מלכה
• רכז מרכז המוסיקה - רומן מורדכוביץ
• רכזת תאטרון - צופית לזראה
• רכזת מדע והעשרה - גליה קפ
• רכז ספורט - יוסי לין
• רכזת אומנות - סיליה יצחק

מזכירות - מרכז קהילה ערבה | ימים א-ה, 8:30-16:30 | 08-6592260
מענה טלפוני זמין במיוחד - 14:30-16:30 | תמיד כדאי לשלוח מייל ל- acc@arava.co.il
הרשמה באתר: www.hugim.org.il/arava-2018.htm
תכנית פעילות ומידע באתר המועצה: www.arava.co.il/213

חדש - מטבח צמחוני אוכל טרי ובריא!

בתפריט: ארוחת קוסקוס / יום פסטות / אורז ועדשים, מרק /
ירקות בתנור, סלט ירקות וטחינה

הארוחות מוגשות מידי יום בין השעות 13:00-15:15 (ניתן להזמין ארוחות צהריים לילדי החוגים)

למטבח תעודת כשרות
ואישור משרד הבריאות.
רכישת כרטיסיות באתר המרכז הקהילתי.

לפרטים נוספים -
תמי פבר רכזת המטבח

כרטיסייה	כרטיסייה לשתי ארוחות	כרטיסייה
לארוחה פעם בשבוע (עד 30 ארוחות בשנה)	בשבוע (עד 60 ארוחות בשנה, אפשרי לשני ילדים) 900 ₪	ללא כרטיסייה 25 ₪
540 ₪		

• לא יינתן זיכוי על ארוחות שלא מומשו
• הכרטיסייה היא שמית - לא ניתן להעבירה בין ילדים

חדש!

מרכז העשרה ומדע

רכזת: גליה קפ

מרכז העשרה ומדע החדש מאגד תחתיו תכניות לימוד לילדים ומבוגרים.

ראשון ורביעי דה וינצ'י לכיתות א'-ד'

הדמיון והאינטואיציה, החיפוש וההתנסות, האכזבה והסיפוק, מלווים את מעשה היצירה הן של מדענים והן של אומנים כאחד. לאונרדו דה-וינצ'י שהיה מגדולי אומני הרנסנס, שילב בין מדע לאומנות, והשאיר לעולמנו יצירות מופת רב תחומיות. הוא היה צייר, פסל, מדען, מהנדס וממציא. תכנית דה וינצ'י מיועדת להפגיש את תלמידי כיתות א-ד עם קורסים מרתקים במדע ובאומנות. התכנית כוללת ארוחת צהריים חמה, ומסובסדת על ידי סל המדע - משרד המדע.

לוח זמנים:

13:15 קורס ראשון לפי בחירה

14:15 ארוחת צהריים

14:45 קורס שני לפי בחירה

16:00 סיום

ראשון דה וינצ'י - קורסים בימי ראשון

רובוטיקה

מדריכה: נועה ברנס

הקורס יחשוף את הילדים לעולם הרובוטיקה. הילדים יעצבו, יבנו ויפתרו אתגרים תוך שימוש ברכיבי לגו נעים, ילמדו על גלגלי שיניים, גומיות ומנועים, וילמדו לעבוד בצוות ולהציג את הפתרונות שגיבשו.

עולמם המופלא של בעלי החיים

מדריכה: מאיה רייטר

כל שבוע נלמד ונאכיל חיה אחרת ודרך עולמה נלמד: שיש עולם שחי מתחת לאבן, לאן ציפורים נודדות, איך דגים נושמים, תקשורת, חיזור ורבייה בבעלי חיים. למה חיות נכנסות לתרדמת בחורף ובקיץ? איך שומרים על חיות בסכנת הכחדה?

מלאכת יד

מדריכה: לוטם שלדיקס

חוג יצירה רב תחומי: סריגה, אריגה, תפירה, חריזה, עיסת נייר, עבודות בעץ ויצירה במגוון רחב של חומרים.

רביעי דה וינצ'י - קורסים בימי רביעי

משחקי חשיבה

מדריכה: רינת בן זמרה

חוויית המשחק מהנה, סוחפת ומרתקת, ומייצרת קרקע פורייה לאימון ותרגול של מיומנויות החשיבה, אסטרטגיות תכנון וכישורי החיים. בואו לשחק במגוון של משחקי חשיבה מרתקים.

פסיפס

מדריכה: דליה מטמון

הפסיפס הוא כלי נהדר ליצירה בחומרים, צבעים, ומרקמים שונים. הזדמנות לתרגל מיומנויות של תכנון, חשיבה גמישה ויצירתיות. עבודה בפסיפס יכולה לטפח סבלנות, יכולת התמדה ולשפר את כושר הריכוז.

תיבת ההפתעות

מדריכה: טל אליהו

נלמד, נכיר ונחקור חומרים שונים שמקורם מהטבע, ונכין מהם תוצרים ויצירות שונות ומגוונות (תיק בד לנשיאה, קופסאות אחסון מעוצבות לחדר, קישוטים שונים לבית, ועוד). המפגשים יתמקדו בחינוך סביבתי תוך חשיפה לעולם המדע, האומנות והקיימות.

מחיר: לתכנית ביום א' או ביום ד': שני קורסים וארוחת צהריים - 1500 ₪

לתכנית ביום א' או ביום ד': קורס אחד וארוחת צהריים (30 שבועות בשנה) - 950 ₪

חדש!

קבוצת מצוינות באקולוגיה לתלמידי כיתות ה'ו'

מדריכה: גליה קפ

מתי בפעם האחרונה אכלת צ'יפס מחגבים? מדוע יש לנו עור בין האצבעות של כפות הרגליים? כמה פעמים היה בישראל צונמי? מיהו ההר הכי גבוה בעולם מעל בסיסו, (וזה לא האוורסט)? הידעת שהמקום בו גילו לראשונה עדות לבני האדם על פני כדור הארץ נמצא רק במרחק של 3 שעות נסיעה צפונה מהערבה?

בקבוצת המצוינות נקבל את כל התשובות לשאלות אלו ועוד רבות אחרות, דרך למידה חווייתית, חקר וסיורים מעניינים.

הכניסה לקבוצה מותנת במילוי טופס בקשה וראיון אישי.

הקורס יתקיים בשיתוף ובתמיכת האגף למחוננים ומצטיינים, ללא תשלום. (תשלום ייגבה רק עבור סיורים מחוץ לערבה). ימי רביעי בצהריים, מיד בתום יום הלימודים. קישור לטופס הרשמה באתר מרכז קהילה ערבה.

חדש!

אנימציה ותלת מימד לתלמידי כיתות ז'-יב'

מדריך: שניר גלר

משחקי וידאו, סרטים ואפילו פרסומות לדגני בוקר - בכל אלה ניתן לראות שימוש בגרפיקה תלת מימדית. בואו להתנסות בפיסול תלת מימדי וללמוד את עקרונות האנימציה.

ימי שני בצהריים אחרי הלימודים
מחיר: 900 ₪ לשנה

חדש!

מרכז תגבור במתמטיקה ואנגלית מבית היוצר של חברת MATIC

שיעורי תרגול במתמטיקה ובאנגלית מכיתה ג' ועד יב'.
• בניית תכנית לימודים אישית לכל תלמיד
• לימוד בקבוצות קטנות 4-6 תלמידים
• שיטת לימוד המתמקדת בתרגול ושיפור הרגלי למידה ומיומנות, ומחזקת מוטיבציה ללמידה
• סגירת פערים, שימור החומר הנלמד, העשרה לתלמידים מצטיינים

המרכז צפוי להיפתח בחודש נובמבר.
פרטים נוספים יפורסמו בקרוב.

חדש! במחלקת ספורט

"דרור קשת" לקשתות אסיאתיות לתלמידי כיתות ח'–יב'

מדריך: אורן חורש

מדריך מנוסה, פיתח את תחום העבודה עם קשת אסיאתית בארץ, חבר קיבוץ קטורה.

לימוד עקרונות השימוש בחץ וקשת: איך לירות בקשת תוך שימוש נכון בגוף ובאופן החשיבה. הלימוד אינו תחרותי, ללא ניקוד, התלמיד נמדד רק ביחס לעצמו בדגש על שיתוף פעולה. אומנות לחימה לחיזוק פלג גוף עליון, שמירה על יציבה, שיווי משקל, מיקוד קשב, התמודדות עם מצבים משתנים ללא עימות פיסי ומנצח-מפסיד.

תנאי קבלה לחוג: ראיון אישי, 3-5 שיעורים פרטניים לרכישת מיומנות בסיסית לעבודה עם קשת. יינתן דגש גדול לבטיחות. (תלמיד שלא יתקבל לקבוצה – כספו יוחזר באופן יחסי למספר השיעורים בהם השתתף).

ימי חמישי בשעה 15:15-17:00 (או בהתאם לשעת סיום הלימודים)
מחיר לתלמיד: 2000 ₪ | מספר מקומות מוגבל

מלגות לתלמידים מצטיינים

מרכז קהילה ערבה והמועצה האזורית ימשיכו לעודד תלמידים מצטיינים להתפתח ולצמוח בתחום הצטיינותם. לשם כך מעניק המרכז הקהילתי מידי שנה מלגות בתחומים של השכלה, מחול, ספורט ואומנות. המלגות ניתנות לתלמידים אשר הצטיינותם הוכחה בקבלתם לתכנית לימודים שאינה פתוחה לקהל הרחב. קול קורא וקריטריונים להגשת בקשות, מפורסמים באתר.

בקשות ניתן להגיש עד ה-20.9 | www.arava.co.il/216

מלגות למוסיקאים מצטיינים

הודות לתרומתה הנדיבה של קרן עזריאלי, מוזמנים תלמידי מרכז המוסיקה בערבה להגיש בקשה למלגה למוסיקאים מצטיינים, במטרה לקדם את יכולותיהם המוסיקליות. קול קורא להגשת בקשות פורסם באתר המרכז הקהילתי.

בקשות ניתן להגיש עד ה-20.9 | www.arava.co.il/216

מרכז גישור ודיאלוג ערבה

רכזת: תמר שנאן

מרכז הגישור מעביר הילוך... בקרוב יפתחו:

קורס גישור – מוכר לגמול לעובדי הוראה.
קבלת תעודת מגשר. 60 שעות בהדרכת חברת "גבים".
יפתח באמצע אוקטובר.

קורס במסגרת מועדון מופ"ת לגיל השלישי
בסוגיות הקשורות לבן ממשיך ועוד.

מוזמנים לפנות אלינו לייעוץ, סיוע והכוונה בתהליכים של התמודדות עם קונפליקטים ובניית הסכמות.
gishur@Arava.co.il

חוגי סיירות
של קק"ל
ע"ש אורי מיימון (נ"ר)

חוגי סיירות ערבה

רכז: אלירז דאי - מנהל מחלקת נוער

גם השנה נמשיך את הפעילות המשותפת עם חוגי הסיירות של קק"ל ע"ש אורי מיימון. חוגי הסיירות הם ארגון ארצי המוביל חינוך בדרך השטח, לימוד ניווט ומיומנויות שטח ברמה מקצועית גבוהה, הזדמנות להכרות עמוקה עם שבילי הארץ, חיזוק האהבה והחיבור אליה, תרגול מחויבות חברתית, עזרה לזולת וחברות, תוך כדי חווית שטח משמעותית.

השנה תפתחנה 4 קבוצות לפי הפירוט הבא:

חוג סיירות לתלמידי כיתות ה' | ימי חמישי 14:15-16:00 כל שבוע

חוג סיירות לתלמידי כיתות ו'-ז' | ימי חמישי 14:15-16:00 כל שבוע

חוג סיירות לתלמידי כיתות ח'-ט' | ימי שישי 7:45-11:15 פעם בשבועיים

מחיר: 1770 ₪ למשתתף לשנה.

החוג תומחר לפי 25 מפגשים באורך שעותיים (בכיתות ח'-ט': 13 מפגשים ארוכים, פעם בשבועיים). פעם בחודש יתקיים טיול כולל לינה.

* הסכום לא כולל טיולים בחופשות (חנוכה, פסח, קיץ) הסעות ומזון לטיולי סוף שבוע.

חוג משוטטים יי-יב'

מדריכה: שיר פרלמוטר | מדריכה מנוסה. משמשת כרכת חוגי הסיירות בערבה ובדרום בכלל.

חוג המשוטטים מיועד לתלמידי יי-יב' חובבי שטח וטיולים. פעם בחודש יתקיים טיול שטח בסוף שבוע. הטיולים יהיו נודדים עם כל הציוד על הגב, החניכים ישתתפו בבניית התכנית, ניווט והדרכה. * מחיר ההשתתפות יקבע לפני כל טיול בהתאם להוצאותיו.

תיאטרון ערבה

רכזת: צופית לזראה

תיאטרון ערבה פותח שנת פעילות שנייה, ואנו מזמינים את כל מי שחידק הבמה בנפשו לבוא ולהצטרף!

חוג	המדריך	תוכן	מחיר שנתי	ימים ושעות
 תיאטרון קהילתי ערבה מגיל 19 ומעלה	צופית לזראה ואביבה פז. סדנאות אומן מבחין לפחות פעמיים בשנה	קבוצת המבוגרים תשמח להרחיב את שורותיה ולקלוט שחקנים נוספים. מפגש שבועי של 3 שעות ללימודי משחק, כישורי במה, אימפרוביזציה, כתיבה ועוד. עבודה אינטנסיבית לפני הפקות	ללא תשלום במיון משרד התרבות, אנו מצפים להתחייבות לעבודה רציפה	ימי א' 18:00-21:00 ניתן לשינוי בהתאם למשתתפים
חוג תיאטרון כיתות ז'-ח'	מעין דובקובסקי	קבוצת תיאטרון המשלבת אלמנטים שונים מתחום המשחק, פיתוח הדמיון, שימוש ברגשות, בניית דמות, בניית קונפליקט, התמודדות עם טקסט ועוד. תהליך עבודה שם דגש על פיתוח היצירתיות והביטוי העצמי ובמקביל משפר את יכולת העבודה בצוות	1900 ₪	ימי ד' - 14:15-16:00 תלוי במערכת ביה"ס

מחלקת הספורט

רכז: יוסי לין

פעילות הספורט בערבה מקדמת אורך חיים פעיל ובריא, ופועלת כדי להעמיק ולשפר את הרמה המקצועית של ענפי הספורט ולהרחיב את מגוון הפעילויות המוצעות לקהל הרחב. מחלקת הספורט תמשיך גם השנה לשלב בין פעילות ספורט עממית וחוגית לקהל הרחב, לבין פעילות תחרותית ייצוגית השמה דגש על מקצועיות ומקצוענות.

חדש! במחלקת הספורט

תכנית העשרה והעצמה לנערות - "דרך הספורט" - חדר כושר לבנות בלבד, סדנאות, הרצאות וטורנירים. כדורעף תחרותי לנערים ונערות מכיתות ז'-יב'.
דרך קשת עקרונות השימוש בחץ וקשת אסיאתית, לכיתות ח'-יב'.
תנועה חווייתית לגיל הרך עם רחלי רז, לגילאי 3-6, ביישובים חצבה וספיר.

חוג	המדריך	תוכן	מס' מפגשים	מחיר שנתי	ימים ושעות
תנועה לגיל הרך	רחלי רז	פעילות תנועה חווייתית לילדי הגן, מגיל 3-6. מפגש של הילד עם גופו, שימוש במכשירים אישיים, התארגנות בתנאי סביבה משתנים, שיפור שיווי משקל, קורדינציה, התמצאות במרחב, מודעת גופנית וחיזוק שרירים.	30	1500 ₪	יום ב' אחה"צ בחצבה ובספיר
ג'ודו כיתות א' ומעלה	יעקב דרך	לימוד מיומנות יסודית, שיפור מרכיבי כושר גופני כמו: קואורדינציה, זריזות, מהירות, שיווי משקל ועוד.	60	2400 ₪ המחיר לא כולל חליפה וחגורה	א', ג' אם תיפתח קבוצה נוספת יהיו גילאים שיעברו ליום ה'
התעמלות אומנותית א' ומעלה	נטלי ולומייסקי	לימוד ושיפור מיומנויות יסוד, שימוש בעזרים (אלה, חישוק, סרט, דלגית).	60	2000 ₪	ב', ה'
כדורגל לכיתות ג'-ד'	אופיר שלוש	לימוד יסודות הכדורגל, שיפור יכולות טכניות ומרכיבי הכושר הגופני.	60	2400 ₪ המחיר כולל ערכת כדורגל	א', ה'
כדורגל תחרותי כיתות ה' ומעלה	אופיר שלוש	לימוד יסודות המשחק, שיפור יכולות טכניות ומרכיבי הכושר הגופני. הקבוצה תשחק במסגרת התאחדות לכדורגל.	60	3000 ש"ח	א', ה' ימי המשחקים ע"פ תכנית התאחדות לכדורגל
ביה"ס לכדורסל א'-ד'	אלון ברזילי	לימוד יסודות הכדורסל, שיפור מיומנויות ויכולות אישיות.	60	2400 ₪	ב', ד'
קט סל ה'-ו'	עופר גור	לימוד יסודות הכדורסל, שיפור מיומנויות.	60	3000 ₪	ג', ו'
כדורסל ז'-ח'	עופר גור	לימוד יסודות הכדורסל, שיפור מיומנויות.	60	3000 ₪	ב', ד'

כדורסל תחרותי נערים ח'ט'	רונן יוסף	לימוד כדורסל, שיפור מיומנויות, שיפור היכולות האתלטיות.	60	3000 ₪	ה', ו', יום א' - משחקי בית/חוץ
כדורסל תחרותי נוער י"ב'	רונן יוסף	לימוד כדורסל, שיפור מיומנויות, שיפור היכולות האתלטיות.	60	3000 ₪	ה', ו', יום ב' - משחקי בית/חוץ
חדש! כדורסל בנות ד"ו'	לילך גוטפלד	לימוד יסודות הכדורסל ושיפור יכולות גופניות.	60	2000 ₪	א, ה'
חדש! כדורסל בנות תחרותי ז' ומעלה	לילך גוטפלד	לימוד יסודות הכדורסל, שיפור יכולות גופניות ומנטליות.	60	2500 ₪	א, ב', יום ד' - משחקי בית/חוץ
כדורשת בנות ד"ו'	לילך גוטפלד יהודה סבן	לימוד יסודות הכדורשת, שיפור יכולות אתלטיות, עבודת צוות.	60	2000 ₪	ב, ד'
חדש! כדורעף נערים נערות ז"ב'	לילך גוטפלד יהודה סבן	לימוד יסודות המשחק, שיפור יכולות אישיות והבנת המשחק. השתתפות במשחקי ליגה. הפעילות נתמכת מקצועית ע"י איגוד הכדורעף.	60	2500 ₪	ב, ד', ה'
טריאתלון ד"ב'	רונן כהן	ספורט המשלב שלושה ענפי ספורט אישיים: שחייה, אופניים, ריצה. ספורט יחידני כל אחד מתמודד עם היכולת וההישג של עצמו, ללא תלות בחברי הקבוצה.	60	3000 ₪	ב', ה'
טניס	ערן הרפז	לימוד יסודות הטניס, שיפור מיומנויות ויכולות אתלטיות.	60 30	3200 ₪ 2400 ₪	ב', ה' בחצבה
חדר כושר ז' ומעלה	יהודה סבן, נטע ויט	שיפור מרכיבי הכושר הגופני, תכנית אישית לכל מתאמן לפי צרכים אישיים.	90	2000 ₪	א', ג', ה' 17:30-20:30 בספיר
חדש! כושר קרבי לנערות ונערים כיתות י"ב'	רונן כהן	אימוני כושר גופני ברמה גבוהה. בניית תכנית אימונים הדרגתית, קבוצתית, כחלק מהכנה כוללת לקראת גיבושים וגיוס לצבא.	60	3000 ₪	ב', ה'
דרך קשת מכיתה ח' ומעלה	אורן חורש	לימוד עקרונות שימוש בחץ וקשת, חיזוק פלג גוף עליון, שמירה על יציבה, שיווי משקל מיקוד, קשב וראיה פריפריית, שיתוף פעולה בקבוצה.	30 (שעתיים)	2000 ₪	ה'
אייקידו לנוער, מבוגרים, נשים	אברי ברטוב	אומנות לחימה יפנית המבוססת על ניצול אנרגיות היריב, התרגול דינמי זורם ומשחרר.	30		בתיאום עם המדריך

בית הספר לאומנות המחול והבמה

רכזת: אורנה אסף-מלכה

השנה בבית הספר למחול פרויקטים חדשניים ומעניינים! אנו מזמינים אתכם, קטנים כגדולים, חדשים כוותיקים, להצטרף לביה"ס למחול, ללמוד ולרקוד!

"צעדים ראשונים" - יסודות ומחול יצירתי לגילאי גן חובה. מועד השיעור ייקבע לפי העדפת הנרשמים. פעם בשבוע.

street - יפעל יומיים בשבוע, המורים המובילים: חננאל דיקסון ואלצה ברודן.

"הפרויקט" ימי שני - תכנית שנתית במסגרתה ילמדו התלמידים את המקורות והשורשים של ריקודי השחורים באפריקה, דרך התפתחותם באמריקה ועד ימינו. שיאו של "הפרויקט" במופע תלמידי המסלול, הסוקר את ההיסטוריה של ריקודי השחורים. התכנית מיועדת לתלמידי כיתות אי-יב' וכוללת שיעור כפול ביום זה. (לכתות אי-ג' - שיעור יחיד ביום זה בלבד).

שיעורי טכניקה בהיפ-הופ בקבוצות הגיל הרגילות, מכתה ד' ומעלה. ימי רביעי.

מחול למבוגרים ימי שני - מחול אפריקאי לנשים בלבד | ימי רביעי - היפ-הופ למבוגרים.

המסלול המלא - לכתות אי-יב' - המסלול יפעל שלוש פעמים בשבוע, בימים ראשון, שני ורביעי. בכתות ט' ומעלה מתווספות גם שעות המגמה למחול בשיתוף עם תיכון "שיטים-דרכא".

אנו מזכירים - תלמידים חדשים מוזמנים, כתמיד, להצטרף בכל גיל. צוות המורים המקצועי שלנו יסייע בידם להשתלב היטב. תלמידים מכתה ז' ומעלה המעוניינים להצטרף, מוזמנים ליצור קשר בהקדם על מנת לתאם ימי "מכינה" לקראת השנה החדשה, במטרה להקל על ההשתלבות בקבוצת הגיל ולהגיע לפתיחת השנה בביטחון.

פרויקטים במסלול המלא:

רוקדים ורטיגו - לכתות יא-יב'

מפגשים עם יוצרים - לכתות ז-יב'

פרויקט מצוינות - שנה שנייה של הפרויקט לכתות ט-יב'

סדנאות לקהילה - לכתות ט-י'

פרויקט חונכות - כתות ז-ח'

צוות המורים:

בלט קלאסי - אורנה אסף-מלכה ואמיר יוסף

מחול מודרני - אלה בלוך

מחול עכשווי ומכינה לבלט - ענבר גרינשטיין

אימפרוביזציה - אביבה פז

אימפרוביזציה ו"צעדים ראשונים" - נעמה דובר

היפ-הופ ו"הפרויקט" - חננאל דיקסון

אפריקאי ו"הפרויקט" - אלצה ברודן

מסלול וכיתה	מס' שבועות בשנה	מס' ימים בשבוע	סה"כ שעות לימוד בשבוע	מחיר שנתי
הגיל הרך - גן חובה	25	1	45 דקות	1000₪
מסלול מלא - א'ב'	30	1	2 שעות	2000₪
מסלול מלא - ג'	30	2	4 שעות	3500₪
מסלול מלא - ד'ו'	30	3	6 שעות	4000₪
מסלול מלא - ז'ח'	30	3	9-10 שעות	4500₪
מסלול מלא - ט'יב'	30	3	13 שעות	5000₪
מסלול street א'ג'	30	1	50 דקות	1500₪
מסלולי street ד'ו' / ז'ח' / ט'יב'	30	2	3 שעות	3600₪
מחול אפריקאי לנשים / היפ-הופ למבוגרים	25 50	1 2	שעה 2 שעות	1600₪ 2000₪

מרכז המוסיקה ערבה

רכז: רומן מורדכוביץ

מרכז המוסיקה החדש והמרווח מטפח מצוינות במוסיקה בקרב למעלה מ-200 תלמידים. תלמידי המרכז משתתפים באירועים מוסיקליים שונים בערבה מחוצה לה: כנסים, פסטיבלים, קונצרטים בארץ ובחו"ל, ומחנה קיץ עם תלמידים מרחבי הארץ.

תלמידים מצטיינים יוזמנו להשתלב בהרכבים מוסיקליים ייצוגיים:

הרכב קאמרי - בהנחיית רומן מורדכוביץ

הרכב "נשפני המדבר" - בהנחיית אנטולי ורגוצקי

הרכב "נשפנים צעירים" - בהנחיית אנטולי ורגוצקי

הרכב רוק - בהנחיית יאן נסימוב

הרכב חלילים - בהנחיית ענת טיברגר בן חיים

מרכז המוסיקה יתחדש השנה במורים ותחומים חדשים:

מבוא לתיפוף, פיתוח מוטוריקה וחוש הקצב - בהנחיית בוריס סמליאנסקי

חצוצרה וטרומבון - בהנחית בועז סבנסון

עוד וגיטרה למתחילים - בהנחיית אמיר גאנש

חלילית וחליל צד - בהנחיית בלהה רינת

כינור - בהנחיית אמילי סבנסון, שהגיעה אלינו משוודיה

טרומ כלי לגיל הרך - בהנחיית מאיה גרוסמן

הרכב קולי למבוגרים - בהנחיית מאיה גרוסמן וארז גלאור

חוג	מורה	מס' מפגשים	מחיר שנתי	הערות	ימי פעילות
אורגנית, אקורדיון	רומן מורדכוביץ	30	₪ 4400 ₪ 2950 ₪ 2200 ₪ 1300	שיעור יחידני - 45 דקות שיעור יחידני - 30 דקות שיעור זוגי - 45 דקות שיעור קבוצתי - 45 דקות (4-6) משתתפים	א', ב', ג', ד'
גיטרה וגיטרה בס	יאן נסימוב	30 30 30	₪ 4400 ₪ 2950 ₪ 2200	שיעור יחידני - 45 דקות שיעור יחידני - 30 דקות שיעור זוגי - 45 דקות	א', ב', ה'
חדש! עוד גיטרה למתחילים	אמיר גאנש	30	₪ 4400 ₪ 2950 ₪ 2200	שיעור יחידני - 45 דקות שיעור יחידני - 30 דקות שיעור זוגי - 45 דקות	ד'
חליל צד	ענת טיברגר בן-חיים	30 30 30	₪ 4400 ₪ 2950 ₪ 2200	שיעור יחידני - 45 דקות שיעור יחידני - 30 דקות שיעור זוגי - 45 דקות	א', ד'
חדש! חלילית חליל צד	בלהה רינת	30	₪ 4400 ₪ 2950 ₪ 2200	שיעור יחידני - 45 דקות שיעור יחידני - 30 דקות שיעור זוגי - 45 דקות	ב'
קלרינט, סקסופון	אנטולי ורגוצקי	30 30 30	₪ 4400 ₪ 2950 ₪ 2200	שיעור יחידני - 45 דקות שיעור יחידני - 30 דקות שיעור זוגי - 45 דקות	ד', ה'

מלגות למוסיקאים מצטיינים

הודות לתרומתה הנדיבה של קרן עזריאלי, מוזמנים תלמידי מרכז המוסיקה להגיש בקשה למלגה למוסיקאים מצטיינים, במטרה לקדם את יכולותיהם המוסיקליות. קול קורא להגשת בקשות מפורסם באתר המרכז הקהילתי.
בקשות ניתן להגיש עד ה-20.9.18.

ה'	שיעור יחידני - 45 דקות שיעור יחידני - 30 דקות שיעור זוגי - 45 דקות	4400 ₪ 2950 ₪ 2200 ₪	30	בועז סבנסון	חדש! חצוצרה, טרומבון
ב'	שיעור יחידני - 45 דקות שיעור יחידני - 30 דקות שיעור זוגי - 45 דקות	4400 ₪ 2950 ₪ 2200 ₪	30 30 30	מארק אברמוביץ	מפוחית פה, מלודיקה
א', ב', ה'	שיעור יחידני - 45 דקות שיעור יחידני - 30 דקות	4400 ₪ 2950 ₪	30 30	גלינה אוסטרובסקי	פסנתר
ד', ה'	שיעור יחידני - 45 דקות שיעור יחידני - 30 דקות	4400 ₪ 2950 ₪	30 30	דימה נייטר	פסנתר
א'	שיעור יחידני - 45 דקות שיעור יחידני - 30 דקות	4400 ₪ 2950 ₪	30 30	חנה בלכמן	צ'לו
ה'	שיעור יחידני - 45 דקות שיעור יחידני - 30 דקות שיעור זוגי - 45 דקות	4400 ₪ 2950 ₪ 2200 ₪	30 30 30	אמילי סבנסון	חדש! כינור
ג'	שיעור יחידני - 45 דקות שיעור יחידני - 30 דקות שיעור זוגי - 45 דקות	4400 ₪ 2950 ₪ 2200 ₪	30 30 30	אוהד גוטמן	תופים
ב'	שיעור קבוצתי (3-5 משתתפים) לכיתות ב'-ג', ד'-ה', ו'	1250 ₪	30	בוריס סמיליאנסקי	חדש! מבוא לתיפוף
ג'	שיעור קבוצתי (5-8 משתתפים), לגילאי 3-7	880 ₪	30	מאיה גרוסמן	חדש! טרומבון, כלי לגיל הרך
ג'	מפגש קבוצתי - 90 דקות מגיל 17 ומעלה	1400 ₪	30	מאיה גרוסמן ארז גלאור	חדש! הרכב קולי למבוגרים
ד'	מגיל 17 ומעלה	2100 ₪	45	יואל סיוון	מקהלה
ד'	שיעור יחידני - 30 דקות שיעור זוגי - 30 דקות	2900 ₪ 1500 ₪	30 30	יואל סיוון	פיתוח קול
בתיאום עם המורה	שיעור קבוצתי - 90 דקות	חינם לתלמידי מרכז המוסיקה	30	רומן מרדכוביץ'	תאוריית המוסיקה
בתיאום עם המורה	שיעור קבוצתי - 90 דקות	חינם לתלמידי מרכז המוסיקה	30	רומן מרדכוביץ'	תולדות המוסיקה המערבית

אומנות

רכזת: סיליה יצחק

האומנות מאפשרת לכל אחת ואחד מאתנו לבטא את עצמו בדרכים שונות ויצירתיות. היא ה"מראה של הקהילה שלנו" במרחב בו אנו חיים ויוצרים, ומעצבת את סיפורו של האזור.

פורום אומנים - אומני הערבה מוזמנים לקחת חלק פעיל בפורום האומנים האזורי. האומנים מוזמנים ליצור עבודות לטיילת האמנים, להשתתף בסיור אומנות מחוץ לערבה, לקחת חלק בתערוכות קבוצתיות ותערוכות יחיד, להשתתף בסדנאות, סיורים אצל אמנים, מרתון ציור/פיסול/צילום ועוד... השנה תתקיים, בין היתר, תערוכה משותפת עם אומני באר שבע, שתוצג בערבה ובבית יד לבנים בבאר שבע.

חדש! השנה יפתחו שני חוגי אומנות חדשים לילדים, במסגרת תכנית "דה וינצ'י".

חוג	מורה	תוכן	מס' מפגשים	מחיר שנתי	גיל	ימי פעילות
ציור נוער	סיליה יצחק	לימוד והתנסות בטכניקות ציור שונות	30	2800₪	כתות ט'-יב'	ד' 15:00-16:30
ציור ילדים	סיליה יצחק	לימוד והתנסות בטכניקות ציור שונות	30	2800₪	כתות ו'-ח'	ג' 14:30-16:00
קאמישיביי נאשויל	סיליה יצחק	שילוב בין כתיבה ואיור, עבודה משותפת עם ילדים מארה"ב	30	1500₪	כיתה ד' אורך הפעילות שעתיים	ב' - מיד אחרי בית הספר
ציור ילדים (מתחילים) + קמישיבאיי רהט	סיליה יצחק	לימוד והתנסות בטכניקות ציור שונות, יצירת קמישיבאיי מול קבוצת תלמידים בדואים ברהט	30	2800₪	כיתה ה'	ד' 13:15-15:00 (או בהתאם לשעת סיום בית הספר)
ציור למתקדמים הגיל השלישי	סיליה יצחק	התנסות בטכניקות ציור שונות	30	1400₪ לגיל ה-3 1600₪ לצעירים	מבוגרים	ד' 17:00-19:00
ציור - הגיל השלישי דרך מועדון מופ"ת	סיליה יצחק	לימוד והתנסות בטכניקות ציור שונות	30	450₪ לגיל השלישי לשנה	מבוגרים	ד' 9:00-11:00
פסיפס למבוגרים	דליה מטמון	עבודה בפסיפס ובמוזיאקה	30	1400₪ לגיל ה-3 1600₪ לצעירים	מבוגרים	ד' 16:30-19:00
רביעי דה וינצ'י פסיפס	דליה מטמון	עבודה בפסיפס, פרויקטים אישיים וקבוצתיים	30	במסגרת תכנית "דה וינצ'י", כולל ארוחת צהריים	א'-ד'	ד' 16:00 - 13:15
ראשון דה וינצ'י - מלאכת יד	לוטם שלדיקס	חוג יצירה רב תחומי: סריגה, אריגה, תפירה, חריזה, עיסת נייר, עבודות בעץ, ויצירה במגוון רחב של חומרים	30	במסגרת תכנית "דה וינצ'י", כולל ארוחת צהריים	א'-ד'	א' 16:00 - 13:15

גיל שלישי

רכזת: עירית שחר רווה

הקתדרה לוותיקי הערבה תפתח את שנת הפעילות השביעית אחרי החגים. השנה אנו מתרחבים ומתחדשים במגוון נוסף של פעילויות בוקר עם מיטב המרצים, המנחים והתכנים בשלושה ימי פעילות מלאים בשבוע, בימים ראשון, שני ורביעי במסגרת מועדון מופ"ת. בנוסף יתקיימו פעילויות, חוגים והרצאות בשעות אחר הצהריים בשאר ימות השבוע. יום שלישי יוקדש לטיולים, "שביל ישראל", "סינמטק ערבה" ו"קולנוע ערבה". גם השנה תתקיים בחופשת הקיץ "הקתדרה של החופש הגדול". במהלך חודש ספטמבר תפורסם חוברת מפורטת של מגוון הפעילויות והשירותים הניתנים לאוכלוסיית הגיל השלישי בערבה.

קהילה תומכת

תכנית "קהילה תומכת" פועלת תחת מחלקת הגיל השלישי ובשיתוף המחלקה לשירותים חברתיים. התכנית פועלת לגיבוש ובנייה רשת שירותים מקיפה למכלול צרכיו של האדם המזדקן בקהילה. רכזת קהילה תומכת - עירית גבעון סלומון 052-8991191

שעות	יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'
פעילות בוקר 9:00-11:30	צילום אלכס ליבק 9:00-12:00 סמס' ב'	ערבית ממשיכים איריס לביא התעמלות רחלי רז 9:00-10:00	הולכים בשביל טיולים בשביל ישראל אלון דמבובסקי אחת לחודש	פסיפס ומוזאיקה - דליה מטמון	דרך הבשמים - סיורים תנכ"יים בערבה ובנגב שירלי אבידן אחת לחודשיים
	תופעות בטבע נדב טורי			דרך הבשמים - תנ"ך באווירה מדברית" שירלי אבידן	
	פסיפס ומוזאיקה דליה מטמון			ציור סיליה יצחק	
11:30-13:00	סיפור מקומי דפנה פיליפ אחת לשבועיים	ערבית מתחילים איריס לביא	טיול מבוגרים בשיתוף מחלקת תיירות אחת לחודשיים	סוגיות בזקנה, בן-ממשיך, ומשפחה דליה עוזדור הרצאות בשיתוף מרכז גישור ודיאלוג בקהילה 10 מפגשים	"דרך הקשת" לימוד קשת אסיאתית אורן חורש אחת לשבוע
	הישראלים שהשפיעו "מדרשת בן-גוריון" מרצים מתחלפים אחת לשבועיים	פרשת השבוע הרב משה בלוי		לומדים מוזיקה ירון קרשאי 8 מפגשים	צילום אלכס ליבק סמס' א'
				ערבה לומדת קולנוע זיו אלכסנדרוני 6 מפגשים	
פעילות אחה"צ		ציור סיליה יצחק	סינמטק ערבה דוקומנטרי ישראלי הקרנת סרטים ומפגש יוצרים אחת לחודש	פסיפס ומוזאיקה דליה מטמון	
		פטפוטי אנגלית תלמה נהיר		ציור אינטואיטיבי פרח דנאי	
פעילות ערב		ריקודי-עם אילנה בראל	קולנוע ערבה סרטי קולנוע עכשוויים למבוגרים אחת לחודש	מקהלה יואל סיון	

מועדון מופ"ת

טלוויזיה קהילתית

רכזת: פני בן דוד

תחום התקשורת הפך בשנים האחרונות למרכיב מרכזי בכל תחום בחיינו הפרטיים וכקהילה. צוותי הטל"ק הינם פעילים מתנדבים המסקרים בכל השנה! בכל הערבה! את הנעשה ביום יום, בחגים ואירועים ובכך "משגרים" את האזור שלנו בכל הארץ ואף בחו"ל. אנו ממשיכים להפיק, לביים, לצלם ולערוך כבכל שנה את "מגזין ערבה TV" המשודר בערוץ הקהילתי 98.

תחומי פעילות:

קורס עריכה על תוכנת פרימייר | בהדרכת פני בן דוד
אורך הקורס - 15 שעות אקדמאיות
ימים ושעות בתאום עם המשתתף
מחיר הקורס - 750 ₪

קורס צילום מתחילים | בהדרכת אלכס ליבק

הכרת המצלמה, קומפוזיציה, תאורה, שחור לבן וצבע, צילומי שטח, ניתוח תמונות מבחינה היופית, המשמעות, וכדומה. אורך הקורס - 8 מפגשים באורך שלוש שעות כל אחד ימי חמישי - 9:00-12:00 | מחיר הקורס - 750 ₪

קורס צילום מתקדם | בהדרכת אלכס ליבק

צילומי סדרות. איך בונים סדרה סביב נושא. הכרת הצילום לעומק תוך הגדרה מדויקת של המשימה. במשך הקורס יצולמו מספר סדרות. אורך הקורס - 8 מפגשים באורך שלוש שעות כל אחד ימי חמישי 14:00-17:00 מחיר הקורס - 750 ₪

חדש!

סדנאות חד יומיות בתחום התאורה, הסאונד, ההפקה והמולטימדיה. חלק מהסדנאות מתאימות גם לצלמי סטילס חובבים ומקצועיים כאחד הרוצים לשפר את מיומנויות הצילום שלהם. מועד הסדנאות יפורסמו במשך השנה.

ספרייה אזורית ערבה

רכזת- אלת סימון

הספרייה פועלת במרכז הקהילתי, ונותנת שירותים לכל תושבי האזור, לבתי הספר ולגנים. משמשת כסניף הראשי של רשת ספריות הערבה. מנויי רשת ספריות ערבה נהנים מכניסה חופשית למגוון אתרים ומאגרי מידע באינטרנט. יש להירשם אצל הספרניות. במסגרת שיתוף הפעולה עם בתי הספר תומכת הספרייה בתכנית הלימודים השנתית ומקיימת את מצעד הספרים. לרשת ספריות ערבה דף פייסבוק שבו ניתן להתעדכן על הפעילות השוטפת ולהגיב. כל תושבי הערבה: משפחות, תלמידים, סטודנטים ובעלי עניין מוזמנים להצטרף לקהל מנויי הספרייה ולהנות משנת פעילות איכותית.

תרבות בספרייה

מפגשים עם סופרים - 3 מפגשים בשנה
תה, סיפור ועוגייה - מפגשי שעת סיפור ויצירה לילדים בגילאי 4-7
מלים ברוח ימי שירה בערבה - מאי 2019
פרטים בהרחבה יפורסמו לקראת כל אירוע בנפרד.

חדש!

הספרייה הדיגיטלית הישראלית

שירות השאלת ספרים דיגיטליים וקוליים חינם למנויי הספרייה. פרטים והדרכה אצל הספרניות בכל סניפי הרשת.

תכנית חוגים שבועית לילדים ונוער

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי בוקר
מוסיקה צ'לו, גיטרה, חליל צד, אורגנית, פסנתר גלינה, הרכב קאמרי חלילית	רכבת מוסיקה, מפוחית, גיטרה, פסנתר גלינה, אורגנית, מבוא לתיפוף, חלילית	תופים, אורגנית, טרומ כלי לגיל הרך, הרכב קולי למבוגרים	פסנתר דימה, עוד וגיטרה למתחילים, חליל צד, פיתוח קול, אורגנית, סקסופון	פסנתר דימה, גיטרה, פסנתר גלינה, כינור סקסופון, חצוצרה	
ספורט ג'ודו אי-ג', די-ו' כדורגל ג'ד', הי-ז' תחרותי כדורסל בנות די-ו', ז' ומעלה כדורסל חי-ט' משחקים חדר כושר	ה. אומנותית אי-ב', ג'ה' כדורסל אי-ב', ג'ד', ז'ח' כדורסל בנות ז' ומעלה כדורסל יי-ב' משחקים כדורשת די-ו' בנות כדורעף ז' ומעלה טריאתלון די-ו', ז' ומעלה כושר קרבי יי-ב' טניס (חצבה) תנועה לגיל הרך (חצבה וספיר)	ג'ודו אי-ג', די-ו' כדורסל הי-ו' חדר כושר	כדורסל אי-ב', ג'ד', ז'ח' כדורסל בנות ז' ומעלה משחקים כדורשת די-ו' בנות כדורעף ז' ומעלה	(ג'ודו אי-ג', די-ו') ה. אומנותית אי-ב', ג'ה' כדורגל ג'ד', הי-ז' תחרותי כדורסל בנות די-ו' כדורסל חי-ט', יי-ב' טריאתלון די-ו', ז' ומעלה כושר קרבי יי-ב' דרך קשת חי-ב' טניס (חצבה) חדר כושר כדורעף ז' ומעלה	כדורסל הי-ו', חי-ט', יי-ב' כדורגל משחקים
מחול ותאטרון מחול ג', די-ו', זי-ב' תאטרון קהילתי	מחול אי-ב', די-ו', זי-ב' street אי-ג', די-ו', זי-ט' מחול נשים אפריקאי		מחול ג', די-ו', זי-ב' street די-ו', זי-ט' תאטרון זי-ט' מחול מבוגרים היפ-הופ		
אומנות	קמישיבאי ד'	ציור ו-ח'	קמישיבאי ה' ציור נוער טי-יא'		
מדע והעשרה ראשון דה וינצ'י אי-ד' (רובוטיקה, מלאכה, חוג חיות)	אנימציה ותלת מימד זי-ב'		רביעי דה וינצ'י אי-ד' קבוצת מציאות אקולוגיה הי-ו'		
נוער וסיירות		יום הנוער פעם בשבועיים		חוגי סיירות ה', ו-ז'	חוגי סיירות חי-ט' פעם בשבועיים קורס מדעים לשכת טי פעם בשבועיים

יתכנו שינויים במועדי החוגים. פתיחת חוגים תלויה במספר נרשמים מינימלי.

אנגלית לומדים מהאנגלים!
The Language Gallery

היי קיו מעניקה לתושבי המועצה האזורית ערבה הטבה אטרקטיבית ללימודי אנגלית בשיטת TLG - השיטה המובילה ללימודי אנגלית מדוברת!

מחיר אטרקטיבי במיוחד: **1,075 ₪** במקום **5,500 ₪**

עובדים בערבה? תגידו היי לאוניברסיטה!

היי קיו מעניקה לכם הזדמנות שלא תחזור - הצטרפו לקורס פסיכומטרי במקביל למועדפת ותוכלו להיות רגועים ומוכנים לשלב הבא בחיים שלכם!

קורס פסיכומטרי
ב- **3,500 ₪** במקום **5,500 ₪**

תחילת הקורס בחודש דצמבר!

לפרטים והרשמה:
לנה 050-2165133
או במזכירות מרכז קהילה ערבה

*פתיחת הקורס תלויה ברישום מינימום 20 תלמידים. הלימודים במרכז קהילה ערבה בחודש דצמבר. בכפוף לחקוק.

לפרטים והרשמה:
לנה - 050-2165133
או דרך רכז עבודה ערבית

*פתיחת הקורס תלויה בכמות הנרשמים, מינימום 20 תלמידים. הלימודים ביישוב ספיר.

1-3/11

יוגה ערבה

www.yogaarava.co.il
יישובי הערבה | 052-3665935

ארועים בערבה

תשע"ט 2018-2019

5/1

סובב ערבה

www.arava-active.co.il
פארן

6-7/12

אקו-ארט ערבה
טופשבע אמנות
אקולוגית בערבה

אקו ארט

טופשבע אמנות אקולוגית
פארק ספיר

1/12

חנוכיאה

יום ספורט לכל המשפחה
ספיר

8-17/11

סרטים בערבה 7

www.aravaff.co.il
צוקים | 052-3666646

21-22-2

כנס לימוד ערבה

[Limmudarava](https://www.facebook.com/Limmudarava)
מרכז קהילה ערבה

8/2

חגיגת טיולים
כל הערבה חטיילת!

חגיגת טיולים

מסלולי טיול לכל הגילאים

30-31/1

יום פתוח ערבה

www.aravaopenday.co.il
מו"פ ערבה חצבה

11/1

מרוץ ערבה ע"ש יוני פרידמן

www.arava-active.co.il
דרך השלום - חצבה

28-30/5

מילים ברוח

ימי שירה בערבה
יישובי הערבה

9/5

חגיגות יום העצמאות

על הדשא בספיר

3-5/4

פסטיבל מחול ותאטרון

מרכז קהילה ערבה

14/3

יום המדע

הפנינג מדע בערבה
מו"פ ערבה - תחנת יאיר